The University of Jordan
THE LIBRARY

הצפה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

ב"ה, יום שלישי, כ"ח אדר־ב' תשל"ו (30.3.1976)
שנה ל"ח — גליון 12190 — המחיר 1.50 ל"י

המשטרה ערוכה למניעת לחץ לקיום השביתה והתפרעויות

מוקד השביתה — נצרת, אום־אל־פחם ושפרעם, לא תורגש בנגב ותהיה קטנה במשולש

הערכת מצב לגבי השביתה של ב האדמה", שערכו אנשי גור־ם ממלכתיים, קובעת כי מוקד השביתה יהיה בנצרת, אום אל ם ושפרעם.

לדעת גורמים אלה לא תורגש ה־ביתה כלל בנגב, לעומת זאת ב־שולש היא תהיה קטנה יחסית. לו באיזור הגליל המזרחי וה־רבי יהיה מספר השובתים הנמ־ם מללכת לעבודה גדול יותר.

בשיחות, שניהל כתב עתיים ב־רת, עם סוחרים והורי תלמידים נבדר, כי חלק גדול מהם עשוי נבות מאונס, ולא מתוך הכרה ואת, וזאת „כדי להימנע מצרות". ים רבים הודיעו לבניהם, כי לא לחו אותם לבית ספר, וחלק מהם ימנע מהילדים לצאת לרחובות.

זות גדולים של כב"ב והמשטרה שמרת המחוז ערוכה כבר מבעוד לשביתה, וכוחות גדולים של מ משמר הגבול ושוטרים יפעלו חוקה בעירה וייעשה נסיון למ־בכה פתיחת חנויות, יציאה לעבו־ לעבודה, או בבקרה, שיהיו יצות של התקהלויות ונסיונות לא ים להפגין.

אתמול חילקו תלמידות בתי ספר מנצרת כרוזים בעיר, בהם נקראו התושבים בעיר להצטרף לשביתה. בכרוזים אלה של „החזית הדמוקר־טית" נאמר, כי הצלחת השביתה ת־היה התשובה הנאותה לדיכוי של העם הערבי, אשר אינו ירא ואינו פוחד". עוד נאמר בכרוז אחר, כי „אנו הערבים דבקים באדמה בכל כוחנו, ונהיה מוכנים להקריב את היקר לנו למענה".

גם בשעה זו נעשים נסיונות ל־שכנע גורמים שונים להימנע מלש־בות, ולנוכח המעצרים שהיו אור ליום ב' ודברי התדריכים של שר המשטרה, נראה שאלה עשו את של־הם לא במעט כדי לצנן את ה־רוחות.

בלשכת יועץ ראש הממשלה ל־ענייני מיעוטים, שמואל טולידנו, הוקם מטה מיוחד, אליו יזרום מידע מכל היישובים בארץ על מהלך ה־שביתה, והמידע זה יוזרם ישירות לראש הממשלה. ייתכן שבמהלך ה־יום עשויות להתקבל החלטות חשו־בות בעניין השביתה, דבר התלוי בהתפתחויות.

אשר לנעשה בחיפה והערכה היא, כי השביתה תהיה חלקית. תורגש רק במספר מקומות עבודה, כגון אתרי בניה ומוסכים.

המשטרה תמנע הפרעות סדר

המשטרה השלימה את הכנותיה והיא ערוכה לשמור על הסדר ב־מחוז — אמר אתמול מפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל, ניצב שמעון אשד, בשיחה עם כתב עתיים. הוא הביע תקוה כי תושבי המחוז הצפוני יגלו בגרות ולא יפרו את הסדר ביום השביתה. עם זאת הד־גיש, כי המשטרה תעשה את כל שביכולתה כדי למנוע התפרעויות ו־הפרות סדר.

משטרת המחוז גוייסה גיוס מלא לקראת יום ג'. נוסף לאנשי משמר הגבול המסיירים בעיר יגיעו לנצרת ולמחוז גם כוחות ממחוזות אחרים, כדי לסייע לאנשי המשטרה המקו־מיים.

אתמול נעשה מאמץ אחרון להש־פיע על תושבי נצרת הערבים לשבות. בחנויות ובאוטובוסים ובמוק־דים שמהם יוצאים הפועלים לעבודה, חולקו כרוזים ע"י החזית הדמוקר־טית.

בכרוזים אלה נקראים כל בעלי המקצועות החופשיים, מורים, תל־מידים, סטודנטים, סוחרים ופועלים, להשתתף בשביתה. עם זאת מציינים אנשי החזית כי השביתה היא חוקית ומבקשים מהשובתים לא להגרר אח־רי פרובוקציות.

פועלים ערבים העובדים מחוץ ל־כפריהם נמצאים בדילמה היות ורבים מהם אינם יודעים כיצד לנהוג, מצד

(סוף בעמוד 2)

רבין מבטיח להיענות לפניית הרבנות הראשית ולמנוע קבלת החוק המתיר הפלות בישראל

הגר"ש גורן וחברי מועצת הרבנות הראשית נפגשו עם ראש־הממשלה ויו"ר הכנסת

מאת סופרנו

ראש הממשלה מר יצחק רבין, הבטיח אתמול, בפגישה שקיים עם הרב הראשי לישראל הגר"ש גורן וחברי מועצת הרבנות הראשית שהתקיימה עמו בלשכתו בירו־שלים כי ייענה בחיוב לפניית הרבנות הראשית שלא לאשר את חוק ההפלות בגרסתו כפי שנ־דון במליאת הכנסת.

הרב גורן וחברי המועצה הרבנים יוסף שרביט, רבה של אשקלון, הרב אליעזר שפירא אב"ד בירושלים נפגשו עם ראש הממשלה בהתאם להחלטת מועצת הרבנות הראשית להביע בפניו התנגדות להצעת החוק ההפלות — תיקון דיני העונשין — הפסקת הריון השל"ד, הנמצאת על שולחן הכנסת המסוכן בצורה חמו־רה במדינת ישראל ובעם ישראל מבחינה לאומית, דתית ומוסרית. הרב גורן העלה באותה פגישה תכ־נית לאומית להגברת הילודה ופת־רון בעית הפער. ראש הממשלה גילה התעניינות רבה בנושא והבטיח תמי־כתו לשינוי הצעת החוק בהתאם ל־תביעת הרבנות הראשית. כמו כן הועלתה בפגישה בעית היתר הכני־סה להר־הבית ליהודים מבחינת ה־הלכה.

הפגישה עם יו"ר הכנסת

כן נפגשו חברי המועצה בראשות הגר"ש גורן עם יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו ובקשו התערבותו למניעת קבלת חוק ההפלות בניסוחו המקורי.

בפגישה השתתפו נוסף לרב ה־ראשי, הרב יוסף קאפח, חבר בית הדין הרבני הגדול בירושלים, הרב מנחם י. אשכנזי, רבה של ר"ג הרב בנימין אביבד, רב איזור שפי־רא הרב מרדכי לופו חבר ביה"ד הרבני בת"א.

יו"ר הכנסת הביע את אהדתו ל־פנית הרבנות הראשית והבטיח תמי־כתו במישור הפרלמנטרי בהתאם ל־פנייתה.

חברי מועצת הרבנות הראשית עומדים להפגש בימים הקרובים גם עם חברי ועדת השרותים של ה־כנסת אשר הצעת החוק הנ"ל נמ־צאת על שולחן דיוניה.

ועדת החוקה שמעה הרצאת דעת הרב הראשי בעניין הקראים

לפי הזמנת יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ד"ר ז. והפטיג, הופיע אתמול הרב הראשי לישראל, הגר"ש גורן, בנוגע להצעת החוק הנדונה עתה בוועדה ואשר מקנה זכות שיפוט לעדה הקראית בארץ.

לאחר הרצאתו המקיפה של הרב הראשי בנושא המעמד האישי של הקראים השיב הגר"ש גורן על שא־לות חברי הוועדה.

הנהלת „חבר הרבנים":

חוק ההפלות — סכנה לקיום העם והמדינה

השבוע התכנסה בתל־אביב הנהלת חבר הרבנים בישראל ודנה בשאלות דת ובעיות הרבנות במדינה, ביניהן: חוק ההפלות החדש, שמירה על סד־רי"ק מקבלים ברשום נישואין ויחסים לא נאותים מצד מועצות דתיות כל־פי הרבנים.

לאחר דיון מקיף שבו לקחו חלק: הרב סבורש יו"ר ה„חבר", הרב אשפיזאי (רבה של ר"ג) הרב אבי־עד (אזור שפיר) הרב אליהו (אש־דוד) הרב גליקסברג (גבעתיים) הרב הלוי (הרצליה) הרב לדין (נתניה) הרב בלכה (פ"ת) הרב עוזיאלי (זכרון יעקב) הרב שיר (כפר־סבא) הרב שרביט (אשקלון) הרב ציוני (עפולה) הרב אבנרי, מנהל ה„חבר".

בישיבה הוחלט:

להפגש בהקדם עם סיעת המפד"ל בכנסת ולדון במאמצים השונים ה־דרושים כדי לסכל הצעת חוק ההפ־לות שיש בו משום סכנה לקיום העם והמדינה.

לזמן פגישה דחופה עם שר ה־דתות ולדון במכלול הבעיות העומ־דות בפני הרבנות, משרד הדתות ו־המועצות הדתיות.

לפנות במכתב אל המועצה הדתית בעפולה ולבקשה לחזור בהם מדרך הזלזול והפגיעה בכבודו של רב הע־יר, דרך המוהרה תחת קיום הרב־נות והן תחת קיום המועצה הדתית ומטרתה המקודשת.

בראשית הישיבה הובע צער עמוק ההודעות מהעמדתו לדין של הרב להיינר רבה של קרית ארבע היא חברון.

אנו רואים בצעד זה של הממשלה זלזול בכבוד התורה ובכתר הרבנות בישראל ופגיעה מיותרת ולא מוצד־קת באדם המוסר את נפשו על ישוב ארץ ישראל וזכה ביחד עם חבריו להציב גבול אלמנה ולהשיב בנים אל עיר האבות. הוחלט לשלוח מברק מחאה בנוסח זה לראש הממשלה ו־לשלוח ברכת עידוד וחיזוק למתנחלי קרית ארבע ובראשם הרב לוינגר.

קבלת פנים ממלכתית לסאדאת שהגיע לביקור רשמי בגרמניה

ידון בסיוע כלכלי, הכרה באש"ף ותמיכה במדיניותו במזה"ת

בון, 29 (יופי"ק, עי"ר, עי"צ) — נשיא מצרים אנואר סאדאת הגיע היום לבון לביקור רשמי של ששה ימים במערב גרמניה, שבמרכזו יעמדו שיחות על סיוע כלכלי ל־ארצו, התמיכה במדיניותו במזה"ת והכרה באש"ף.

הוא גם יבקר בצרפת, איטליה, יוגוסלביה ואוסטריה, בין היתר ב־מטרה לבצר את מעמדו במצרים ו־בעולם הערבי.

סאדאת ורעייתו ג'יהאן נתקבלו ב־נמל התעופה ע"י נשיא מערב גר־מניה ולטר של ושר החוץ האנס דיטריך־גנשר.

סאדאת הוטס במסוק למרכז העיר לסעודת צהריים ולשיחות עם הנשיא של.

בנמל התעופה נתקבל סאדאת ב־21 מטחי תותחים ובכבוד צבאי מלא.

מטוסו זכה מרגע כניסתו לתחום מערב גרמניה ללידוי של ארבעה מטוסי „פנטום" של חיל האוויר ה־גרמני. מאות שוטרים וחיילים הקיפו את בנייני הציבור שבהם ביקר ה־יום סאדאת, ומסוקים חגו מעל. כמה מאות אנשי משמר הגבול, חמושים בתת־מקלעים, היו מוצבים מסביב למעון של הנשיא של, בשעה שסא־דאת סעד שם את ארוחת הצהריים.

גם במלון „שטייגנברגר" הסמוך, שם נועדו שני שרי החוץ לסעודה, הוצבו שוטרים ואנשי משמר הגבול והם סגרו את הרחובות הסמוכים ל־תנועת מכוניות.

(סוף בעמוד 2)

ארה"ב הזהירה את ישראל וסוריה מפני התערבות בלבנון

וושינגטון, 29 (יופי"ק ועי"צ) — ארה"ב הזהירה היום את סו־ריה ואת ישראל שלא תתערבנה במשבר המעמיק ההולך והעכור על לבנון.

בהודעה שפורסמה על ידי משרד החוץ האמריקאי נאמר: „אנו סבו־רים שהתערבות צבאית על ידי מע־צמה חיצונית כלשהי נושא בחובה סכנות גדולות ויש להימנע מצעד מעין זה".

דובר משרד החוץ רוברט פאנסט אמר לכתבים כי סוריה וישראל הן שתים מבין המדינות, שאליהן מכוו־נת ההודעה.

פקידי משרד החוץ ציינו כי ה־הצהרה לא באה בעקבות הצעה ש־השמיע נשיא מצרים אנואר סאדאת להקמת כוח כלל־ערבי שישליט סדר בלבנון. הפקידים הוסיפו ואמרו כי ארה"ב אינה סבורה שהצעתו של סאדאת היא בעלת סיכויים להיות מגובשת הלכה למעשה.

„נראה לנו שהפסקת אש ופתרון מסודר ותוקף של בעיות הנשיאות דרושים, כתנאי להתקדמות בקשר עם בעיות בסיסיות יותר" נאמר ב־הודעת משרד החוץ. ההודעה מצביעה על העובדה כי המצב בלבנון החמיר במשך השבוע האחרון.

סופרנו המדיני בירושלים מוסר: משרד החוץ בירושלים לא אישר את הידיעות שלפיהן פנתה ארה"ב וגם צרפת לישראל שלא להפריע ל־התערבות הסורים בהשכנת הפסקת אש בלבנון. אך כנראה שהיו מגעים בנושא זה בין ישראל לבין ארה"ב וצרפת. הידיעה הודלפה על ידי צר־פת במגמה להוכיח שיש לה עמדת השפעה באיזור.

העמדה הישראלית היא שהשיקול הקובע לגבי לבנון הוא הביטחון של ישראל בגבול הצפון כתוצאה משינוי המצב הצבאי בלבנון.

סוריה ההקשורה עם צרפת, הא־תיקן וארה"ב, כדי לקבל הבטחות שישראל לא תתערב כאשר ממשלת דמשק תחליט שיש לפעול בדרכים צבאיות לשים קץ למלחמת האזרחים ה־לבנונית.

על פניות אלה מסרה ביום ב' תחנת השידור של הפלאנגות „קול לבנון".

ההנה זו, שהסתמכה על „משקיפים מפורימים" הבליטה את המגעים בין פאריס ודמשק, „קול לבנון" מציינת אין להוציא מכלל אפשרות פניה מצד ממשלת צרפת לכינוס מועצת הבטחון, כדי שזו תקבל החלטה ש־תטיל על סוריה „להסדיר את ה־משבר הלבנוני".

היום נמשכו הקרבות מרחבי לב־

(סוף בעמוד 2)

ז. המר: מעורבות הציבור — תנאי להצלחת המאבק בפער החברתי

שר הסעד, מר זבולון המר, קרא אתמול, בנאום הבכורה שלו כשר, למעורבות גבוהה יותר של הציבור. זו, אמר, היא תנאי להצלחת המאבק בפער החברתי, שכן אין בכוחו של המימסד לבדו לפתור את בעיית המצוקה. רק היחלצות מתנדבים ה־בא „לשבירת המחיצות", אמר.

זבולון המר העלה על נס פעילות צעמית התנדבותיות להוצאת הנזק־קים מבעיית המצוקה. הוא סיפר, כי בבני־ברק פועלת, על בסיס הת־נדבותי וללא רווחים, צרכניה בשם „יד עזרה". צרכניה זו מאפשרת ל־משפחות מרובות־ילדים ליהנות מ־ירקות ופירות במחיר מוזל. בקטמו־נים בירושלים פועל בוטיק של מת־נדבות ונשים נזקקות, הפועלות יחד במכירת בגדים טובים במחיר מוזל לנזקקים. השר כשר, כי משרדו בודק עתה את האפשרות להקים מכון להכשרת מתנדבים.

אחד התוכנים, שמתכוון השר לפ־עול בו, הוא „מאמץ לביקור שכונה". בשכונה מסויימת ירוכזו עובדים ב־תחומים סוציאליים, רפואיים ותינו־כיים, ויעשה מאמץ לפתור במירכז בעיות שיכון, סמים, זנות, בריונות, נוער עזוב וזקנים גלמודים. הוא אמר, כי עד שנת 1980 יהיה צורך ב־4,500 עובדים סוציאליים נוספים. עובדים אלה הם תנאי להצלחת המא־בק במצוקה, והוא מציע להכריז על העבודה הסוציאלית כמקצוע מוע־דף, שיובטח לו שיפור במעמד ה־כלכלי. המשרד יעשה מאמץ להת־תמריץ סוציאלי ושיקומי לנזקקים להשתקם ולהתפרנס בכוחות עצמם. כן פועל המשרד למען הפחתת מס־פר מקבלי־התמיכה, שאינם זכאים לה. בכוונת המשרד לעגן בחוק את זכות האזרח, שאין לו הכנסה, לקבל קיצבת מחיה. כיום מקבלות 12,000 משפחות את מלוא הכנסתן ממשרדי הסעד, ועוד בכספר הזה מקבלות הקצבות חלקיות ומשלימות. בתום דבריו הבטיח השר, כי יעשה מאמץ לקליטת חלק ניכר מ־1,200 הילדים המפגרים הזקוקים לסידור במוסדות. השבוע מכוננת ועדה ממלכתית ל־קידום השירותים לזקנים.

סומליה יוגוסלביה תובעות עצמאות לג'יבוטי

בלגראד 29 (עי"ר ועי"צ) — סומליה ויוגוסלביה קראו היום להגדרה עצ־מאית ולעצמאות הטריטוריה הצרפ־תית של שבטי אפאר ואיסה, ב־הודעה משותפת שפורסמה כאן כתום ביקורו של נשיא סומליה הגנרל מוחמד סיאד בארה.

חוסיין מתחיל היום בשיחותיו בוושינגטון

יבקש סיוע לרכישת נשק

וושינגטון, 29 (יופי"ק) — חוסיין מלך ירדן הגיע היום לוושינגטון לשני ימי שיחות אינטנסיביות עם הנשיא ועם שר החוץ הנרי קיסינ־ג'ר. חוסיין נתקבל בבסיס חיל ה־אויר „אנדרוס" על ידי שר החוץ האמריקאי, שאמר „אנו קשורים יחד על ידי עשרות שנים של מאמצים משותפים ועל ידי קשרי הערכה אישית גבוהה".

עוד אמר קיסינג'ר „נפעל יחד למען השלום במזה"ת, להקלת המצב בלב־נון ולחיזוק היחסים ביננו".

חוסיין יתחיל בדיונים הרשמיים בבית הלבן ביום ג' בבוקר. לאחר מכן הוא יהיה אורח כבוד בסעודה שמשרד החוץ עורך לכבודו ובלילה מקיים הנשיא וגב' פורד סעודה לכבודו.

ביום ד' יפגש המלך עם חברי הקונגרס ב„בלייר האוס" ולאחר מכן יקיים פגישה שניה עם פורד בבית הלבן.

באותו יום הוא ישתתף בסעודה הנערכת לכבודו על ידי ועדת החוץ של הסנט והוועדה ליחסים בינלאו־מיים של בית הנבחרים.

המלך חוסיין עומד להפגש גם עם שר ההגנה דונלד ראמספלד ויסכם את הביקור בפגישה עם קיסינג'ר ב־בית הלבן.

פקידים אמריקנים אמרו כי חוסיין לא בא לוושינגטון כשבאמתחתו רשימה של נשק, אותו הוא מבקש לרכוש. הוא מעוניין בעיקר ברכישת 14 סוללות „הוק" נגד מטוסים. ב־הקשר זה הוא רוצה לקבל סיוע אמ־ריקני, שיאפשר לו לרכוש כלי נשק אלה, שמחירם התייקר למעלה מפי שניים.

ח"כ א. אבוחצירה: דרושה התנדבות למשימות סעד

מאת סופרנו בכנסת

משרד הסעד רשאי ואף חייב לפ־נות אל הנוער הטוב, בעל ערכים לאומיים ואנושיים, ולקראו שיתנדב למשימות סעד בלשכות שבערים ו־ביישובים — אמר אתמול ח"כ אה־רן אבוחצירה, במסגרת הדיון בכנסת על פעולות ותקציב משרדי הסעד והעבודה.

הנואם הצביע על התופעה הכאובה של בריחת עובדים סוציאליים ותי־קים מתפקידם וממקצועם. הוא קרא לעשות הכל כדי לעצור בריחתם של עובדים סוציאליים, ולחפש דרכים למצוא כוחות רציניים שיסייעו ב־התמודדות עם הבעיה הקשה והרצי־נית ביותר שמדינתנו ניצבת בפניה.

ח"כ אבוחצירה הדגיש שנושא ה־שיקום אינו זוכה לתשומת הלב ה־דרושה. לא די להיות אשפוזים ה־משגר ביקים לכייע, והדב יתור לפעול שנזקקי הסעד ישוקמו ויחדלו להיות נזקקים.

קיסינג'ר מזהיר מפני אי־אישור עיסקת המטוסים עם מצרים

וושינגטון, 29 (יופי"ק ועי"ר) — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר הזהיר היום את הקונגרס מפני אי אישור ההצעה בדבר מכירת שישה מטוסי הובלה מדגם „סי־130" ל־מצרים.

בהופיעו בפני ועדה של בית ה־נבחרים השמיע קיסינג'ר אזהרה מפני פעולה שעלולה לנקום ...ים למניעת חתימת הסכם הב־אמריקני־מצרי חדש. אם אכן הקונגרס חתימת הסכם מעין ההתנצאות והזינה הרסניות ובצ־לשלם על כך במשך עשרות ב־ים.

בהבהירו את קווי מדיניותו של ה"ב באירופה, ציין שר החוץ האמריקאי כי ארה"ב דוחה את ה־מושג של איזור השפעה סובייטי על אירופה המזרחית והיא מעדיפה להתערבות רוסית ביוגוסלביה כ„ענין חמור ביותר".

קיסינג'ר השמיע את הערותיו ב־קשר ליוגוסלביה בתשובה לשאלה שהוצגה לו על ידי ציר בית הנבחרים קלמנס זאבלוצקי, הדמוקרט מ־ויסקונסין, בקשר עם הערה שהשמיע יועץ משרד החוץ הלמוט זוננפלד, שאמר כי השליטה הסובייטית ב־מזרח אירופה מבטיחה את היציבות באיזור.

„אנו דוחים בצורה נמרצת איזור השפעה סובייטי במזרח אירופה... אין אנו רוצים לעודד התמוטטויות שם, שעלולות לגרום לסבל עצום... אך נתייחס לכך כעניין חמור ביותר, אם כוחות מהחוץ יתערבו ביוגוס־לביה", אמר שר החוץ.

קיסינג'ר השמיע דברים אלה ב־מהלך עדותו בפני ועדת היחסים הבינלאומיים של בית הנבחרים ב־קשר עם סיוע צבאי למדינות זרות בשנת הכספים 1977. שר החוץ עומד להעיד מחר באותה ועדה ... בפני הוועדה על הצעת מכירת המטוסים למצרים.

קיסינג'ר הצדיק את מכירת ה־מטוסים, עיסקה שעליה מתחו בי־קורת סנטור קליפורד קייס ואחרים, באמרו כי עיסקה זו תעודד את מצ־רים ללכת בדרך מתונה.

„אם לא יסופקו מטוסי הובלה אלה, הוסיף ואמר שר החוץ, תיפגע האמי־נות של הבטחות הניתנות על ידי הרשות המבצעת.

אם יחליט הקונגרס להתנגד ל־מכירה, תהיה זו סטירת לחי לנשיא מצרים סאדאת" אמר קיסינג'ר, ב־הצביעו על העובדה שהוא ביטל נשיא מצרים את חוזה הידידות עם ברית המועצות.

בהתייחסו למשבר הלבנוני, הביע קיסינג'ר דעתו, כי „בדרך כלל מו־כנה סוריה לסייע לסיום המשבר הלבנוני".

ישראל לא ביקשה מענק מגרמניה

מאת סופרנו המדיני בירושלים

אין איגרת של שר החוץ אלון לממשלת גרמניה שבה הוא ביקש הלוואה או מענק לישראל — אמרו אתמול חוגים מדיניים. האומר שהת־פרסם בעיתון זה בעתונים גרמניים הוא קטעים מתוך תזכיר שהוגש לשר החוץ הגרמני בביקורו בארץ ולשר האוצר הגרמני.

הבעיה הנזכרת בתזכיר זה היא בעיית הפער במאזן המסחרי בין שתי הארצות. הפער הוא גדול מאד ולכן מבקשת ישראל עזרה לכיסוי הפער הזה באמצעות אשראי.

שינדלר נועד עם ראש הממשלה

ד"ר אלכסנדר שינדלר, יו"ר ועי־דת הנשיאים של הארגונים היהו־דיים הראשיים בארה"ב, שנבחר ל־אחרונה לכהונה זו, נתקבל אתמול לשיחה אצל ראש הממשלה, מר יצחק רבין, בלשכתו בירושלים.

הרב שינדלר, בלווית מר יהודה הלמן, מנכ"ל ועידת הנשיאים, מב־קר בישראל לפי הזמנתו של ראש הממשלה. בשיחה ובהילופי ההערכות בה נסקרו ההתפתחויות המדיניות באיזור התיכון ומגמותיה המדיניות של ישראל, מדיניות ארה"ב... יחסי הגומלין בין ישראל לבין יה־דות ארה"ב אשר ועידת הנשיאים היא הארגון המייצג הראשי שלה ועל הלכי הרוח הפוליטיים הציבו־ריים כיום בארה"ב.

משלחת סעודית בבריטניה

לונדון, 29 (עי"צ) — משלחת סעו־דית רשמית בראשות סגן שר החוץ עבדאללה עלי רזא הגיעה היום ל־לונדון לשורה של שיחות במשרד המסחר הבריטי.

ביקור זה משתלב בהסכם לשיתוף פעולה כלכלי שנחתם בין שתי ה־מדינות בנובמבר אשתקד.

תחזית מזג האויר

מעונן ואביך עם סופות חול בדרום ובסיני. יתכן גשם בקיצי במשך היום.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 14—20, תל אביב 14—25, חיפה 14—24, באר שבע 16—28, רמת הגולן 13—18, נהריה 14—22, צפת 13—18, טבריה 16—27, נצרת 14—20, עפולה 14—24, השובבון 15—20, לוד 14—26, יריחו 16—29, עזה 14—24, אילת 22—33, מפרץ שלמה 24—32.

הרבנות הראשית לישראל

ב"ה, ירושלים כ"ג אדר ב' תשל"ו

לאחינו בית ישראל בכל אתר ואתר!
שלומכם ישגא לעד
ויהי נועם ה' עליכם

בכינוס חירום איצי של רבני הדייני ישראל, וראשי ישיבות וגדולי הלכה, ראשי אלפי ישראל, הוחלט פה אחד להכריז על יום רביעי ערב ראש חודש ניסן דנא

ליום זעקה ותפילה עולמי לביטול גזירת ההפלות המלאכותיות

שהובאה בדמות הצעת חוק על־ידי הכנסת

כל גאוני ישראל גדולי התורה הביעו חרדה נוראה והודעתם עמוקה מהצעת החוק של ההפלות המלאכותיות, שעלול להיות הרה אסון לכל בית ישראל, ויאסון לאומי והברתי.

כל רבני וגאוני ישראל הביעו דעתם דעת תורה כי מעשה זה בהוה רצח נפש, והצעת החוק הנ"ל כאילו באה לבחוק ח"ו את הדיברה של „לא תרצח" בעשיית הדבירה.

הנני פונה איפוא בזעקה דליבא ליראי ה' ולחושבי שמו ולכל מי שחרד לדמותה של מדינת היהודים, להתכנס ביום רביעי ערב ר"ח ניסן, בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמרכזי ציבור, לומר סליחות ותחנונים ולהתפלל לפני שוכן מרומים, לבטל את רוע הגזירה.

כל הרבנים הכהניים ורועי צאן קדשים נקראים לערוך עצרות הסברה, בנושא, ביום הנ"ל, להודיע לעם ה' דעת תורה, ולהסביר לקהל חומר האיסור שבחשב לשפיכות דמים, ולעודד את הילודה בעם כולו.

הבה אחים יקרים נתפלל כולנו להשיית לביטול רוע הגזירה, ותביא תחינת עלומי אבותי ישראל בפני ראשי המדינה והרשות המחוקקת, השיית יערה עלינו רוח ממרום, וידעו הינני רוח בינה, וישיב שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה, ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה, ומלאה הארץ דעה את ה'.

עובדיה יוסף
ראשון לציון הרב הראשי לישראל

מאוצר גנזי

ספר משעשע לנוער מגיל 7 עד 70
סיפורים יפים על צדיקים ואנשי שם במחיר מוזל
מבוקם — 25.— ל"י
רק 20.— ל"י
עד סוף ניסן תשל"ו
להשיג: א. ב. חנות ספרים אלנבי 71 תל־אביב
או טלפונית לפי 44 26 57

אנו משתתפים באבלם הכבד של
משפחת גונן
עם פטירתו הפתאומית של ראש המשפחה
איש החזון והמעש
ר' ישראל גונן ז"ל
ראש המועצה הדתית בחולון
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד.
אגודת ביהכנ"ס „מוכת שלום", חולון
ההנהלה וצבור המתפללים

למרים שטמן
משתתפים באבלך הכבד
במות האם ז"ל
בנחמת ציון וירושלים תנוחמי
חוגי הצעירים במפד"ל

במלאות שנה לפטירתו של האי גברא יקירא
ר' יצחק טאובר ז"ל
תתקיים אזכרה מחר יום רביעי, כ"ט אדר ב' תשל"ו (31.3.76), בשעה 4.30 אחה"צ, בבית העלמין בנחלת יצחק.
נפגשים ליד שער בית העלמין.
המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
ר' ברוך בר־זכאי ז"ל
תתקיים אזכרה
מחר, יום ד' כ"ט אדר ב' תשל"ו (31.3.76) נפגשים בבית הקברות נחלת יצחק ליד השער
בשעה 16.00.
המשפחה

מרכז ישיבות בני־עקיבא בישראל
כפר־מימון ד.נ. הנגב

ישיבת בני עקיבא

בחסד ה' עלינו זכינו לסיים את בנין
בית המדרש
חנוכת הבית
תתקיים ברצות ה' מחר יום רביעי
כ"ט אדר ב' התשל"ו (31.3.1976)
בשעה 5.00 אחה"צ

בהשתתפות: הרב הראשי לישראל, הראשון לציון
מרן הרב עובדיה יוסף שליט"א
שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל
ראש ישיבות בני־עקיבא הרב מ. צ. נריה
נשיא איחוד בתי־הכנסת בישראל
רבני האיזור
ראש המועצה האזורית עזתה, מר א. רוזנמן
ח"כ א. אבטבי, ראשי מועצות, אישי ציבור
תלמידי הישיבה בעבר ובהווה ומשפחותיהם
במעמד אורחי הכבוד
סנדר אייזיק ולינדה וולפסון מלונדון

בשעה 3.30 יתקיים כנס בוגרים

בס"ד
לעזר רובין — בני־ברק
נאוה ריבה מרקוביץ — חיפה
מאורשים
כ"ח אדר ב' תשל"ו

למר **משה תקוני** וביתו
ברכות להולדת הנכד
„הצופה"

למכובדנו
ר' משה אפטר וב"ב
חבר הנהלת המועצה הדתית פ"ת
ברכת מזל טוב נאמנה
להולדת הנכדה
תזכו יחד עם ההורים לרוות נחת מכל הצאצאים
המועצה הדתית
פתח־תקוה

ארגון מוסדות חינוך דתיים
למנהלי המוסדות
האסיפה הכללית
של הארגון תתקיים אי"ה מחר בשעה 9.30 בבקר
בכפר אליהו ע"י גדרה
רכב ימתין לבאים בשעה 9.15 ע"י תחנת אגד בגדרה.

לחברנו **צבי אילון** ורעיתו
ברכת מזל טוב לבבית
בהכנס בנם מרדכי דב נ"י
לעול המצוות
יזכו לרוות ממנו הרבה נחת אושר וכבוד
המפלגה הדתית לאומית — ההנהלה
הסתדרות הפועל המזרחי — הועד הפועל

מורלה
ממס הזקרה האשלקי

רובקס
המתנה היפה ביותר

קופת חולים - הועד המפקח הארצי
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
ישיבת הועד המפקח הארצי
שנועדה להיום, יום ג' 30.3.76 (כ"ח באדר ב' תשל"ו) תתקיים מחר, יום ד', 31.3.76 (כ"ט באדר ב' תשל"ו) בשעה 16.30 באולם הישיבות במרכז קופת־חולים.
סדר היום:
1. התקציב לשנת הכספים 1976/77 — סיכום דיון החלטות.
2. שונות.

חברה קדישא גחש"א ת"א־יפו והמחוז
מגישה בזה את מיטב ברכותיה ואיחוליה
לסגן יו"ר ההנהלה
ר' אברהם רקנטי הי"ו
להולדת הנין
יזכה יחד עם רעיתו לרוות רב נחת לאורך ימים ושנים
ההנהלה, המועצה
חברי הועד הפועל והמנהל

תנועת האשה הדתית לאומית — סניף תל אביב
מקיימת
מסיבה לפעילות השוק
אי"ה מחר יום רביעי כ"ט באדר ב' תשל"ו (31.3.76) בבית החייל, רח' ויצמן 60 תל־אביב בשעה 8.30 בערב
בהשתתפות: הרבנית גורן תחי'
והרב מרדכי לופו שליט"א ישא דברים בהלכות פסח והכנת [illegible]

של הצופה

שביתה ומזימתה

רק"ח וגרוריה, אויבי המדינה, שמגמתם לערער היחסים בין תושביה היהודים לבין תושביה הערבים, קבעו תאריך לשביתה, הדוגלת בסיסמה־כזב: הגנה על קרקעות הערבים.

כינוס ראשי הרשויות המקומיות במיגזר הערבי, שנערך בסוף השבוע שעבר בשפרעם, החליט ברוב מכריע להכריז שביתה. רקע לשביתה, הנטען, הפקעת הקרקעות בגליל לפיתוח, שלושת רבעים מהן אדמות בבעלות המדינה ובבעלות יהודים, ואילו הרבע שבבעלות הערבים, במקום קרקע מופקעת יקבלו קרקע לצרכי פיתוח, ונמצאים נשכרים.

יתר־על־כן, היהודים שקרקעותיהם מופקעות יוצאו בכסף, בעוד הערבים מקבלים קרקע תחת קרקע. יש תלונה מצידם של יהודים על העדר איזון לרעתם בין שתי הסיבות התושבים.

מגמתם של הקומוניסטים־הלאומנים, שבעמדה קיימת זהות בינם לבין אש"ף, לנצל את הנסיבות הפוליטיות כדי לסכסך בין יהודים וערבים בארץ. הישגם בבחירות לעיריית נצרת עודד אותם למסע שיסוי, לחץ והשבתה כדי להטיל אנדרלמוסיה בחיי יומיום.

המערכה נגד רק"ח מערכה נגד האוייב מבפנים, והכרח להשתמש בכל האמצעים הציבוריים כדי לסכל את השביתות.

ראש־וראשונה לחזק מסיתים המסוכנים לשלום הציבור, סובת המדינה ותושביה, שיקבל חופש שיסוייו ולהצם. שנית, הפעלת אמצעי־מנע של הטלת־שחדים כדי שיפתחו בתי־עסק, מערכת סחר ומלאכה, תתנהל בתקינות ובבתי־הספר יתקיימו הלימודים. פועלים יצאו לעבודתם באורח סדיר. שלישית, לפתוח הסברה בין כל החוגים באוכלוסיה, שאין בקומוניסטים, סוכני המשטר הסובייטי העויין, המעוניינים במהומות ולא בשלום, בהרס ולא בבניין. התושבים הערבים, מושרשים במורשת דתם והליכותיה, בדין שידחו בתוקף את הקומוניזם הכפרני.

הגורמים הקונסטרוקטיביים באוכלוסיה הערבית־ישראלית, ראויים שתהיה אוזן קשבת לקובלנותיהם ויד זריזה לתיקון מה שטעון תיקון. באווירה ללא תחושת־קיפוח וללא תסכולים, רק"ח ואש"ף ייכלו מאליהם.

הערכות מליאה להכשיל כשלון מוחלט מזימת רק"ח ואש"ף, שלילת השליטה, עשוייה לפתוח פרק לטיפוח דו־קיום בכבוד הדדי ובשותפות של עשייה לטובת המדינה וכל תושביה.

אל תקופת ,,בר־אילן" בתקציב הממשלתי

אוניברסיטה בר־אילן, בעלת קצב התפתחות בכמות ובאיכות, עלולה להאיט את התקדמותה וגם להצטמצם אם לא תקבל את הקצבתה הממשלתית בשיעור שמקבלות אוניברסיטאות אחרות בארץ.

בראשית שנותיה של בר־אילן קופחה על־ידי הממשלה, בתואנה, ש,,אין צורך באוניברסיטה נוספת". ברבות הימים הכירו במקום שממלאים באורה, ברמתה האקדמית ובמקוריותה היהודית.

בר־אילן גידלה דור אקדמאים שומרי־מצוות, שמייצגים אינטליגנציה יהודית, שבה מיזוג של ערכים ומקצועיות מדעית גבוהה. בזכותה של בר־אילן עלו אלפי סטודנטים מחוץ־לארץ, יחד עם מאות מדענים, שהגיעו הנה ללמוד וללמד באוניברסיטה דתית.

זכאית בר־אילן לתבוע הקצבה גדולה יותר, יחסית, מאחרות, בשל היותה אוניברסיטה יהודית־דתית אחת־יחידה בארץ, אך לפחות לא להיות מקופחת בהשוואה לשאר אוניברסיטאות.

לפי נתונים רשמיים, נעים ההפרשים בינה לאוניברסיטאות אחרות בעלות סטודנטים לשנה בין 20 ל־90 אחוזים. קיפוח שרירותי ללא כל יסוד.

אוניברסיטה בר־אילן מציינת, שבה אפשר־מינהל במיספר הקטן יחסית בהשוואה למיספר אנשי הסגל האקדמי והסטודנטים. נוסף לכך, תקציביה היו כל השנים לפי הצרכים הריאליים ביותר, ללא ,,תקנים מתים", היינו בלתי מאויישים, שקיימים באוניברסיטות אחרות. צימצומים, משמעם, למעט תקנים ואיוניים, שהם לגופה של בר־אילן.

האוניברסיטה קיצצה בצרכים נחוצים, לרבות צימצום בסגל האקדמי, ועדיין זקוקה לסכומים גדולים כדי לאזן את תקציבה המינימאלי. פער זה בין היכולת לבין הנחיצות, סתימתו היא חובת המדינה. יש למלא את הגרעון כדי לקיים בתקינות את בר־אילן. מוכרחים להשוות את בר־אילן לכל האוניברסיטות בארץ.

אוניברסיטה בר־אילן על שנים־עשר אלף הסטודנטים שלה, בית אקדמי שמגדל אלפים לתורה ולחכמה, ל,,בכל דרכיך דעהו", תובעת חלוקה צודקת בתקציב להשכלה גבוהה בארץ. עוול משווע הוא לקפח אוניברסיטה בעלת רמה אך ורק מפני שרוחה ואורחותיה יהדות של תורה ומצוות.

בסילוק הקיפוח, תוך כדי קביעת שוויון בהקצבות, יאופשר המשך תקין של אוניברסיטה בר־אילן.

עת להגדיל הקצבתה המגעת לה ובהקדם.

יוגוסלביה – קהילה יהודית גוועת

רב אחד ל־7000 נפשות; אחוז גבוה של נישואי תערובת; אין כל חינוך דתי

מאת ריצ'ארד גרוס

כתב ,,ניו־יורק טיימס" בבלגרד

בלגראד, 29 (יופי"ע) — יהודי בלגרד באו לאירוע החגיגי המרכזי שלהם כשהם לבושים בגדים מגוהצים היטב ומקשטים לבנים ושמלות פאר והלה במכנסי ג'ינס. כחולים, הם שרים שירים יוגוסלביים בלבד, מתוך לשיר אחד, ,,התקווה", ההמנון הלאומי הישראלי.

לתוך זה מושר בכל התכנסות יהודית חשובה, אך לא מתוך נאמנות מיוחדת למדינת ישראל. זוהי רק דרך ליהודים להזכיר לעצמם כי הם יהודים, משום שמספרם מועט.

רב אחד משרת את יהודי יוגוסלביה כולם, שמספרם נאמד ב־7000 נפשות, כולל 1,600 בבלגראד, ואין חינוך דתי לנוער היהודי משום שאין איש המסוגל להעניק להם חינוך זה. אולם הקהילה היהודית תוססת בכל זאת ואיננה חוששת מכמיגה.

אנו עושים כמיטב יכולתנו כדי לקיים את הקהילה ואין לנו צורך לעשות מאמצים יתרים, אמר לאברס לאב קאלדבורג, 66, בעבר שופט בית המשפט העליון, המכהן זה 11 שנים כנשיא הפדרציה של הקהילות היהודיות משום שאין מועמד אחר להכהונה.

הלוחץ להמשך הקהילה היהודית מקורו בחברה היוגוסלבית עצמה — אוסף של קבוצות אתניות, הוא אמר, בהסבירו מדוע היהודים דבקים יחדיו למרות היעדר גורם הדת. אתה חייב להיות חלק של קבוצה אתנית ביוגוסלביה. אינך יכול להיות ניישראלי. אין אנו מעוניינים בדת בתור דת. אין אנו דתיים.

על פי אומדן נישאו 40 אחוזים של בני הקהילה היהודית בנישואי תערובת, אין זו תופעה נדירה שלא־יהודים באים להשתתף בחגיגות יהודיות יחד עם נשותיהם או ידידיהם היהודיים, כגון נשף פורים השנתי המהווה למעשה גם מעין ,,אסיפה כללית" של הקהילה היהודית.

על השיעור הגבוה של נישואי התערובת, אמר קאלדבורג, הקהילה איננה מודאגת משום שהמשפחות הללו מוסיפות לפעול במסגרת הקהילה.

יוגוסלביה איננה מפלה לרעה יהודים, הן מבחינה רשמית והן מבחינה לא־רשמית, והוא רואה בהם מיעוט אתני נוסף בין 22 מליון תושבי המדינה.

שרידים מקהילה של 80 אלף יהודים

עם זאת יש לציין כי המילה ,,יהודי" איננה מופיעה בדרכונים יוגוסלביים או בתעודות רשמיות אחרות.

כשליש מן היהודים הם חברי המפלגה הקומוניסטית, כולל קאלדבורג. התברות במפלגה מגדילה את הסיכויים לקידום מוצלחות, גורם התורם לרמת החיים הגבוהה בקרב היהודים היוגוסלביים בהשוואה לאוכלוסיה הכללית. רבים מהם בעלי מקצועות חופשיים, ובסכם 90 פרופסורים באוניברסיטה.

לפני שהנאצים פלשו ליוגוסלביה, תמיד היותה מעט מאוד אנטישמיות ביוגוסלביה בהשוואה ליתר ארצות מזרח אירופה. אז היו במדינה 80,000 יהודים.

קאלדבורג אמר כי 80 אחוז מן היהודים נהרגו או נמלטו. כ־11,000 עלו ארצה בין השנים 1948 ו־1950. כ־4,000 יהודים נלחמו במלחמה בשורות הפרטיזנים, בהנהגתו של יוסיפ ברוז טיטו. אחד ממפקדיו הראשיים, משה פיאדה, היה יהודי וגיבור מלחמה לאומי.

מסורות הקהילה, לרבות בית־הכנסת שאף מעטים בו המתפללים אפילו ביום כיפור, נתמכים בהרחבה שנתית בסך 100,000 דולר מארגון הג'וינט האמריקאי, אמר קאלדבורג.

היהודים רשאים לעזוב את המדינה בכל העולה על רוחם, אך הם אינם רוצים לצאת, מחוץ לביקורים בארה"ב ובישראל, שם החיים בוודאי אינם קלים יותר.

אין יהודים דתיים ביוגוסלביה. אי אפשר לקנות בשר כשר במדינה. חגיגות בר מצוה נדירות. הרב הקומי זכה בתואר רק משום שלמד פעם בישיבה בהונגריה, ולא משום שהוסמך לרבנות.

לחג הפסח יקבלו יהודי יוגוסלביה מצות מהולנד, בשר כשר מציריך, ויינות ,,כרמל" מישראל. אולם שמירה זו על מנהגי המסורת היא רק פעם בשנה.

אין אנו קהילה גוססת, משום שהילדים מתעניינים מאוד ביהדות וקיימים מועדוני ספורט לנוער, מחנה קיץ ופעולות אחרות המלכדות את בני הנוער, אמר קאלדבורג. רק 30 אחוזים מחברי הקהילה היהודית הם ...

מתחת לגיל 30, ואילו האחרים מעל לגיל 50. מלחמת העולם השניה היא שיצרה פער זה.

במספר 34 ברחוב זמאי יובינה, קרוב לבית ספר עממי ברובע היהודי העתיק של העיר, נמצא בניין חדקומתי מפריח, שם שכנה בזמנו ה־שגרירות הישראלית.

נשיא קוסטה ריקה הגיע ארצה

במקום במלכותי כמעט נתקבל אתמול נשיא קוסטה ריקה, מר דניאל אודובר קירוס, בבואו לביקור רשמי של שבוע ימים בארץ. בנמל התעופה נתקבל האורח ע"י נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, שרים ואישים אחרים.

בניגוד של מדינה ידידותית דרום אמריקנית זו הוזכר ע"י שר החוץ מר יגאל אלון, בעת ביקורו שם לפני כחודש ימים. בדבריו ברכתו ציין האורח בביחוד את קשרי הידידות העמוקים הקושרים את שתי המדינות.

,,ישראל היא ביתנו. רבים הם הקשרים המקשרים אותנו לארץ זו ולעם זה", אמר הנשיא האורח, מעל הדוכן גואמים בקושט בפרוחים, שהוצב ברחבה שלפני בית הנתיבות. ,,לבוא לארץ זו פירושה עבודה, עבודה ועבור בני לויתי, שיבה למקורות העיקריים של ערכינו התרבותיים, ההכרתיים והחשובים ביותר".

להלן אמר הנשיא האורח שהביקור מהווה אישור לידידות השוררת בין שתי הארצות ולשאיפה לשיתוף פעולה. המטאודה אותן בשירות לכינון השלום והשגשוג.

,,עם פתיחת שערי ארצנו בפניך הרשה נא לי לברכך בברכה הספרדית: ביתנו — ביתך. תקוותי רבה שביקורך יסב לך הנאה, יודיב את ידיעותיך עלינו ועל מדינתנו ויהדק את קשרי הידידות בין שתי ארצותינו. ברוך בואך" — אמר הנשיא א. קציר בדברי ברכתו לנשיא קוסטה ריקה.

פרופ' קציר ליווה את הנשיא האורח בעת שסקר את משמר הכבוד ואחר־כך ניגש יחד איתו לשורה הארוכה של מקבלי הפנים: יו"ר הכנסת, שר החוץ ושרים אחרים, כל אנשי הסגל הדיפלומטי, נגיד בנק ישראל, יו"ר הקקיל, נציג המשטרה ואישי ציבור.

בתום הטכס יצא האורח בשיירה לירושלים שם יפתח רשמית את ביקורו בארץ. בהמשך הביקור יבקר נשיא קוסטה ריקה במושב מיוחד של הכנסת.

נשיא קוסטה ריקה מר דניאל אודובר קירוס היה ראשון היורדים ממטוס ה,,ג'מבו" של ,,אל על" שבו הגיע ארצה. בדרגות מ־הלוחקה הראשונה, כשבאו דיילות החברה של המושב שבו ישב את ארנקו של הנשיא האורח, שאבד לו.

אחת הדיילות מיהרה למטה כדי להשיב את האבידה לנשיא, אך הוא כבר יצא במכונית המיוחדת אל הטכס, בקצה השני של נמל התעופה.

הדיילת הצבירה איפוא את הארנק לאיש־בטחון מלוויו של הנשיא האורח, ותוך דקות ספורות הוחזר הארנק לנשיא.

,,היו שם כל מיני תעודות, אבל אני הושבה שכסף לא היה לו", אמרה הדיילת להבג עיהיים.

וילסון מבטיח כי יורשו ימשיך במדיניות הנוכחית במזרח התיכון

לונדון, 29 (עסוכ"א) — ראש ממשלתה היוצא של בריטניה מר הרולד וילסון הבטיח ביום ב' כי גם האיש שירש את מקומו לאחר פרישתו ימשיך לקיים כלפי ישראל והמזרח התיכון את אותה העמדה שהיתה נקוטה בידי ממשלה בריטניה בתקופת כהונתו המסתיימת בראשות הממשלה.

ראש הממשלה הפורש אמר את דבריו בסעודת צהרים שנערכה בטפם קרן הנאמנות של אוניברסיטת תל־אביב. נאומו הושכע יומיים בלבד לאחר חילופי דברים נרגזים בין שגרירות ישראל לבין משרד החוץ הבריטי, בשל הצבעת בריטניה בהצעת ההחלטה האנטי־ישראלית,

אשר הועלתה ביום ה' שעבר במועצת הבטחון והוכשלה רק הודות לוטו האמריקני.

מר וילסון הצהיר, כי מטרי תמוד עם בריטניה לעשות את כל אשר לאל ידה כדי לעזור להתפתחות המצב במזרח התיכון. ,,אנחנו מאמינים", המשיך מר וילסון, ,,שיש להשיג הסדר באיזור באמצעים של שלום. כל הסדר חייב להכיר בזכותה של ישראל להתקיים כמדינה עצמאית במסגרת גבולות בטוחים ומוכרים. מחוייבותינו כלפי ישראל איננה מוטלת בספק ולא תהיה מוטלת בספק. ההסדר חייב להבטיח גם את העשויי החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 בעניין השטחים המוחזקים.

סאדאת יתקבל לראיון פרטי אצל האפיפיור

קרית הואתיקן, 29 (יופי"ע) — האפיפיור פאולוס ה־6 יוועד ב־8 באפריל עם נשיא מצרים אנואר סאדאת בראיון פרטי בוואתיקן, מסר היום דובר הואתיקן. סאדאת ורעייתו יגיעו ביום שני לרומא.

תהיה זו הפעם הראשונה שהאפיפיור יוועד אישית עם ראש מדינה מזרח תיכונית, מאז ביקרה ראש הממשלה דאז, גולדה מאיר, בוואתיקן בראשית 1973.

,,מטלית אדומה" ושנה קדום

(מג"י) בעיני השמאלנים הישראלים, אלה שבכיסם כל האופציות לשלום עם הערבים, בתוכם מספר שרי ממשלה, אינם מחמיצים שום הזדמנות ושום במה, שלא להתנצל שוב ושוב על התנחלי ,,אלון מורה" במחנה קדום שבשומרון. בעיניהם — מחנה זה הוא מעין ,,מטפחת אדומה" ו,,פרובוקטיביות" שיש לסלקה בכל מחיר. כי כל עוד יעמוד מחנה המתנחלים על תילו, — ירוחק השלום עם הערבים. מכאן שיש לעורר את הנושא שוב ושוב, ובראש הראשונה בישיבות הממשלה.

ואכן כך עשה שר השיכון, אברהם עופר, בישיבה האחרונה של הממשלה. מר עופר שאל את ראש הממשלה ואת שר הבטחון, הכיצד ניתנה רשות לאוהדי ,,גוש אמונים" להתכנס במחנה הצבאי בקדום ולנהל שם שיחות פוליטיות עם המתנחלים. מר עופר, כמו כל שר בממשלה, יש לו מן הסתם גם יועץ משפטי. ובטרם הגיש שאילתא לממשלה, מוטב היה לשאול את יועצו אם אמנם יש חוק האוסר כניסה למחנה קדום ולנהל שם שיחות בפני שיפלה הפולג. עד כמה שידוע, קיימת רק הוראה של המושל, שאין לשהות בשטחים שמעבר לקו הירוק למעלה מ־48 שעות, אבל פתוח מזה מוהר ומותר. ואכן שר הביטחון, מר פרס, השיב לשאילתא ברוח זו. אם כן איפוא כדוע ,,היהמם" שר השיכון והטריד את הממשלה בשאילתא? אין זאת אלא שמחנה קדום מיסודו של ,,גוש אמונים" — מדיר שינה מעיניו ומשכיח ממנו דברים אלמנטאריים, שגם כי שאין לו יועץ משפטי יודע אותם.

בית — מציינים גם את הידידות המסורתית הקיימת בין העם הגרמני לבין מצרים. מסתבר שה,,ידידות המסורתית" זו בין שני העמים התחילה עוד בימים שהנאצי אנואר סאדאת ניהל ,,פלירט" עם משטרו של היטלר ועם הפילדמרשל הנאצי רומל כאשר גייסותיו כבר צרו על שערי מצרים.

עתה לא נותר אלא לצפות, שגם האירגונים המקצועיים הערבים, יסעו איש־יער על שמו של אוסקר פישר... כי מדוע יגרע חלקה של ,,ידידות מסורתית" לעומת ,,ידידות עמוקה"? ואולי זה יהיה אותו יער בהרי ירושלים, שיציין את שני סוגי הידידות?

ומכוון שכך תמוה כאחד מדוע יצא קצפם של חברי הודה הכרכה, באותה הישיבה, על מועצת פועלי ת"א על ששיגרה משלחת גדולה רמת דרג לגרמניה המערבית: ועל כי לרגל העדרם של עובדי המועצה הבכירים להקופה של שבועיים — חדלה מועצת פועלי ת"א לתפקד? וכי מה לא עושים כדי להדגיש את ,,היחסים המדוחים" ואת ,,הידידות העמוקה" בין האיגודים המקצועיים של שתי המדינות...

★

חסידות אומות העולם

(י.ר.) אתמול ניטע עץ בשדרת חסידי אומות העולם ב,,יד ושם" בירושלים והוענקה מדליה לקלסן, לייס וקסרין קורבר בהולנד.

כאשר פלשו הגרמנים להולנד, בבאי 1940, היה מאיר דרוקר סטודנט לפסיכולוגיה באוניברסיטה אוטרכט ואסיסטנט במכון לקרימינולוגיה. באוקטובר 1942 כשהיפשו אחרי מר דרוקר, הוא הלך למנהל המכון, ד"ר קמפה, לבקש עזרה. ד"ר קמפה, שהיה פעיל במחתרת השיג בשבילו כתובות לבקשות מחבוא. סוף סוף הגיע מר דרוקר לאחיות קורבר. בביתן של שלוש האחיות, קלסן, לייס, וקסרין, מצא מר דרוקר מקלט מחודש ינואר 1943 עד תום המלחמה במאי 1945. במשך התקופה הזאת עשו האחיות קורבר בכל האפשר לשמור על מר דרוקר, בהכרה מלאה בסיכון שהן לוקחות. לאחיות לייס וקלסן היה פנסיון כמקור פרנסה, ואילו האחות קסרין היתה אחות בבית חולים. שלושתן היו מפעילי מחתרת. הסיכון בהסתרת יהודי בבית שבו התגוררו אנשים שרים, שיכלו להבין בנעשה, היה רב. פעם כשלייס קורבר ביקרה אצל ידידה, באו הגרמנים לחפש בדירת הידידה. בקור רוח, הרימה לייס טלפון לביתה והזהירה מיד את אחותה, ומר דרוקר עזב עד שהנאצים גמרו לחפש בפנסיון קורבר. האחיות דאגו גם למשפחות יהודיות אחרות, שלא יכלו להסתתר אצלם בבית. בחורף הרעב של 1944־45, נסעו האחיות באופניים לאיזור גלדרלנד לחפש מזון בשבילן ובשביל מר דרוקר ושאר היהודים שניצלו לעזרתן.

ד"ר דרוקר, המתגורר עם משפחתו בירושלים, נשאר ביחסים טובים מאוד עם שלוש האחיות קורבר. עתה, כשהחליטה הוועדה המיוחדת לציון חסידי אומות העולם להכיר באחיות קורבר כחסידות אומות העולם ולהעניק להן מדליית הכבוד, הביא מר דרוקר את האחיות קורבר לביקור בארץ.

★

,,יחסים הדוקים" ו,,ידידות מסורתית"

(מג"ל) בישיבת הוועדה המרכזת ביום א' דיווח מזכ"ל ההסתדרות, ירוחם משל, על ביקורו האחרון כאורח ההסתדרות של היינץ אוסקר פיטר, נשיא פדרציה האירגונים המקצועיים של גרמניה המערבית שהוא גם נשיא פדרציה האירגונים המקצועיים של אירופה כולה.

מר משל אמר, שהיחסים שנוצרו בין ההסתדרות לבין הגרמניה העבודה הגרמנית הם מהודקים במיוחד. ,,זוהי ידידות עמוקה מאוד בלי לטשטש את העבר" — אמר מזכ"ל ההסתדרות. היה זה איפוא רק טבעי שההסתדרות תציין ,,ידידות עמוקה" זו בהסיבות של מר פיטר — תעודות קלף על נטיעת 100 עצים על שמו, ביער ירושלים.

הנה בעוד אנו קוראים שורות אלה בעתונות ישראל, נתפרסמה ידיעה מדיסלדורף, שאותו מר פיטר, ה,,ידיד העמוק" של ישראל, קורא לפיתוי השטחים הכבושים ולמתן זכות ההגדרה העצמית לעם הפלשתינאי. הדברים שנאמרו ערב ביקורו של הנשיא סאדאת בגרמניה המערבית

חילופי גברי בעתוני מצרים

קאהיר, 29 (ע"ר) — שר ההסברה המצרי לשעבר יוסף סיבאעי נתמנה אמש כיו"ר הנהלה של העתון הקאהירי הרשמי למחצה ,,אל אהראם", במסגרת חילופי גברי נרחבים בעתונות המצרית על פי הוראות הנשיא סאדאת.

העתונות המצרית שייכת רשמית לאיחוד הסוציאליסטי הערבי (המפלגה היחידה במצרים) שסאדאת מכהן כיו"ר שלו.

סאדאת גם מינה את מוסה סברי כיו"ר ההנהלה של בית ההוצאה ,,אחבאר אליום", ואת הג'י אמינה אל סעיד כיו"ר ההנהלה של בית ההוצאה ,,דאר אלהילאל", כאשה ראשונה בתפקיד זה.

הנשיא סאדאת נקט לפני מספר ימים בקורת חריפה על העתונות המצרית, בהאשימו אותה כי היא בצירות בעיני ההורים תמונה קודרת של מצרים.

סיבאעי נתמנה במקום איחסאן עבדל קודוס, וזה האחרון נתמנה סגן יו"ר ההנהלה של ארגון העתונות הערבי המאוחד. סיבאעי גם נתמנה כיו"ר ההנהלה של ארגון זה.

סברי נתמנה במקום עלי אמין כיו"ר ,,אחבאר אל יום", בית ההוצאה המוציא לאור את היומון ,,אל אח־באר", השבועון ,,אחבאר אליום" ואת השבועון ,,אחר סאעה".

עלי אמין אל גמיאל נשאר בתפקידו כיו"ר ,,אל אהראם" וגם נתמנה סגנו של סיבאעי.

נדחתה החלטה בעניין עתיד ה,,קונקורד"

פאריס, 29, (ע"ר) — בריטניה וצרפת דחו היום קבלת החלטה על השאלה, אם עליהן לבנות מטוסי ,,קונקורד" נוספים.

בהודעה משותפת שפורסמה כאן היום עם תום שיחות שקיימו שר התחבורה הצרפתי מרסל קאוואי ושמיתו הבריטי ג'ראלד קאופמן, נאמר כי שני השרים הסכימו להפגש שוב בחודשים הבאים.

ההודעה הקצרה מציינת כי הושגה התקדמות משמעותית בקשר עם ביצוע תוכנית ,,קונקורד" מאז הפגישה האחרונה שקיימו נציגי שתי המדינות בדרג של שרים לפני שנה.

ההודעה לא כוללת פרטים על תוצאות השיחות בין שתי המדינות. לפני הפגישה נפוצו שמועות כי בריטניה וצרפת עומדות להפסיק את יצור מטוסי הקונקורד.

ויינוגראדוב נועד עם אסאד

דמשק, 29 (עי"ד רצ"ע) — ולאדימיר ויינוגראדוב, נציג בריה"מ בוועידת השלום בז'נבה, דן כאן היום עם נשיא סוריה חאפז אסאד במצב באיזור.

ויינוגראדוב הגיע הנה בשבוע שעבר, וכבר נועד עם ראש ממשלת סוריה מחמוד אלאיובי, שר החוץ עבדל חלים חאדאם, ויו"ר המועצה הפלשתינאית הלאומית חאלד אלפאהום.

בהודעה לעתונות אמר ויינוגראדוב, כי שיחותיו היו מועילות מאד.

מסע כל־ארצי נגד החרם הערבי

תוצאות מעודדות בהצבעה ראשונה בעניין החרם בחברת ענק אמריקאית

סן פרנציסקו, 29 (עתי"ם). — תוצאות מעודדות הושגו בהצבעה ראשונה של בעלי־מניות, שנערכה בארצות־הברית במסגרת מסע כל־ארצי נגד החרם הערבי.

ההצבעה נערכה על ידי בעלי־מניות של חברת־הענק האמריקנית ,,אינטרנשונל הארווסטר", ובה ניתנו 1.2 מיליון קולות בעד החלטה שהגיש הקונגרס היהודי האמריקני. לפי החלטה זו נדרשת החברה להכין דו"ח מפורט על מדיניותה בשאלת ציות להוראות החרם הערבי.

1.2 מיליון קולות הם 5.2 אחוזים מכלל הקולות של בעלי מניות החברה (לכל בעל מניות יש קולות כמספר מניותיו).

דובר הקונגרס היהודי האמריקני סבר, כי תוצאות אלה חשובות במיוחד בגלל העובדה שבידי איגודנו יש 5 מניות בלבד. הדובר ציין, כי בנסיבות אלה יש לראות בהצבעה זו ,,הפגנה רבת־משמעות של תמיכה ציבורית" במערכה שמנהל הקונגרס היהודי האמריקני. מטרתה של מערכה זו היא — חשוף את הלחצים המופעלים על התעשיה האמריקנית כדי להניעה להיכנע לחרם הערבי.

הצעת ההחלטה הוגשה באסיפת בעלי מניות של החברה בסן פרנציסקו על ידי מר אהרן אפשטיין, דיקן־מישנה של בית הספר למינהל עסקים באוניברסיטת קליפורניה, הנמנה עם מנהיגי הקונגרס היהודי האמריקני בסן פרנציסקו.

בהצהרה שפורסמה לאחר ההצבעה צוין מר אפשטיין, כי מספר הקולות שניתנו להצעת ההחלטה של הקונגרס היהודי האמריקני עלה בהרבה על השיעור של 3 אחוזים, הדרוש כדי להעלות את הנושא באורח אוטומטי על סדר־היום של אסיפת בעלי המניות בשנה הבאה.

בנאומו באסיפת בעלי המניות אמר מר אפשטיין, כי ידוע לו שמקיפי ,,אינטרנשונל הארווסטר" התחייבו שלא לציית להוראות החרם. אולם הקונגרס היהודי האמריקני מבקש גילוי־דעת ברור גם לגבי הנוהל המעשי, נוסף להנחיות העקרוניות. ,,אנחנו רוצים להשיג הכרעה ברורה מצד בעלי המניות של החברה, דבר שיתן להנהלה חיזוק להתייצב מול תביעותיהם של משרדי החרם", אמר מר אפשטיין.

,,לשפול בצורה אחראית למען בעלי המניות שלנו, הרי עלינו להתמודד עם בצורה נכונה". הוא הגדיר את ההחלטה המוצעת על ידי הקונגרס היהודי האמריקני כ,,סורלנית מגה מדי". לדעתו ,,יהיה הדבר כרוך בהוצאות כספיות גדולות יותר על המידה, ובנסיבות המצב הנוכחי עלול להיגרם נזק להחברה".

מק־קורמיק הוסיף, כי החברה מוכרת גם לישראל וגם לערבים, ואין לה כל כוונה לשנות את מדיניותה כדי להוציא לפועל מכירה זו או אחרת.

להלן נשאל, מה תעשה החברה אם יאמרו לה הערבים: ,,חדלו למכור לישראל, אחרת לא נמשיך לקנות מכם". על כך השיב מק־קורמיק: ,,אינו אוהבים לעמוד בפני איומים מצד מישהו, ובוודאי שלא נכבע מרצוננו כאשר אקדח מופנה אל ראשנו. הדבר יצטרך לבוא בפני מועצת המנהלים, ואינני יכול לתאר לעצמי שאכן נוותר על עקרונותינו".

הוגשו רשימות מועמדים לבחירות ביהודה ושומרון

ביום הראשון להגשת רשימות המועמדים לבחירות, שייערכו בעוד כשבועיים ב־24 ערים ביהודה ושומרון, הגישו את מועמדותם 176 אנשים, בעיקר מאזור יהודה. מבין אלה שהגישו את מועמדותם נמצאים 9 ראשי ערים מהמועצות העירוניות היוצאות.

בחברון הגיש את מועמדותו 3 מחברי העיריה הנוכחית וכן 10 מועמדים חדשים, ביניהם פהד קואסמה, ד"ר עזי זעיר, וכן רשימתו של ד"ר נתשה, שמורש בשבת ללבנון. בראש הרשימה הזאת עומדים שני מכבי משפחתו, האחד עורך־דין והשני אגרונום.

ראש העיריה הנוכחי, השייך מחמד עלי אל ג'עברי, עומד עדיין בסירובו שלא להגיש את מועמדותו. בעיריית חברון 11 מנדטים.

בבית לחם הגישו 11 אנשים את מועמדותם ל־11 המנדטים בעיריה. ביומיים הקרובים, בהם תימשך הגשת הרשימות על פי החוק, עומדים להגיש את מועמדותם עוד 20 אנשים. זו הפעם הראשונה הגישו בבית לחם הנוצרית את מועמדותם שני שמאלנים, באחד סאקה וג'ורג'י הזבון.

ברמאללה הגיש את מועמדותו איש אחד לבד, פואד קסיס, מהוגי השמאל.

ביריחו הגישו את מועמדותם 24 אנשים על תשעת המנדטים במועצת העיריה. בין המועמדים נמצא ראש העיר היוצא מר שפיק באלי.

בטובאס ובסלפית הגישו שתי נשים את מועמדותן. כומר, נפשה

על ידי המימשל הצבאי תיקון בחוק הירדני, שאיפשר לנשים זו הפעם הראשונה בהיסטוריה של הגדה לבחור ולהיבחר.

בשכם, ג'נין וטול־כרם טרם הגיש איש את מועמדותו. אולם נמסר, כי אישים ונכבדים מקיימים התייעצויות זה כדי להרכיב רשימות משותפות. מופעלים גם לחצים על ראש העיריה להתפטר ואג'י מצוה אל מצרי, מ־שכם, להרכיב רשימה מועבדים בשותפות עם אישים פלגים בעיר.

המשטרה ערוכה

(סוף מעמוד ראשון)

אחר אין בוצינם להפגע ולהפסיד את מקומות עבודתם ומאידך אין הם רוצים להופיע בפני תושבי הכפר כמפירי שביתות.

נצרת עילית מוכנה לקיום

פני השביתה

נצרת עילית מוכנה ומאורגנת לקדם את פני השביתה, כפר ראש העיריה מרדכי אלון, בסיור עתונאים שנערך בעיר.

מר אלון הדגיש, שהוקא נצרת, אשר כל השנים התגאתה בקיום יחסי שכנות טובים. עם שכנתה היהודית נצרת־עילית, היתה צריכה להיות זו שתקרא הפעל נגד השביתה. הוא הוסיף כי הרושם המתקבל בקרב התושבים המקומיים בנצרת עילית הוא שהכתיבה נקראת נגד האוכלוסיה היהודית וזהו דבר מצער ביותר.

להלן אמר ראש עיריית נצרת עילית, כי אילו לא היו מאחורי השביתה הצפויה מטרות פוליטיות, כי אם רק הבעת רוגז ותרעומה על ההפקעה, ניתן היה להבין אותם. אולם בה שעושה רק"ח מכוון נגד האוכלוסיה היהודית תשוי לפגוע ולפגוע ברקמת היחסים בין שני העמים.

לא תינתן הגנה מקצועית לפועלים שובתים

יו"ר המוהד את פועלי הבניין הערבים שלא לשבות היום הופץ אתמול ב־550 אתרי בניה בהם מועסקים כ־3000 פועלים ערביים, שבתחום פעולה של אגודת פועלי הבנין בחיפה.

החוזר כתוב בשפה הערבית והעברית ובו מצוטטת החלטתה של מזכירות מועצת פועלי חיפה ובה נאמר כי לא תוגש הגנה מקצועית לפועלים המועסקים בחיפה ובסביבתה שישבתו היום. נמסר להם כי יתייחסו לפועלים הערביים אשר לא מופיעים לעבודה על דעת עצמם כמו כל פועל יהודי השובת. שביתה פראית, ואם לא יגיעו לעבודה יהיה זה על אחריותם הבלעדית בלבד.

מולידאבו: לכנס שפרעם לא הוזה

השפעה על השביתה

יועץ ראש הממשלה לעניינים ערבים שמואל טולידאנו אמר אמש, כי ההחלטה של רוב ראשי המועצות המקומיות במיגזר הערבי, בכנס שפרעם, נגד השביתה, לא תהיה לה השפעה משמעותית לגבי השביתה.

בראיון בטלוויזיה ציין הדובר, כי להחלטה זו יש חשיבות פוליטית מדרגה ראשונה לגבי מערכת יחסי עם ערביי ישראל בעתיד, אך עם זאת אין סמכות לראשי המועצות להחזיב את הגורמים הקיצוניים של רק"ח לפעול בהתאם להחלטה.

ביחס לכוונה של חלק מהמארגנים של השביתה להרבות בהפרת סדר, אמר הדובר כי לא תמיד הכוונות מתבצעות הלכה למעשה. כך היה בשפרעם, שבה נזרקו אבנים, כשהאספו 300 צעירים, למרות שמראש לא היתה כוונה כזו. ,,ראש עירית נצרת, תופיק זיאד אמר לא פעם דברים ברוחקי לכוח, והוא דיבר על הפילת הממשלה בכוחה", אמר.

כן אמר, ע"פ כוונה לקיים דיון כולל על מדיניות הממשלתית לגבי ערביי ישראל, אך אין לכך קשר לשביתה.

תקריות ראשונות ערב ,,יום האדמה"

מאות תלמידים מתלהבים, מכפרי מיעוטים בגליל המרכזי, שהחלו בהכנות לשביתה לרגל ,,יום האדמה", נדרכו בכבי אחיו להתנגשות ביום לבין כוחות המשטרה.

המקרה אירע בכביש שבין הכפרים דיר חנא וערבאבה, כאשר כ־400 תלמידים מבתי הספר הסכו את הכביש וידו אבנים ניידת משטרה, שהגיעה למקום. נופצה השמשה הקדמית של הניידת, ושני שוטרים נפצעו וקיבלו טיפול רפואי. למקום ההעק כח משטרה מוגבר, שפיזר את המפגינים, ונאלץ לירות יריות אזהרה באויר כדי לבצע פעולה זו.

בהמשך התקרית הוזעק למקום ראש המועצה המקומית של דיר חנא, אשר פנה ברמקול אל התלמידים וביקש מהם להתפזר ולשמור על השקט. יש לציין שבאותו מקום יידו אותם התלמידים אבנים לעבר אוטובוס של ,,אגד" שעבר בכביש, ונוסע בו נפצע.

בכפר דיר אל חנא, הסמוך לכרמיאל, ישבו בשעות הערב עשרות צעירים, שסרו עיניים לאמצעיים ונשאו כרזות, הקוראות לשחרור אדמת הגליל לשביתה.

מדענים מזהירים מפני הפצת נשק גרעיני

לונדון, 2, (ע"ר) — קיים חשש שנשק גרעיני יגיע בקרוב למדינות כגון לוב או אוגנדה או אפילו לקבוצות טרוריסטים — באזהרה זו יצאו הערב חמישה מדענים אמריקנים.

אחד מבין מדענים אלה, ד"ר ג'ר־רג' ראתגנס, אמר בתוכנית שהודרה על ידי הטלוויזיה הבריטית כי הוא סבור שצפויה מלחמה גרעינית. לדעתו קיימת סכנה שמדינות כגון ישראל, סיוואן או דרום אפריקה תשתתפנה במלחמה מעין זו.

פורד מעיין בווטו על חוק ההקצבות

וושינגטון, 29 (יופי"ע) — נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד הודיע היום כי יטיל וטו על חוק הקצבות צבאיות, אם יקבע בו סכום נוסף מזה המהווה לדעתו המינימום הדרוש לבטחונה של ארה"ב.

עצרת איחוד של ,,לעם"

עצרת האיחוד של המפלגה החדשה ,,לעם", המשתייכת ל,,ליכוד", תתקיים הערב ב,,בית העם" בירושלים, בהשתתפות 300 חברי מרכז המפלגה, 700 פעילים ואורחים.

המפלגה החדשה, הנושאת את השם, תורכב מהמפלגה המלכתיות ו,,המרכז החופשי" — הרשימה הממלכתית, (ע"מ), תנועת העבודה למען א"י השלמה והמרכז העצמאי.

קבלת פנים נלהבת

(סוף מעמוד ראשון)

מדיניות גרמניה בבעיית המזה"ת.

בסעודה שערך נשר לכבוד המצרי איסמעיל פהמי, היתה את עמדת מערב גרמניה כלפי בעיית המזה"ת. הוא אמר כי הסדר באיזור חייב למלא אחר שלושה תנאים — ביטול הכיבוש של אדמות ערביות, כיבוד הזכויות של כל המדינות באיזור, הן מדינות ערב והן ישראל, לחיות בגבולות בטוחים ומוכרים והענקת זכות ההגדרה העצמאית לעם הפלשתינאי.

,,שאלת פלשתין היא שאלת־המפתח של הסכסוך", אמר גנשר. ,,דבר זה מוכר עתה במידה רבה יותר, כתוצאה כמדיניותו של הנשיא סאדאת". הוא הוסיף כי מרים הוא הדרך היחידה ליישב את הסכסוך במזה"ת, משום שמלחמה נוספת צלולה להביא להריסת האיזור ולשואה בחלק גדול של העולם.

סאדאת הניח היום אתה"צ זר פרחים באנדרטה ל,,קרבנות המלחמה והדיכטטוריות". גלעד זה הוקם אחרי מלחמת העולם השניה באנדרטה לכל אלה שנפלו במלחמה — חיילי כל המדינות בכל החזיתות, האורחים שמתו כתוצאה מההפצצות, וששת מיליון היהודים שנרצחו בידי הנאצים.

בראיון שפורסם היום בשבועון המערב גרמני ,,דר שפיגל", הכריז סאדאת כי בשיחותיו עם הקנצלר הלמוט שמידט, הוא יבקש ערובה ממערב גרמניה להסדר שלום במזה"ת ואולי שיגור חיילים מערב גרמניים במסגרת כוח של האו"ם לשמירת השלום. ,,אם הערובות כלולות כוחה של האו"ם לשמירת השלום, מדוע לא גם חיילים גרמניים?", הוא שאל בראיון.

הוא ציין כי ביטל את חוזה הידידות המצרי־סובייטי משום שהרוסים סירבו לשלוח לו את הנשק המובטח, וגם אסרו על הודו להעביר חלקי חילוף לנשק הסובייטי שבידי מצרים.

יקבל סיוע כלכלי אך לא נשק

מקורות דיפלומטיים מערב גרמניים אמרו כי סאדאת יקבל סיוע כלכלי, אך לא נשק, בהתאם לאיסור על משלוחי נשק לאיזורי מתיחות. הם הוסיפו כי מערב גרמניה תעניק לסאדאת 100 מליון מארק כסיוע, ואותו סכום כהלוואה.

בבורים כי סאדאת יעלה בשיחותיו את התביעה הערבית להכרה באש"ף כנציג יחיד של העם הפלשתינאי, השבת זכויות הפלשתינאים, פינוי כל

השטחים הערביים הכבושים, וכינוס ועידת ג'נבה בקרוב. פקידי רשות כבערב־גרמניים הודיעו מראש, כי מערב גרמניה לא תכיר באש"ף על אשר הארגון יכיר בזכות קיומה של ישראל, בגבולות בטוחים.

סאדאת מקווה כי מערב גרמניה תשתתף בקונסורציום שיסייע למצרים להתגבר על קשייה הכלכליים. פקידים בקאהיר אמרו, כי גם יפאן ואיראן מועמדות להשתתף בקונסורציום זה.

כצפוי לצאתו במערב גרמניה, כנראה ישיג סאדאת נשק בביקוריו במדינות אחרות. צרפת, לשם הגיע סאדאת לביקור בלתי רשמי ב־3 באפריל. כבר חתמה על עיסקת נשק עם מצרים וגם הבטיחה לסייע לקאהיר להקים תעשיית נשק.

את שאלת הרכש יעלה סאדאת גם בפגישתו עם מנהיגים איטלקיים, בעת הביקור ברומא שיתחיל ב־5 באפריל.

גם ביוגוסלביה יעלה סאדאת את שאלת הרכש, לאחר שפר המלחמה הגנראל מוחמד גמאסי כבר ביקר שם לאחרונה.

ארה"ב הזהירה

(סוף מעמוד ראשון)

נה. פגזים של תותחים ומרגמות נפלו במרכז ביירות. הרמזבות היו גם היום שוממים.

אתמול השתלטו הכוחות השמאלניים יחד עם כוחות פלשתיניים על מלון ,,הילטון" בעל 17 קומות, לחמים שמאלנים אמרו לכתב רויטר שארבעה לוחמים המשתייכים לכוחות הפלנגות עדיין מחזיקים מעמד בקומות העליונות של בית המלון. הם מסרבים להיכנע. ,,אין אנו מסתרים — אנו יכולים להמתין", אמר אחד מבין השמאלנים.

שגרירות דנמרק בבירות החליטה להפסיק את פעולותיה ולהוציא את הסגל הדיפלומטי והזרו מלבנון, לאור המצב השורר במדינה זו.

בהודעה שפורסמה היום על ידי העתונות, פונה שגרירות דנמרק לכל אזרחי דנמרק שמתגוררים בלבנון ,,בבקשה שיבדקו אם נוכחותם בלבנון הכרחית".

דמשק מגנה הצעת מצרים

רדיו דמשק מתח היום ביקורת חריפה על נשיא מצרים על שהציע לשגר ללבנון כוח ערבי משותף.

משמעת הביטחון הערבי של מצרים שהוכנה על ידי הנשיא סאדאת כדי לדון במלחמה האזרחית בלבנון, קראת אתמול להתערבות ערבית משותפת כדי להבהיר בין השמאלנים...

מות.

רדיו דמשק שבפיקוח הממשלה אמר היום, כי הצעה זו נועדה ,,לסכל את יוזמת התיווך הסורית ולהטיל ספק בהתמקדה של סוריה בלבנון".

,,המורים אינם מבינים את לבנון", הכריז כמאל ג'ומבלאט, מנהיג השמאל הלבנוני, בראיון שפורסם היום בעתון הצרפתי ,,לה מונד". ג'ומבלאט סבור כי חילוקי הדעות בין השמאל הלבנוני ובין סוריה מתרכזים בעיקר בשלוש נקודות: התפטרותו של הנשיא פרנג'יה, בחירת יורשו והנהגת רפורמות במוסדות לבנון.

בשיא איחוד המסיכויות הערבית השייך ד"ר בן סולטן אלגהיאן קרא לארצות ערב להתערב בכוח כדי לשים קץ למלחמה בלבנון.

צבא סוריה ערך תמרון עם נשק חי

דמשק 28 (עצ) — צבא סוריה ערך היום תמרון תוך הפעלת נשק חי.

בתמרון השתתפו חיל האוויר ויחידות מיוחדות ומוטסות.

מבקור רשמי נמסר כי במהלך התמרון הופעלו כמה כלי נשק מודרניים. גנרל מוסטאפה טלאס, סגן הפקד העליון ושר ההגנה של סוריה צפה אחר התמרון יחד עם קבוצת של קצינים בכירים.

ועידת מומחים למלחמה בשפעת

האמות הבאהרה, ז'נבה, 29 (צי"ע) — ארגון הבריאות העולמי זימן ל־8 באפריל בז'נבה ועידה בינלאומית של מומחים למחלה השפעת, כדי לעיין על המצב שנוצר עם הופעתו בארה"ב של וירוס השפעת, דומה לזה שגרם למגפה העולמית הקטלנית ב־1918.

בארה"ב כבר החליט הנשיא פורד לחסן את כל האוכלוסיה נגד וירוס זה. ארגון הבריאות העולמי ביקש בכל שירותי הבריאות בעולם לעקוב אחר הופעתו של הוירוס. אולם, אורגון הבריאות הדגיש כי עד כה נרשמו בארה"ב רק 12 מקרים של המחלה, ואף מקרה אחד לא בבקום אחר.

א. רימלט מצדד בוויתורים טריטוריאליים

מאת סופרנו לעניני מפלגות

ח"כ אלימלך רימלט מראשי הליברלים, היה אתמול המנהיג הראשון בליכוד שיצא בעד הסכם על ביסוס מצב הלהגנה תמורת ויתורים טריטוריאליים ברמת־הגולן וסיני. ח"כ רימלט דיבר בכנס סטודנטים סגור של חברי המפלגה הליברלית. נודע כי הוא עומד להציע ביסוי שבפני ליודעו בקרוב.

נראה כי בקרוב יתקיים דיון מדיני בליכוד בו יהיה על מנהיג הליכוד, ח"כ מנחם בגין, להתייחס להצהרותיו של ח"כ רימלט המחוזקת מתצבורה הצטרה של הליכוד.

עתונאית מצרית נעצרה באשמת החזקת כרוזים קומוניסטיים

קאהיר 29 (יופי"ע וע"ר) — העתונאית המצרית אינלאל עבדו איחסאן נעצרה כאן היום בבואה מבירות כשבאמתחתה כמות גדולה של כרוזים שפורסמו על ידי המפלגה הקומוניסטית המצרית האסורה, ושחלקם נתגלו להסית את הפועלים לשביתה — מסרו היום מקורות של בשרות הבטחון.

העתונאית עבדה עבודה חלקית עבור מאזן מספרים, והיא אשתו של עיתונאי מצרי שעזב לפני זמן רב את מצרים והעובד עתה בעתון פריך לובי בבירות.

סוכנות הידיעות המזרח התיכון מסרה היום, כי האשה משתייכת לארגון נשים מטעם השגרירות הסובייטית בקאהיר וקיימה ,,מגעים חשובים עם סוכנות הידיעות הסובייטית ,,נובוסטי".

מעצרה בא בעקבות ההרעה ביחסים בין קאהיר ומוסקבה, לאחר שמצרים ביטלה את חוזה הידידות עם בריה"מ.

ישראל תמחה נגד מדינות שהצביעו נגדה באו"ם

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שגרירי מדינות החברות במועצת הביטחון ואשר יש להן יחסים עם ישראל יוזמנו למשרד החוץ כדי לשמוע מחאה ובקורת על עמדתן במועצת הביטחון בה הצביעו בעד ההחלטה המרו ערבית.

חלק מהשגרירים יוזמנו אל שר החוץ וחלק למנכ"ל או למנהלי מחלקות, כשעם ששר החוץ עסוק כעת עם מבצע האורות של נשיא קוסטה ריקה.

מכרות תמנע תופעל מחדש אם המחירים יעלו

,,מכרות תמנע יוסבו לנפוץ מחסן היום, אשר יופעל כאשר המחירים יעלו, ואז פעם בשוק הדבר צפוי", אמר אמש שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב, בראיון ללודיה.

ביחס לשיקולים לתת לפועלי תמנע בני פיצויים גבוהים, אמר השר, הבקרה של המנע הוא מקרה כיד ,,אכחנו מוגרים מפעל שלם. פ העובדים לא יצליחו למצוא בפני הקריב מקומות פרנסה וזים לא שהיו להם בתמנע. וזה מקרה מיוחד ,,אינו קיים במרכז הארץ או אפי בכפרי פיתוח אחרות. הדבר המיוחד השני הוא, שייתכן שחלק מעובדי המנע יחליט לעזוב את אילת. ג זה שיקול שצריך היה לקחת אחר בחשבון", אמר השר.

מר בר־לב הביע תקוה, שהמצב באילת ההיה מיניילית, כשום שע ההחלטה על סגירת תמנע, התקבל גם החלטה סופית על ידי גורמים שונים להקים מפעלים באילת. מפעלים אלה יתחילו להזדקק לעובדים מיד אחרי הפסח. כיום יש באילת 500 מקומות עבודה, שלא נמצא לה עובדים.

עד סוף שנה הלימודים בשיטר המנע ימשיכו לקבל שכר, ולעיתים יוכלו להמשיך לעבוד כמורה או ב משפטות עבודה באילת. בסוף אריך יוהר אילה תצא בשכר, אמר

מגן דוד אדום בישראל
MAGEN DAVID ADOM IN ISRAEL
45 שנות שרות

חנוכת
בית מגן דוד אדום
בתל אביב
אדר ב' תשל"ו
1976 מרס

מסע באירופה 1976 (ג')

ברלין — מוקד של מתיחות

מאת יעקב אדלשטיין

ושוטרת המזרח-גרמנית שבחנה את רכונים של אלה שעברו למזרח ברלין, תבלה היטב על התמונה שבדרכון ועל יש, ובדקה את הדרכון מכל צדדיו. קרים מסויימים מצאה פגם בדרכון ו- ורה על כך לבעליה, וזאת משום שב- ץ שהנך עובר את המחסום, ממערב זרח, אתה נמצא בעולם אחר שבו יש קים אחרים. לפי חוקים אלה צריכים עת היטב מי אתה ומה כוונתך בעברך זרח. ההבדל בין מזרח למערב הוא הים. עולמות שונים זה מזה, נפרדים מזה במרחק של מטרים ספורים. ב- רב ברלין, הכל חי, מתנועע, אורות צרים ברחובות, חיים עליזים, ואילו זרח ברלין, הכל שקט, בדומה לעיר ירה ומסוגרת. התנועה ברחובות מוע- ביותר, הן של אנשים והן של מכונ- אין חנויות, אלא מחסני מכירה בל- כאן הנך עובר למזרח אירופה, לעו- הקומוניסטי.

שער ברנדנבורג בברלין

המשטר הכלכלי הקומוניסטי, כמקובל בברית ועצות, גרם לכך שבמשך המישים שנה כמעט, ער האזרח הסובייטי מצרכי מחיה, שבמערב שנתיים בלבד. כאשר הגיע הצבא הסובייטי אלין, במלחמת העולם השניה, הסתער על חנו- לצרכי הלבשה וקנה מכל הבא ליד. המצרך שוב ביותר היה שעון יד. בברית המועצות ייצור שעונים במידה מספקת כשום שזה מצרך קפיטליסטי. התעמולה הסובייטית אמ- שהמשטר משקיע את כל הונו בטאנקים ותותחים ואין לו שיור לצרכים אחרים, אנושיים נר. לבסוף התברר, כי גם בטאנקים לא השקיע שטר הסטאליניסטי.

הוגי דעות קומוניסטיים מחוץ לברית המוע- קוננו על כך, שהתורה הקומוניסטית הגיעה גשמה בברית המועצות דווקא, ולא בגרמניה. טענו שאילו היה הקומוניזם משתלט בגרמניה, של היה להוכיח כי המשטר הזאג גם לאזרח א יכול להיות משטר משגשג ולא רק משטר חברה עניה, כפי שאירע בברית המועצות, אין המחסור במצרכים את המשטר.

הצלחה כלכלית

המדריך המזרח גרמני המסביר לאורחי חוץ אים לבקר במזרח ברלין את נוהגי המשטר, א פרטים ופרטי פרטים על הנוחיות של ים במזרח גרמניה ועל השיכונים המשכורות האנשים. אף שאי אפשר לדבר עם האנשים ב, הרושם הוא כי האנשים לבושים היטב, שורר מחסור בצרכי מחיה. יש סבורים, משטר הקומוניסטי במזרח גרמניה הוא סיפור הצלחה מבחינה כלכלית. הוקמו תעשיות חדשות, והגרמני במזרח גרמניה הוכיח את הארגון שלו גם תחת משטר קומוניסטי.

במזרח ברלין אתה נזכר בישראל, בשל השי- ים העצקים שהוקמו שם במספר רב — בתי- ות שמכילים ממאה עד מאתיים דירות. שיכו- אלה מזכירים את השיכונים בישראל, האפורים , שהוקמו, תוך ניגוד מתמיד לנוף. אלא לומר כי במזרח ברלין, גם השיכונים הגדו- הוקמו בצורה מצועצעת, ולא כל־כך אפורה ותית כפי שהיה אצלנו.

אין רואים חיילים סובייטיים ברחובות מזרח- לין, אלא חיילים ושוטרים מזרח גרמנים. אבל כבוש הסובייטי ניכר באנדרטה הענקית שהוקמה זרח ברלין לזכר החיילים והקצינים הסובייטים שנפלו בקרב על ברלין. אנדרטה זו משתרעת על שטח גדול, וקבורים מתחתיה החיילים שנפלו ב, לפי ההסיבות השונות, חיל רגלים, שריון, אוויר. מעל קברותיהם עומד פסל ענק של א רוסיה המקוננת ובוכה על בניה שנפלו. ים סובייטיים רואים דווקא במערב ברלין, הגבול ממש. שם הקימו הסובייטים אנדרטה הנופלים בקרב על ברלין. אנדרטה זו מור- משרידי הטאנקים שלחמו על ברלין. חיילים האקדמיה הצבאית בלנינגראד, מהווים את משמר הכבוד של המצבה, הנמצאת בשטח מערב לין והגישה אליה חפשית. מציבה זו במערב לין מעידה כמאה עדים, כי הסובייטים אינם שים שום עמדה שכבשו, ואף שהיא משתרעת מטרים ספורים בלבד.

ההיסטוריונים של מלחמת העולם השניה, שיכים לטעון, כי אי כיבוש ברלין בידי הצבא ארה"ב ובריטניה, היתה טעות מדינית של ראל אייזנהואר. הדרכים לברלין ולפראג היו תוחות, אלא ששיקולים מדיניים מוטעים של ראל אייזנהואר גרמו לכך שצבאות ארה"ב יטניה לא התקדמו לשם. וכך נשארה ברלין יה לשניים, מוקד של מתיחות בעולם. כאשר וסים בין המזרח והמערב משתבשים או עולים שרטון, מיד מורגש הדבר בברלין.

שקט על פני השטח

על פני השטח הכל מתנהל בשקט. מכוניות תיירים עוברות ממערב למזרח. המכוניות רות בדיגנים, משום שקרה מקרה שאדם זרח ברלין ניצל את המעבר והסתתר בו, לעבור למערב. הוא ניצל את תנאי השטח העובדה שהשוטר המזרח גרמני היסס לירות כוחי חוץ. ליד הגבול עומדות מציבות המוק- לאלמונים שניסו לעבור את הגבול ונהרגו יריות המשמר המזרח גרמני.

מזרח גרמניה הקימה חומה בין שני חלקי לין. אשה יהודיה, ילידת ברלין, הגרה כיום ארה"ב, שבאה לבקר בברלין, לוחשת באזני: גרמנים הקימו חומות של גיטאות, במלחמת העולם השניה, והחומה הזו בין שני חלקי ברלין, כה להזכיר להם, כי כאשר מקימים חומות נשים, מסתיים הדבר בחומה המוקמת בלב- עצמה, בברלין".

אקסל שפרינגר, איל העתונות הגרמני, הקים מרכז האימפריה שלו, על גבול שני חלקי יר. בוודאי עשה זאת מתוך סמליות. באולם בלה כל הבית ועגיל תלה שפרינגר תמונה יבל מטדי קולק, ראש עיריית ירושלים, המראה

כיצד נופלת החומה שהפרידה בין שני חלקי ירושלים, לאחר מלחמת ששת הימים. טדי קולק כתב הקדשה לתמונה, האומרת כי הוא מקווה שבקרוב יתרחש מחזה זה גם בברלין. אך הפו- ליטיקאים בגרמניה אומרים, כי הם השלימו עם הרעיון של חלוקת גרמניה לשניים, ואין הם רואים אפשרות של איחוד בין שתי הגרמניות, אלא במלחמה חדשה, ואותה אין הם רוצים. במשך שנים ניתקה ממשלת מערב גרמניה יחסים עם כל מדינה שהכירה במזרח גרמניה, עד שעלתה מדיניות ה„אוסט פוליטיק" של וילי בראנדט ושינתה את הקו.

שריד לחיים יהודיים בעבר במזרח ברלין ראיתי בבית כנסת, שמבנהו נשאר מפוייח, בתוך הבניה החדשה. אין מחדשים או בונים אותו מחדש, אם משום שממשלת מזרח גרמניה אינה רוצה להקים בית כנסת חדש ואם משום שהיא חוששת לפגוע במבנה הזה.

מערב ברלין — עיר משגשגת

אף שברלין מהווה מוקד של מתיחות החיים צריכים להתנהל שם „על הסף". אין הדבר ניכר בחיי היום־יום במערב ברלין, שהפכה לעיר משגשגת. ממשלת גרמניה המערבית הזרימה למערב ברלין הון רב כדי להפכה לעיר העומדת בפני עצמה, ויחד עם זה היא חלק מגרמניה המערבית. רוב החורבות שנשארו מימי מלחמת העולם השניה, נבנו מחדש. פה ושם אתה נתקל בבניין הרוס, החבוי בין בניינים חדשים, שריד מברלין המופצצת במלחמת העולם השניה.

על פני הקיר של בית העיריה תלוי שלט חקוק באבן, המזכיר כי במקום הזה ביקר נשיא ארה"ב, ג'ון קנדי, והכריז באוזני אלפי ברלינאים שקידמוהו בתשואות: „אני ברלינאי". יש בשלט זה משום סמליות מדינית, האומרת כי במקרה של מתיחות תעמוד ארה"ב במאבק יחד עם גרמניה כדי להגן על ברלין. אך הברלינאים לא היו רוצים להגיע ליום כזה. הנוער שכח או רוצה לשכוח את תקופת מלחמת העולם השניה. באולם העיריה אנו נפגשים עם דובר משרד האינפורמציה של ברלין המערבית, צעיר שבמל- חמת העולם היה בן ארבע בלבד. שמו יורגן הנשל. הוא מספר על הישגי השיקום של ברלין, וכששואלים אותו כיצד רואה כיום הנוער הגרמני את תקופת השואה, הוא משיב בשלוה, כי נוער זה אינו רואה עצמו אחראי למה שקרה עם היהודים בתקופת השואה. זוהי חולק, אבל מבטא את המצב המציאותי, אם כי מדריכה גרמניה, אינטליגנטית למדי, תאמר לך אחר כך, כי צעיר זה נקט בנושא זה עמדה קלה מאד, והיא אינה מסכימה עמו. חבר של הפרלמנט המערב ברליני, קלאוס פראנק, מהסיעה הדמו- נוצרית, שעמו נפגשנו, מסתייג מן המדיניות של הממשלה, בעניין יחסיה עם המזרח, וטוען כי גרמניה רק משלמת לרוסיה וגרורותיה, אך אינה מקבלת בעד זה שום תמורה, לא מדינית ולא כלכלית.

פראנק סבור, כי ברלין מהווה כיום מוקד של מתיחות, וברגע שיש זעזועים פוליטיים בעולם אם במזרח התיכון ואם במקום אחר, מיד משתקף הדבר בברלין, ולכן רגישים תושבי ברלין לכל מה שקורה בעולם, בין מזרח למערב, משום שבה מרגישים מיד את הזעזועים. אם תבוא מתיחות בין מערב ומזרח, המוקד יהיה כאן, בברלין.

„מלכות של חסד"

שלטונות ברלין סייעו במימון הקמת המרכז הקהילתי של יהודי ברלין במקום שעמד קודם בית כנסת. שרידי בית הכנסת ניצבו בכניסה לבניין כמצבת זכרון. במרכז הקהילתי הזה קיימת גם מסעדה כשרה. היינץ גלינסקי משמש זה 27 שנה יו"ר הקהילה היהודית בברלין המערבית. הוא מספר, כי לקהילה יש שני רבנים וארבעה חזנים. יש לה שני בתי כנסת, בית חולים ובית עלמין שהיא אחראית להם. הקהילה מורכבת, לדבריו, כ־90 אחוז ליבראלים (ג' בים לזרם השמרני) ועשרה אחוזים אורטודוקסים. כן יש לקהילה מעון, בו מתחנכים 160 ילדים, בית ספר עממי ובו מורים מישראל, וכן ספריה בת 20 אלף ספרים. יש בברלין כ־150 סטודנטים יהודים והקהילה מקיימת ביניהם פעילות חברתית ותר- בותית. הרב מ. וייס, הרב האורטודוקסי של הקהילה, הוא המפקח על הכשרות. הרב וייס אומר לי, כי הוא נשלח לברלין למשך שלוש שנים בלבד על־ידי הרבנות באנגליה. אך נשאר בה כבר 15 שנה. לדבריו, ביחס ליהודים, ניתן לומר על הממשלה בברלין כיום שזו „מלכות של חסד". היינץ גלינסקי מספר, כי הוא משמש נשיא של ארגון הקהילות באירופה כולה. הוא יליד מרינבורג, היה באושוויץ, בביחנה דורה ובברגן־בלזן, ונשאר בחיים לבד ממשפחתו הגדולה. בשנת 1945 בא לברלין והשב שיש לדאוג ליהודים שנתקבצו לכאן, ומאז הוא פעיל בארגון הקהילה.

הקהילה היהודית בברלין המערבית גדלה והולכת בשל זרם מהגרים שבא לכאן. מספרה מגיע כיום לששת אלפים. הקהילה מגישה סיוע גם ליהודים מברית המועצות, שירדו מישראל, או נשארו בדרך והתיישבו בברלין, דווקא על גבול בין מזרח למערב. הוא, כיו"ר הקהילה, אינו מבחין בין יהודי ליהודי ואין הוא שואל מדוע ולמה באו לברלין; הוא מגיש להם את השירותים בלבד. כיו"ר הקהילה הוא נוקט עמדות פוליטיות בכל השאלות העומדות על סדר היום. אין בקהילה מספרים על נישואי תערובת, אבל לדעתו, אין תופעה זו מצויה בקהילת ברלין במידה רבה. עם זאת יש מקרים של נשואין מעורבים שבהם הצד הגרמני רוצה להתגייר, ובעניין זה יש למצוא, לדעתו, פתרון מצד הרבנים, בשל הקשיים בגיור. במזרח ברלין נמצאים כ־315 יהודים ובערב החגים הם באים במגע עם הקהילה במערב ברלין כדי לקבל שירותים וסיוע.

היינץ גלינסקי טוען, כי ממשלת ישראל צריכה לקבוע שידורים בשפה הגרמנית ב„קול ישראל", והיא צריכה לפרסם חומר הסברה פוליטי בשפה הגרמנית, כמשקל שכנגד למערכת התעמולה הערבית. עניין זה, לדעתו, הוא חשוב ביותר לצורך מערכת ההסברה של ישראל. השפה הגרמנית מדוברת בגרמניה, באוסטריה ובשוייץ. בתחילה, כאשר החל גלינסקי לארגן את חיי הקהילה בברלין, הוא סבר שזוהי קהילה בפירוק,

(סוף בעמוד 5)

בדק־בית פנימי

מאת ד"ר זרח ורהפטיג

תקופתנו, תקופה שרבה בה המבוכה. אחד העתונאים ההוגים כותב בימים אלה כי „בחלק מן העם, ובעיקר בנוער, שוררת תחושה של מבוכה עמוקה, הטומנת בחובה סכנה לחוסן רוחה של האומה", „התערערות הבטחון העצמי" ו„התערערות האמונה בעצמנו ובאחריותנו".

מבוכה של עם — סכנה לעם. כבר בראשית התהוותנו כעם „נבוכים הם בארץ" — קראה למלחמה עלינו.

ישנן סיבות רבות למבוכת הדור: משבר רוחני־מוסרי בחיי החברה, ההרהרות במוסר העבודה, עייפות במחשבה ובעשייה, — ו„עיף ויגע לא ירא ד'", וחוסר בהירות בדרך המדינית הבטחונית.

נתונים אנו להפגת פסימיות מימין ומשמאל, ובעניין זה טושטשו הגבולות בין „יונים" ובין „ניצים". אלה ואלה מטילים אימים, כל אחד לפי דרכו מרבה בדברי נכאים: כי שלום החיי שלום מאתנו והלאה, כי כלכלתנו רעועה עד היסוד, כי כצאן ללא רועה אנו, כי אין לנו הנהגה, כי בדורנו זה יותר מאשר בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו. הם מתחרים בזריעת פסימיות ובהלה, והרבה סיבות לכך. אך הסיבה העיקרית למבוכה (ושוב אצטט מהמאמר שהזכרתי) היא „התערערות המודעות למורשתנו הרוחנית והמוסרית, זו אשר עיצבה את דמותנו כאומה".

והנה בתקופה זו, בדור זה, בשעה זו, גדול תפקידה של תנועתנו ורבה אחריותה. התנועה הדתית הלאומית — תנועה ששרשיה עמוקים במורשתנו הרוחנית והמוסרית, ושענפיה מגיעים לכל שדה פעולה ועשיה ברחובי העם והמדינה — תנועה זו צריכה לבוא לעם לעורר אותו מאפיסות, להזק רוחו, לעודדו ולהעלותו לעשיה, בנין ויצירה כבידים שהוא עושה ויכול לעשות לאמונה ולבטחון.

קראנו בפרשה: „ותכל כל עבודת משכן אהל מועד, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ד' את משה כן עשו" (שמות ל"ט, ל"ב). ושוב, „ככל אשר צוה ד' את משה כן עשו" (שמות ל"ט, ל"ב). ושוב „ככל אשר צוה ד' את משה כן עשו בני ישראל את כל העבודה" (שם, ל"ט, מ"ב). ומעירים המפרשים, ההדגשה היא על „כן עשו בני ישראל את כל העבודה" — בני ישראל, כולם, עם ישראל, הם שעשו את כל העבודה, אשר ציוה ד' את משה.

וכשאנו תוהים עם מבטנו לעבר הקרוב, למה שנעשה, נבנה, נוצר, הוקם במדינתנו בעשרות השנים האחרונות, בחקלאות, בתעשיה, בחינוך, בצבא, הרי רוממות רוח תבלא נפשנו והקווה טובה לקראת עתידנו.

*

אולם, האם מסוגלת תנועתנו למלא תפקידיה ומשימתה בתקופתנו הגדולה? לצערנו, רבה העזובה בהנהגתנו, רפיון ידים, ריב אחים, פילוגים ופילוגי פילוגים. בדק־בית פנימי דרוש לנו. לנו הסמכות הרוחנית־מוסרית כדי למלא שליחותנו, תעודתנו בעם ובמדינה. כנס זה יכול להיות שלב חשוב בדרך להבראת המצב פנימה, לשיפור ולחידוש ימינו כקדם.

כמה ממטרותיו ומשימותיו של הכנס הן:

1. איחוד שתי הסיעות זו הוותיקה, הסיעה המרכזית, וזו החדשה, סיעת הצעירים. איחוד שתי הסיעות מהביטוי הפחתת ההפסד שבמשטר הסיעתי. לשתי הסיעות במפד"ל אוכל כל חלקה טובה, הופך את המפד"ל לפדרציה רופפת של מפלגות קטנות הדואגות לאינטרסים המצומצמים של הנהגותיהם, ועושה הבלה בבושה והמכוונת של התנועה הדתית־לאומית, למלא משימתה ההיסטורית. איחוד שתי הסיעות הוא צעד ראשון במאבק נגד המשטר הסיעתי. נמשיך במאבק לביטולו, או לפחות לצמצום השפעתו המזיקה.

2. איחוד סיעת הוותיקים עם סיעת הצעירים. שילוב דורות יש לו ערך רב. בנעורינו ובזקנינו נלך ייבנו הארץ, העם והמדינה.

התנועה הדתית הלאומית יכלה להתברך בדורה הצעיר, בנוער הדתי הלאומי, במסירותו לעם, למדינה ולתורת ישראל. בישיבות התיכוניות המקבוציות, בישיבות ההסדר, בחינוך הדתי על כל שלביו, לרבות החינוך הגבוה, בהתיישבות, בהתנחלויות, בבני עקיבא ובנוער הדתי העובד יש לנו נוער בריא בגופו ובנפשו. יש לעשות ככל האפשר לשילובו המהיר באחריות לתנועה, בנשיאה בעול. יש להכין הנהגה צעירה, רעננה, בעלת מעוף וחזון.

3. שילוב דורות יש בו ערך רב לציבוריה של ההנהגה החדשה. יש בו משום מזיגה של שתי תכונות חשובות, והן ההעזה, אומץ הרוח, המעוף והנכונות למסירות נפש של הנוער, עם התבונה, הניסיון והמתינות של הוותיקים.

המזרחי הפוהמי"ם, התנועה הדתית הלאומית, חרתה על דגלה מאז ועד היום את שלוש השלמויות: שלמות העם ושלמות הארץ. המזרחי והפוהמי"ז הניחו כהנחת יסוד כי על שלמויות אלו יש להיאבק. אל שלמויות אלו יש לשאוף, אל שלמויות אלו יש לצעוד צעד אחר צעד, כדברי הירושלמי (ברכות) גאולתן של ישראל תבוא קמעה קמעה, כאור הבוקע מאילת השחר.

רחוקים אנו עדיין מהשגת השלמות. שלמות התורה מאתנו והלאה; חלקים גדולים של העם, וייתכן רובו, מקיימים חלקים קטנים של התורה. שלמות העם גם היא פגומה ביותר: רובו הגדול של העם עדיין מפוזר ומפורד בין הגויים, ולגבי רובו אנו חרדים לעתידו. „מסתפינא מהאי קרא ואבדתם בין הגויים". בדרך לשלמות הארץ התקדמנו הרבה במלחמת ששת הימים. אולם גם הישגים כבידים אלה אינם מובטחים, כל עוד אין שלום עם שכנינו. ניסיון של דורות ואמונה־אומן מלמדים אותנו כי על שלמויות השלמות יש להיאבק בעקשנות, בעקביות ובאורך רוח, ובאמונה רבה בנצח ישראל לא ישקר. מחזונו של הראיה קוק זצ"ל, כי תהיה זהות, שיבה למורשה דורות, למקורות חיים של תורה ישראל, בוא תבוא ואולי דווקא לאחר עלבים רבים של החיה לאומית, של ביטוי כלכלי תמרי.

הנס מן השמים של עליותם של כמאה אלף יהודים מבריה"מ בשנים האחרונות, לאחר ניתוקם של שלושה מיליוני יהודי רוסיה במשך כששים שנה מכל מגע יהודי ומכל פעילות עצמית רוחנית, חינוכית, תרבותית — הוא זיק תקוה לבאות ועידוד למאבק מתמיד. גם דרכנו לשלמות הארץ עוד ארוכה, ארוכה, הרבה מאבקים צפויים לנו תבנתים לנו בדרך. ייתכנו מורדות ומעלות, סכנות וסיכויים, וכדברי רב פפא „היינו דאמרי אינשי רהיט ונפל תורא ואזיל ושדי ליה סוסיא באוריה" (סנהדרין, צח), ועיין בפי' רש"י שם.

אין להרפות מהמאבק המתמיד להשגת השלמויות, אין להתייאש, אין להתעייף. יש לנהל מאבק זה בסבלנות ובמתינות, בהעזה ובתבונה, באומץ רוח ובאחריות, בהתלהבות ובשלוות רוח, בקפיצת דרך ובאורך רוח, בלהט נעורים ובמתינות של זקנים.

הנני קורא למאות האלפי החברים של המזרחי והפוהמי"ז, המפד"ל, ולמאות ואלפי אוהדי התנועה הדתית הלאומית, לתת יד לסיעה המאוחדת להתחדשות התנועה.

אני שולל מכל וכל את הנטיות הפלגניות. לא ע"י פילוגים במתנה נביא לידי הבראת המצב. אין סוף לפילוגים, הם אינם בונים, הם מתלישים את היש ומתפוררים לפני שמצליחים ליצור יש חדש, בר קיימא. הבה ניתן יד להבראת המצב בתנועה הדתית הלאומית עתירת המעשים ושופעת הרעיונות, שיש לה עבר כה מפואר וצפוי לה עתיד מזהיר אם תתאושש למילוי משימתה ההיסטורית. תעודתה בחיי העם והמדינה. הסיעה המאוחדת היא שביב אור, וקווי ד' יחליפו כוח. יהי רצון שתשרה השכינה במעשי ידינו.

(מדברים בכנס הסיעה המאוחדת להתחדשות בתנועה הדתית־לאומית).

ד"ר סאלק מציע חיסון נגד שפעת

סן דיאגו, קליפורניה (עי"ע) — ד"ר יונאס סאלק, ממציא החיסון הראשון נגד שיתוק ילדים, הביע דעתו בעד מיבצע חיסון המוני נגד מגיפת השפעת, כפי שהציע זה לא כבר הנשיא פורד.

המומחים חוששים כי מגיפת שפעה מן הסוג שגרם לחצי מיליון חולים בארה"ב אחרי מלחמת העולם הראשונה, תפקוד את המדינה בסתיו.

ד"ר סאלק, מייסד המכון לליכודים ביולוגיים בסן דיאגו, סבור כי יש להתחיל כבר עכשיו בחיסון של האוכלוסיה האמריקאנית נוכח מהירות התפשטותו של הווירוס.

מאסר על נשיאת רימון

ארבע שנות מאסר בפועל ושנתיים על תנאי הוטלו ביום א' על סאלח סירחאן, בן 20, תושב מג'דל כרום, שהורשע בבית המשפט המחוזי בחיפה בנשיאת רימון יד לשם עיסקת מכירה.

הנאשם הודה בבית המשפט בפני השופטים א. פרידמן, ג. יהודאי וא. כרמי. בעובדות שיוחסו לו בכתב האישום, לפיהן נלכד בליל ה־20 לדצמבר אשתקד על יד כארוב משטרתי, בעת שעמד לבצע את עיסקת מכירת הרימון בתחנת „אגד" הישנה במושבה הגרמנית בחיפה. הנאשם ניסה בזמנו להימלט מהמקום, אך נתפס בידי שוטרים ונלכד.

הוא נעצר בזמנו בעת שקיים פגישה עם יוסף גבאי, צעיר חיפאי, 22, העומד לדין בפני בית המשפט באשמת הטלת רימון לאטליז בשוק תלפיות.

במשפטו של יוסף גבאי, הכופר באשמה המיוחסת לו, הוא טענה, כי הודעתו במשטרה הושגה, שצולם באמצעות מערכה טלויזיה במעגל סגור, הוצאו ממנו תוך הפעלת לחץ, איומים ומכות. על רקע זה קיים בית המשפט בחיפה „משפט זוטא".

רימון היד, שהושלך לאטליזו של אליהו דואג בשוק תלפיות, גרם לנזק כבד לאטליז. המקרה בוצע ימים מספר לפני שהמשטרה הצליחה לסכל את עיסקת הסחר ברימון היד.

הודעת פוקד

לשכת הגיוס הארצית, המטפלת בבדיקות מפוטרי שירות בטחון, תסגר לקהל החל ב־א' ניסן תשל"ו (1 אפריל 1976) ובמקומה יוקם מדור לטיפול במפוטרי שירות במסגרת לשכת גיוס איזורית תל־השומר.

גברים שנולדו בין כ"ו אדר ב' תרפ"ד (1 אפריל 1924) ועד כ' טבת תשי"ט (31 דצמבר 1958) המחזיקים בתעודת פטור שהוצאה לפני ט"ז תשרי תשל"ה (2 אוקטובר 1974) ולא התייצבו לרישום ובדיקות חוזרות, נדרשים להתייצב בלשכת גיוס תל־השומר החל ב־א' ניסן תשל"ו (1 אפריל 1976) להסדרת מעמדם כלפי חוק שירות הבטחון.

גברים כנזכר לעיל אשר קיבלו צו התייצבות אישי ללשכת גיוס ארצית ולא קיבלו הודעה אחרת יתייצבו במועד שנקבע להם בצו בלשכת גיוס איזורית תל־השומר — מדור בדיקות חוזרות.

מי שמסיבות רפואיות אינו יכול להתייצב באופן אישי בלשכת הגיוס יוכל לשלוח במקומו נציג שיצוייד ביפוי כח להסדרת עניינו או לשלוח בקשה בכתב בדואר רשום ללשכת גיוס איזורית תל־השומר — מדור בדיקות חוזרות ד. צ. 1576 צ.ה.ל. לבקשה יש לצרף תעודות רפואיות שיעידו על כך שיוצא הצבא אינו יכול להתייצב באופן אישי בלשכת הגיוס.

יצחק רוזן — אל"מ
ראש מרכז גיוס
פוקד

מפלאי הסטטיסטיקה: הוזלה גדולה של המוצרים במונחי שעות עבודה

מאת ד. אבישר

הציבור חש והטב על בשרו בעליית המחירים המתמדת. חישובים שנערכו בבנק ישראל מראים כי המחירים ירדו במונחים של זמן עבודה במשך 15 השנים האחרונות. התפתחות זו איפשרה, כמובן, את העליה ברמת החיים.

החישוב שנערך ע"י הכלכלן יהודה ממלי מראה את התוצאות האלה:

כדי לקנות מכונת כביסה צריך היה בשנת 1961 לעבודה 569 שעות — ובשנת 1975 188 שעות בלבד. מקרר הצריך 660 שעות עבודה, ועתה — 188 שעות. מגהץ חשמלי — 15 שעות, לעומת 8.5 שעות היום. כיריים לבישול — 127 שעות לעומת 45 שעות.

לחם, דגנים ומוצרי בצק: לחם לבן — 6.5 דקות אז, 2.8 עתה. חלה קלועה — 5.7 דקות — לעומת 3 דקות. קמח (1 ק"ג) לבן — 7.3 דקות לעומת 6.7 דקות. אורז אמריקאני (1 ק"ג) — 31 דקות אז, 13.5 דקות היום.

בקבוק שמן סויה הצריך 17.5 דקות והיום די ב־7.6 דקות.

הבשר „עלה" 166 דקות עבודה לק"ג והיום 82 דקות. קרפיונים „הדלו" מ־52 דקות ל־38 דקות. מחיר הביצה „ירד" לחצי; מ־2.3 דקות ל־1.1 דקות. תה (100 ג') מ־16 דקות ל־6.2 דקות. קפה נמס (56 ג') מ־50 דקות ל־10 דקות. בקבוצת מוצרי המזון בולטת ההתייקרות של סוכר אף ב„מחירו" זה. בשנת 1961 שילמנו ב־17 דקות עבודה בעד ק"ג סוכר והיום יש לשלם 17.6 דקות עבודה.

כדי לרכוש מכונית פרטית צריך היה בשנת 1961 לשלם 747 ימי עבודה. בשנת 1970 ירד המחיר ל־456 שעות. בשנת 1975 נשאר המחיר „יציב" — 440 ימי עבודה.

חלום הדירה נעשה רחוק יותר. בשנת 1961 עלתה הדירה 1271 ימי עבודה. המחיר עלה בהדרגה (פרט לשנתיים האחרונות) והוא עומד עתה של 1476 ימי עבודה.

יחסי עבודה מסובבים ומעוררים ב„אל־על"

„ועדת קיסר" בדקה ביסודיות את בעיותיה המורכבות של חברת התעופה הלאומית

מאת ב. אדלר

„תעשיית" הוועדות בארץ פורחת בזמן האחרון במלוא הקצב ועל התפוקה ב„ענף" זה אין להתלונן. המוצר האחרון הוא דו"ח „ועדת קיסר" שפורסם השבוע שגורלו יהיה ללא ספק כגורל דוחו"ת קודמים לו — עניין ציבורי רב וסערת רוחות.

כמו ועדות אחרות שקדמו לה, כן עסקה „ועדת קיסר" בנושא רגיש, וברור היה מלכתחילה כי כל מה שתמליץ הוועדה יתקבל ברגשות מעורבים והיא לא תוכל לספק את דעת כולם. אף לוועדה אחת אין נוסחת פלא היכולה לפתור את כל הבעיות הסבוכות שלמענן הוקמה. אולם, תרומתן, גם אם לא מקבלים ומיישמים את ההמלצות, היא לפחות בכך שהן חושפות את הנגעים ומצביעות על נקודות תורפה בבעיות שלהן נתבקשו למצוא פתרונות.

מבחינה זו עשתה גם „ועדת קיסר" שירות טוב. בחשפה בפני הציבור את מערכת יחסי העבודה המסובכים והמעוררים בחברת התעופה הלאומית „אל על". קשה להניח שדו"ח הוועדה וההמלצות שלה יחסלו בעתיד את השביתות בחברה, שגרמו נזקים עצומים לה, וממילא למדינה, ופגעו קשה בתיירות. אולם, ברור שבעתיד יהיה קל יותר לטפל בשביתות, אם הן תפרוצנה, וחשוב מזה — ניתן יהיה לטפל ביתר קלות בסכסוכי עבודה לפני שהם פורצים ולמנוע, לפחות חלקית, שביתות. זאת, כמובן, אם יתחשבו בדו"ח ובהמלצותיו וגורלו לא יהיה כגורל דו"חות רבים, שסיימו את תפקידם לאחר שנמסרו למזמין.

עבודה יסודית

כמו הוועדות האחרות, כן גם „ועדת קיסר" עשתה עבודה יסודית ובדקה ולמדה היטב את הנושא שעליו הופקדה. הוועדה לא הסתפקה בלימוד הנושא הספציפי שלגביו נתבקשה להגיש המלצות, אלא גם את הרקע ומה שקשור סביבו. כך, למשל, בפרק הראשון של הדו"ח עוסקת הוועדה במסגרת הכללית של „אל על" והמאפיינים של חברת תעופה בכלל והחברה הלאומית של ישראל בפרט. הוועדה מציינת, כי התעופה האזרחית היא ענף מורכב ומתחכם ביותר. כוחות כלכליים פוליטיים וחברתיים, במישור לאומי ובינלאומי, מעצבים את התנאים הסביבתיים שבהם היא פועלת. הבעיות מגוונות ולעתים אף סותרות, מצד ציבור הנוסעים, רשויות ממשלתיות וחברות תעופה, עצבן יוצרות להציג בדרגות אינטנסיביות שונות כלפי שירות התעופה. התחרות בענף התעופה אינה חפשית וקיומה ופיתוחה של חברה צמודים להסכמי תנועה אווירית. חברת תעופה שונה ממפעל עסקי אחר בכך שהמוצר שהיא מייצרת — הובלת נוסעים ומטען — מתבלה ואינו ניתן לאיחסון כמלאי. לכן, מוצר זה, אם אינו מנוצל בזמן ייצורו או סמוך לכן, מתבלה מיידית. משום כך הפעולה של חברת תעופה מחייבת אינטגרציה מלאה ומושלמת של הפעילויות השונות.

קשיים מיוחדים

אחרי ניתוח זה של מאפייני חברת תעופה עוסקת הוועדה בקשיים המיוחדים של „אל על". מעבר לקשיים הכרוכים בהשגת הסכמי תנועה למדינה קטנה ולא עשירה נאלצה „אל על" להתגבר על הבעיות המיוחדות שיוצרים קווים הארוכים. „אל על" אינה יכולה ליהנות מהאפשרויות שפותחת הפעלת קווים רווחיים עם מדינות שכנות. כ־50 אחוז מכל עסקיה מבוססים על הקווים הטראנס־אטלנטיים, לעומת שיעור של 15—33 אחוז בלבד בחברות אחרות. נוסעים של „אל על" הם בעיקר תיירים הנוסעים אל ישראל וממנה ואלה רגישים יותר לשינויים במחירים. כל עליה במחירי הטיסות גוררת אחריה צמצום בתיירות או חיפוש אלטרנטיבות זולות יותר בארצות פחות מרוחקות.

הוועדה מציינת, כי למרות הקשיים המיוחדים של החברה הישראלית, שיעור התפוסה בה היא מהגבוהים בעולם, 70 אחוז. העלות לנוסע — ק"מ ולטונה — ק"מ ב„אל על" היא מהנמוכות בעולם ובפריון העבודה עומדת החברה במקום הרביעי בעולם „אל על" הצליחה בשנים שעברו לשמור על רווחיות, למרות מצבן הכספי הקשה של חברות התעופה בעולם. אולם, שנת 1974/5 נסתיימה בהפסד של חצי מיליון ל"י והשנה יהיו לה הפסדים של עשרות מיליוני ל"י. הוועדה מדגישה בהקשר זה, כי גם אם אין לחברה שליטה על שורה ארוכה של סיבות אובייקטיביות לקשיים הפיננסיים, הרי שהיא סבורה כי השביתות המרובות ויחסי העבודה הגרועים בחברה הם גורם בלתי מבוטל למצבה המעורער. דעתה היא, לכן כי החברה חייבת להקדיש תשומת לב לבעיית יחסי העבודה וכוח האדם בחברה.

חולשה בולטת בארגון

לנושאים של יחסי עבודה ועניינים ארגוניים של החברה והעובדים מוקדש עיקר תשומת הלב של הוועדה. היא קובעת, כי בדיקת מעמדה של פונקציית כוח האדם בחברה חשפה את החולשה הבולטת בארגון. בעבר לא הקדישה הנהלת החברה את תשומת הלב הראויה לנושא בסיסי זה, אלא הפנתה אותה למישורים הטכנולוגיים והמסחריים ורק באחרונה, עקב החמרת הבעיות והנזקים שתחמו זה יותר, נחלצה החברה לבחון ליקויים וגורמיהם ודרכים לתיקון ולשיפור. נוכח החמרת סכסוכי העבודה בחברה נערכה בדיקה יסודית לאיתור שרשי הבעיה והוחלט על ריארגון. במסגרתו הועלו נושאי כוח אדם ותקשורת פנים לרמה של סמנכ"ל. אולם, נושא זה, בניגוד לפונקציות האחרות בחברה, לא הועלה לדרגת משנה למנכ"ל ייחודי. האחראי לכוח אדם אחראי גם לתחומים אחרים — מינהל, ארגון, עיבוד נתונים, בינוי ונכסים. הוועדה סבורה, כי נושא כוח אדם ויחסי עבודה חייב להיות תפקיד לבדו של אחד המשנים למנכ"ל ולא בדומה לאיתור המקורי של הפונקציות הסגנוניות בעבר. הפונקציה של כח אדם ויחסי עבודה בחברה צריכה להיות גם מאויישת ע"י ממלאי תפקידים אנשי מקצוע ובעלי ידע. לדעת הוועדה, דרוש גם לתת יותר סמכויות לדרגים ניהוליים שונים ולמנוע את ריכוזיות היתר המזיקה הקיימת בנושא כוח אדם.

רמת שכר מהגבוהות במשק

חלק אחד של הדו"ח עוסק בנושא השכר של העובדים. הוועדה קובעת, כי רמת השכר ב„אל על" היא מהגבוהות במשק הישראלי. למרות זאת, השכר הגבוה כשלעצמו אינו ערובה ל„שקט תעשייתי" בחברה. במערכת השכר בתוך החברה עצמה. יש קיטוב ניכר בין אנשי צוותי אוויר לצוותי קרקע ובתוך מסגרת אצ"א (אנשי צוותי אוויר) יש יחסית מתושבת של השכר בין הסקטורים השונים. הרובד הניהולי בחברה אינו זוכה לשכר הגבוה ביותר, בגלל סיבות היסטוריות וכלכליות. שכרם נמוך מזה של צוותי האוויר, דבר שאינו אופייני לחברות תעופה בכלל. בעוד שרמת המשכורות של צוותי האוויר ב„אל על" זהה כמעט לממוצע המקובל בחברות תעופה אירופאיות, ובעוד שעובדים טכניים מתקרבים לדגם האירופאי, שכרם של אנשי הדרג הניהולי קרוב לרמה המקובלת במשק הישראלי, שהוא נמוך בהרבה מהממוצע האירופאי. פער בלתי סביר קיים, לדעת הוועדה, בין הכנסות צוות דיילי אוויר לזה של העובדים הטכניים ויש עובדי קרקע הרוצים לעבור למסלול של דיילים כלכליים.

כן למערכת של בעיות השכר נוסף העניין של תשלום במטבע זר לטייסים. דבר זה מעורר קנאה הסקטורים האחרים, כי כל פיחות מעלה את שכרם של הסקטור הראשון. הוועדה סבורה לכן כי השכר שמקבלים עובדי החברה צריך להיות על בסיס המטבע הישראלי, ובעיית ההוצאות בחו"ל תיפתר ע"י תשלומי אש"ל, או בדרך נאותה אחרת. ההוצאות הממשיות בחו"ל ייקבעו לפי רמת המחירים שם ובהתאם למקובל בחברות תעופה דומות. יחד עם זאת קובעת הוועדה שיהיה צורך להתחשב בכך ש„אל על" היא חברה ישראלית הנתונה בלחץ הכלכלי של כלל המשק הישראלי.

בנושא השכר סבורה גם הוועדה שהדרך הנכונה היא לתת תגמול ישיר ולא תוספות שאינן קשורות בביצוע התפקיד — רכב, טלפון, אירוח וכו' — שקרוב לוודאי שנבעו בעבר מחלקן גם משיקולי מס. הכללת חלק מתקבולים אלה בשכר חשובה גם כדי להבטיח תנאים סוציאליים ותנאי הפרישה של העובדים. יש להקפיד על מתן תוספות זהות לקבוצות שונות בעד ביצוע עבודות בתנאים דומים — אומרת הוועדה. בטווח ארוך יש לחתור ליצירת שיטת שכר של סולם אחיד. היא גם מתריעה על היעדר שיטה אחידה לקידום עובדים.

תשעה ועדים

הפרק האחרון בדו"ח עוסק במערכת יחסי העבודה — הנושא הקונקרטי שלמענו נתמנתה הוועדה ע"י ההסתדרות. כאן באים לידי ביטוי השינויים שחלו בנושא זה כשבעשור הראשון לקיום החברה היה זה ועד אחיד לכל העובדים, ואילו עם הפיתוח המואץ של החברה אחרי מלחמת ששת הימים החל פיצול בייצוג העובדים, כשהשיא הגיע בסוף 1971, עם קיומם של תשעה ועדים. את ריבוי הוועדים תולה הוועדה במספר סיבות. גודל המפעל ומורכבותו, אינטרסים של קבוצות עובדים, חולשת השכבה הניהולית והעדר מדיניות ברורה של ההנהלה וההסתדרות בנושא זה. הוועדה ממליצה עתה על ריכוז הוועדים הקיימים בשלושה וקום ועד־גג משותף להם.

הוועדה קובעת כי ב„אל על" נידרדרו יחסי העבודה במיוחד כתוצאה מגורמים שונים, כולל מורכבות, צמיחה מהירה, פיצול הוועדים וליקויים ביחסי אנוש ובניהול כוח אדם ויחסי עבודה:

בסקירה על סכסוכי העבודה מתברר כי ב־1975 היו 12 שביתות וסנקציות. השיא נמצא בידי העובדים של בתי המלאכה שנקטו ארבע פעמים סנקציה. לגבי השביתה האחרונה קובעת הוועדה שלהנהלה יש יד בכך, כי שגתה בכך שהעניקה למנהלים הטכניים דרגה נוספת שלא על פי קריטריונים מוגדרים. בכך נוצר מצב חדש, שנתן תואנה לעובדי בתי המלאכה להגיע לדרגה נוספת גם לעצמם.

זומו של יום

הישגים בריפוי סרטן ריאות

טיפול באמצעות הקרנות ותרופות בו־זמנית הגדיל במידה ניכרת את הסיכויים להתרפא מסרטן ריאות — צויין בכנס פיטרסבורג, פלורידה, מומחה מטעם המכון הארצי לסרטן, ד"ר ראלף ג'ונסון.

הרופא אמר, כי מתוך 27 מקרי סרטן אשר קיבלו טיפול זה, 22 נשארו בחיים. הסרטן לא הופיע מחדש אצל 21 איש, אשר סיימו את הטיפול שלהם לפני ארבעה עד 16 חודש.

ד"ר ג'ונסון השמיע את דבריו בפני סמינר של האגודה האמריקנית לסרטן. צויין, כי הטכניקה החדשה מתבססת בהקרנת חזקות מאד ומתן תרופות מן היום הראשון, במשך שלושה וחצי החודשים, עד אשר מפסיקים את הטיפול באופן פתאומי לגמרי.

סוג הסרטן שקיבל טיפול בשיטה זו נוגע ל־15 אחוז מכלל סוגי סרטן הריאות, ורק חמישה אחוזים מן החולים ניצלו בחמש השנים האחרונות לאחר שקיבלו טיפול מקובל.

*

בתי חרושת שותקו באוגנדה בגלל מחסור חמור בדלק

בתי הרושת ומפעלי תעשיה באוגנדה שותקו, בגלל מחסור חמור בנפט והנשיא אידי אמין הורה לנקוט צעדים לחיסכון בדלק — על כך הודיע רדיו קמפלה. הוטלו הגבלות על תנועת המכוניות. השלטונות הורו לשרים, מושלים וקציני צבא להימנע מנסיעות מיותרות.

אידי אמין הגיע לבסיס של חיל האוויר באנטבה, כשהוא רוכב על אופניים. הוא הורה לשר המסחר והתעשייה להגביר את יבוא האופניים.

אידי אמין שלח מברק למזכיר הכללי של הליגה הערבית ובו ביקש שיספקו לו בדחיפות נפט.

נשיא אוגנדה אמר בפגישה עם קציני חיל האוויר כי המחסור בנפט פגע במדינות השכנות לאוגנדה וזאיר. הוא האשים את קניה, האחראית לדבריו במידה רבה למחסור בדלק וטען כי „בקניה מגנים ישראלים לחבל במשלוחי נפט לאוגנדה או דרך אוגנדה למדינות שכנות". עם זאת אמר אידי אמין כי בידי אוגנדה כמות נפט המספיקה למטרות הגנה.

*

ירידה במספר תאונות המטוסים

על אף הגידול של מטוסים המופעלים ברחבי תבל, פחת מספר תאונות המטוסים בשלוש השנים האחרונות — על כך נמסר בדו"ח השנתי של אגודת המבטחים בענף התעופה.

בשנת 1975, נאמר בדו"ח, נהרגו 625 איש באסונות תעופה, לעומת 1,226 ב־1974 ו־1,141 ב־1973.

*

פסיכולוג אמריקני: מספר הילדים במשפחה משפיע על מנת המישכל

גילויים חדשים מצביעים על כך שהאינטליגנציה אינה תלויה בגזע, מעמד, תורשה או גובה ההכנסה, כי אם יותר במספר הילדים של המשפחה — נאמר בדו"ח שפורסם בניו יורק.

הדו"ח קובע כי ככל שמספר הילדים שבמשפחה קטן יותר, גדולים הסיכויים שלילדים תהיה מנת מישכל גבוהה יותר. וכי מצבם שפיר יותר אם המירווחים בין הלידות גדולים יותר. המסקנות מבוססות על מחקר שערך רוברט זאג'ונק, פרופסור לפסיכולוגיה באוניברסיטת מישיגן.

זאג'ונק ועמיתו, גרגורי מרקוס, הגיעו למסקנה כי שיעור התפתחותו השכלית של הילד מושפע מכמות הידע שמבוגרים מעמידים לרשותו. הם ציינו, כי כישוריו האינטלקטואליים של ילד נוטים להתפתח בקצב מהיר יותר, כאשר הידע של ההורים אינו מתפצל בשל נוכחותם של שנים או יותר ילדים.

המחקר נסקר במאמר המתפרסם בגליון אפריל של הירחון „סייקולוג'י טודיי". במאמר נאמר: „הרמה השכלית של כל ילד נוסף מידלדלת בשל מגעו עם אחים צעירים, שטרם הגיעו לאינטליגנציה מלאה של בוגר. ילד חמישי מבין חמישה אחים גדל בעולם המושפע השפעה חזקה ע"י עולמם השכלי של ילדים. הילד הבכור, לעומת זאת, גדל כשהוריו גורמי־ההשפעה העיקריים, וזה מעניק לו יכולת אינטלקטואלית מירבית".

*

נתגלו חוקים סיניים מלפני 2200 שנה

נתגלו כאלף עלי באמבוק, שעליהם כתובים — חוקים ומסמכים מלפני 2200 שנה — על כך מסרה סוכנות הידיעות הסינית.

הסוכנות מציינת, כי מסמכים אלה נמצאו באחד מבין 12 הקברים, שנחשפו לאחרונה בתבל יונמנג, מחוז הופה, שבמרכז סין.

המסמכים מתייחסים לסוף התקופה של „הממלכות הלוחמות" (475 עד 221 לפנה"ס) ועד לשושלת צ'ין (221 עד 207 לפני הספירה).

המסמכים נשתמרו יפה וניתנים לקריאה. הם כוללים שלושה חוקים של שושלת צ'ין — החוקים העתיקים ביותר שנתגלו אי פעם בסין.

בין השאר מוסרים המסמכים פרטים על פעולת בתי המשפט באותה התקופה.

هكذا من الاصل

ערב חזנות עם נשמה יתירה

הוקדש לחזן והמנצח שלמה רביץ

מאת בתיה כרמי

החזן הישיש שלמה רביץ איננו רק חזן, יוצר ומפיץ שירים אלא גם מפיץ אהבה ורעות. כל מי שבא עימו במגע או למד אצלו, נשאר ידידו.

בקו זה, המאפיין את דמותו ואישיותו של רביץ, נוכחנו בערב החזנות שנערך באולם „אהל שם" בתל־אביב הוקדש לחזן הישיש.

אכן, היה זה ערב חזנות עם נשמה יתירה. משהודלקו האורות באולם „אהל שם", בסיומו של הערב, ניכרה בפניו של הקהל הרב ההנאה הרבה שבהווית הערב אותו יזם ואירגן שמעון הוכמן, מנהל המדור לתרבות תורנית בעיריית תל אביב. שאף הוא מתלמידיו של רביץ הסיבו לבמה זאת אותם שהדגישו כי האווירה ששררה באולם, היתה בעיקר מה אוירה של השראה חגיגית, בשכל מאות הנוכחים מלוכדים במכנה משותף כמשפחה אחת גדולה, שמורה ורבה הוא החזן והמנצח שלמה רביץ.

מיום היווסדו של „אהל שם" על־ידי המשורר חיים נחמן ביאליק, מלווה רביץ את המוסד. גידל דור של חזנים, הפיץ שיריו ברבים, וחביב היה מאד על ביאליק, אשר אמר עליו — כי אינו מתאר לעצמו את „אהל שם" בלי החזן רביץ. דברים אלה סיפר משה גולדשטיין, ידיד אגודת עונג־שבת ב„אהל שם".

ואכן, היה רביץ מרכזו של מופע הערב, כשחזנים מקדישים לו הופעה מיצירותיו או יצירה שנכתבה במיוחד לכבודו.

גורם נוסף אשר שיווה נופך ייחודי לערב זה היה רב־השיח על פעלו ואישיותו של רביץ בהנחייתו של איש „שידורי ישראל", ברוך שיין, ובהשתתפותם של יו"ר אגודת החזנים, החזן בנימין אונגר, והחזן שלום כהן, שהיה תלמידו של רביץ, שר בקהלתו שנים רבות ונבחר כא־מן לשיטתו. כן השתתף ברב־שיח החזן הצעיר מרדכי סובול, אשר התפרסם בזמנו כילד פלא, בן טיפוחיו של רביץ המשמש כחזן ב„אהל שם", בליווי מקהלה עליה מנצח רביץ עצמו.

מסכת פעלותיו המוסיקליות של רביץ משתרעת על התנוה רבות ה־מקיפות פרק ברוסיה, לטביה ועוד עד לעלייתו לארץ ישראל. לראשונה בא לביקור קצר בשנת תרפ"ה ול־אחר מכן התקע כאן בשנה 1932 כלומר לפני 44 שנה.

מנחה הרב שיח, ברוך שיין, הזכיר בדבריו כי אפילו הזמר החזן יצחק גולנד, שעלה לאחרונה מרוסיה ל־ישראל, היה מתלמידיו של רביץ. גם זקן חזני הדור, רבי ישראל אלתר, והכהדי הרשמן נימנו עם תלמידיו.

החזן בנימין אונגר סיפר על ה־קשר בינו לבין רביץ שהחל כאשר עלה אונגר ארצה בשנת 1938. כ־ההל להתבוין במתרחש בארץ ב־שטח החזנות היתה הכתובת הרא־שונה — שלמה רביץ.

עיקר גדולתו של רביץ והעבודה אשר העמידה אותו במקום מרכזי בשטח החזנות היתה הקפדתו על הד־קי הדקדוק העברי, מה שלא היה קיים בתוקף החזנות המזרחי־אירו־פית, וניצול טעמי המקרא ליצירת מנגינות.

החזן שלום כהן סיפר על המיוחד באופן הוראת החזנות של רביץ ל־תלמידיו. אף הוא סיפר על הקפדתו של רביץ בהגיה נכונה של הדקדוק העברי ואף הביא כדוגמה את שירו של ח. נ. ביאליק, שלום לב שובך צפורה נחמדת אותו שר רביץ ב־הגיות מלעיל, מה שגרם הנאה מרו־בה בזמנו לח. נ. ביאליק.

את החזן הצעיר מרדכי סובול שיתף רביץ לאחרונה במפעל חייו בתיקון יצירותיהם של חזנים גדו־לים. סובול, הרואה את עבודתו של רביץ מדי יום, גילה כי רביץ נהג לתקן אף את יצירות עצמו עד היותו שבע רצון לחלוטין.

שמעו של רביץ הגיע אף ליוהנס־בורג החזן ביהכ"נ שם, שלמה מנדל, הגיע במיוחד לכבוד ערב זה.

החזן הנודע שמואל ברוך מאובה הלהיב את הקהל שהצטרף לשירת ש„יבנה בית המקדש".

החזן שלום רוזנברג השמיע לחן, אותו חיבר במיוחד ל„שים שלום", וזכה להתלהבות הקהל.

ד"ר ש. ז. כהנא, יו"ר סמינר סלי"ה ללימודי החזנות, בו פעל ר־ביץ שנים רבות, בירך את רביץ ל„הבוחר בשירי דוד". כל שיר, אומר ד"ר כהנא, שמלותיו תפילה הריהו שיריים של דוד המלך, ורביץ זכה חוסף הרבה שירים, כי־שכלנו בבחינת אוכלי שירים של שירת דוד.

שומעים אנו את החזן חיים אדלר, תלמידו של רביץ. גם החזן אריה גלבר מלוה את רביץ מזה 25 שנה. מרדכי סובול משמיע את „ברכת כהנים", יצירה אותה הקדיש לר־ביץ בהיותו בן 16, ומדגיש במיוחד את הברכה: „יברכך ה' וישמרך"... להפתעה מעניינת גרם החזן ה־עולה מבריה"מ, דוד סטיסקין, אשר לראשונה בערב של חזנות הופיע כ־שהוא שר ומלוה את עצמו בגיטרה, בעוד שאת יתר החזנים ליווה ד"ר חנן וינטרביץ ליד הפסנתר.

המשורר ח. נ. ביאליק הזמין את רביץ לגרום עונג עונג עם מקהלתו למש־תתפי פעולות „עונג שבת" שהתנ־הלו ומתנהלות עד היום באולם „אהל שם". בידי מר רביץ שמור עד היום פתק בכתב ידו של ביאליק, המזמינו להופיע עם מקהלתו בעונג־שבת ב„אהל שם". מאז לא הפסיק רביץ ומקהלותיו להופיע מדי שבת אותיה את תכניות עונג־שבת ב־„אהל שם". ואם רוח כתלי „אהל שם" מצלילי מקהלותיו ומשירתו ד־שירת הזנים בסמינר סלי"ה, הרי ש־בערב זה בקעה השירה באולם זה לכבודה של דמות מופלאה זו, של־מכריו ומוקיריו הרבים הפך למר־שג נרדף של מוסיקה יהודית שור־שית.

בסיומו של הערב הוזמן רביץ אל הבמה וכל הקהל שר שירת „ה־הקוה" יחד עם החזנים שעל הבמה, כשהחזן המנצח רביץ מנצח על כו־לם.

„איפה אתה, ברל?" ב„תיאטרון הקטן"

מאת ד"ר אמיל פרישטין

מחזה יחיד מאת שלמה שבא, בביצוע אבנר חזקיהו, בימוי: שמואל בונים.

אפשי פעולת תיאטרונינו מחייב ה־עסקה בלתי סדירה של השחקנים, ובשל כך, מכיוון שאין הם רוצים לשבת בחיבוק ידיים וגם מטעם ש־המשכורת שתיאטרונינו משלמים אינה מספיקה לקיום כיאה לשחקנים, מחפשים הם כל הזמן תעסוקה צד־דית נוספת, מעין „תלטורה", שאינה דווקא „קולטורה". אבנר חזקיהו, מ־טובי שחקנינו, שאינו קשור למסגרת של תיאטרון ממוסד, מוצא לפעמים את עצמו בטל במשך חודשים ארו־כים. אכן, קל להבין שבצאת להד־גנה של „התיאטרון הקטן" של „צוותא" לבצע מחזה יחיד. פרי עטו של שלמה שבא. המחבר ניסה את כוחו בחיבור מחזה שלם במסגרת תיאטרון חיפה ההצלחה האירה לו פנים.

שבא מומחה לקורות היישוב, כו־תב ושורך חומר על נושא מרתק זה כל הזמן. כך עלה במוחו רעיון להגיש לנו כמונולוג של מו־רה ישיש שמוזמן בכיכול לנאום ב־חגיגות המורים ומחכה שיבואו ל־קחתו. תוך כדי המתנה. הוא משוחח לתומו, מעלה אסוציאציות וזכרונות מדרך חיים המשתרעת על 83 שנה. בנו נהרג במלחמת השחרור, אחרי כן נפטרה אשתו והוא נותר בודד וגלמוד בחדר בעיר הגדולה.

חבל שמומחה כה מצויין כמו ה־מחבר חוזר על דברים רבים מדי שידועים למדי. הרי אין ספק שיש תחת ידו חומר למכביר, אשר לא התפרסם ברבים בצורה זו או אחרת. נראה לנו שיש גם סילופים, כגון ההאשמה שבן־גוריון סירב להר־שות לחיים וייצמן לחתום על מגילת העצמאות. כידוע, שהה וייצמן בימי ייסוד המדינה בארצות הברית, ו־המגילה נחתמה ביום ו' ההיסטורי ההוא במוזיאון תל אביב. איזה טעם ונימוק יכול היה להיות לבן גוריון למנוע את חתימת וייצמן על מגי־לת העצמאות? המחבר חייב היה ל־הבדיל בין רכילות לבין היסטוריה...

יחד עם זאת דווקא שבא חומר רב במסגרת של שעה ורבע. קשה לדבר כאן על „מחזה", נכון יותר לומר שזהו מונולוג, חד־שיח של זקן, אשר חי יותר בעבר מאשר ב־הווה ומאכלס את חדרו המגוהץ ו־השומם בדמויות אנשים אותם פגש. במסגרת זו או אחרת בימי חייו הארוכים. לא חסרים פרטים משע־שעים רבים כגון זה האומר שראשי „השומר" סירבו לקבל את בן גוריון לאירגונם בטענה שיש להם „אינ־טליגנטי" אחד, הריהו יצחק בן צבי..

שבא מזכיר בין השאר את העוב־דה המדהימה שכל חברי תנועת „בילו" שעלו לארץ לא מנו יותר מ„שני תריסרים בלבד. הבמאי הש־תדל לתת למונולוג מסגרת של ה־צגה, הרי מדובר ב„מחזה יחיד". אולם אין זה מוסיף הרבה, בהעדר עלילה חיצונית נותר מה שהוגדר באמת: לא מחזה, אלא מונולוג בל־בד.

אשר לביצוע, יש לציין בסיפוק שחזקיהו מותר הטעם על המאנייריזם האופייני לו ומשחק את הישיש היהודי בכשרון וכחן כאחד. אגב, הדברים כלליים גם באשמה חמורה לגבי הקרן הקיימת. מדובר בחוזיק נה נפתולסקי מגבעתיים, אשר בידו נותרה חלקה של כשנים עשר דונאם בלב לבה של העיר והוא גידל שם פרחים. הוא דוחה את פניותיהם של הקבלנים שעטו עליו, בהיות החל־קה מרכזית ורבים קפצו עליה. בה דוחה את כל הפניות הללו ובוגד את אדמתו לקרן הקיימת. באה הקק"ל ומכרה את החלקה לקבלנים. האמ־נם נהגה הקרן הקיימת בצורה כה שרירותית?

בסיכום: זה ערב מעניין ומי שאי־נו בקיא כל כך בקורות היישוב ביבול המאורות עשוי להעשיר את ידיעותיו לא מעט. משחקו המוצב של אבנר חזקיהו מסייע לצופה לרכוש את כל הידיעות והפרטים הללו ב־צורה משעשעת.

פס"ד עקרוני: מעצר עד תום ההליכים על עבירות סמים חמורות

בית המשפט העליון קבע בי־מים אלה הלכה עקרונית חדשה, אשר לפיה ניתן לעצור עבריינים שעברו עבירות חמורות עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בכך סמך בית המשפט העליון מהלכה קודמת שלו באותו עניין שנקבעה לפני ארבע שנים, ואשר לפיה ניתן היה לעצור עברייני סמים עד תום ההליכים, רק אם השופט היה משתכנע שכלבו־ דמורה העבירה קיימת עילה סביד־רה להחזיקם במעצר.

המדובר בשלושה נאשמי רשת ה־סמים המכונה „הקשר האיראני" ש־נעצרו לא מכבר בידי משטרת תל אביב, השלושה — דוד מהבן, דוד הרי ואליעזר שרף — הואשמו בבית המשפט המחוזי בתל אביב כי בחו־דשים האחרונים הבריחו מאיראן ל־ישראל כמות של 2.5 ק"ג אופיום, שחלק ממנה הצליחו למכור ולהפיץ ברחבי הארץ.

פרקליטות מחוז תל אביב ביקשה מבית המשפט המחוזי בעיר לעצור את השלושה עד תום משפטם, נוכח חומרת העבירה והכמות הגדולה של הסם, ובהתחשב בעובדה שמדובר בסם „קשה".

פנים לכאן ולכאן

השופט המחוזי דב לוין לא נע־תר לבקשת הפרקליטות, והורה ל־שחרר את השלושה בערבות של 75 אלף ל"י כל אחד. השופט ציין, כי הבעיה במקרה זה היא — אם העבירות כשלעצמן המיוחסות לנא־שמים מצדיקות את מעצרם עד תום ההליכים. זאת נוכח העובדה, כי בסוגיה זו יש פנים לכאן ולכאן, ד־עד שזה ניתנו החלטות שונות ב־עניינים דומים ע"י הרכבים שונים של בית המשפט העליון.

השופט לוין הזכיר, כי אשתקד קי־בל שופט בית המשפט העליון חיים כהן ערר על החלטתו (של השופט לוין), וציווה לשחרר בערבות נאש־מים שנעצרו עד לגמר ההליכים נגדם, וזאת „בעניין החמור פי כמה מהעניין האמור". שם היה מדובר בכמות העולה על 100 קא חשיש, וכבות גדולה מאד של אופיום.

לפיכך ציין השופט לוין, כי יש לדון בכל עניין לגופו ולהחליט בו על פי נסיבותיו, ככיוון שברשות הנאשמים נתפסה לדעתו רק כמות „מזערית" של 13.5 גרם אופיום, ו־בכיוון שלכולם עבר נקי והם אינם צעירים, קבע השופט כי הוא אינו רואה שחומרת העבירה כלשעצמה יכולה להצדיק את מעצרם עד תום ההליכים.

ערעור לבית המשפט העליון

פרקליטות המדינה ערערה על הח־לטה זו בפני בית המשפט העליון. סגן פרקליט המדינה, עו"ד יאיר הו־רביץ, טען בפני השופט ד"ר משה צפוני, כי השופט לוין טעה כאשר הגדיר את כמות הסם כ„מזערית". עו"ד הורביץ הדגיש כי למעשה נת־פסה כמות של 850 גרם אופיום, ו־הוא העלה את החשש שאם ישוחררו השלושה הם עלולים להמשיך ולס־חור בסמים, וכן להשפיע על עדים ולסכל את המשך המשפט התקין נג־דם.

פרקליטיהם של העצורים ביקשו לדחות את הערר וציטטו פסק דין של השופט חיים כהן, שהסתמך על החוק שלפיו אין לעצור נאשמים עד תום ההליכים רק עקב חומרת העב־ירות המיוחסות להם. אלא אם מדו־בר בנאשמים שהעונש על מעשיהם הוא עונש מוות או מאסר עולם.

לאחר ששמע את טענות הצדדים החליט השופט צפוני לקבל את ערר הפרקליטות והורה לעצור את הנא־שמים עד תום ההליכים נגדם. בהח־לטתו ציין, כי נראה לו שהשופט לוין „לא לקח בחשבון את כל נסי־בות המקרה על השלכותיהן השו־נות", שכן לא מדובר כאן רק בהח־זקת סמים, אלא גם בהברחתם אר־צה, מכירתם והפצתם.

עבודה המדבירה עם המדינה

אשר לפסק הדין של השופט כהן ציין השופט צפוני, כי „עם כל ה־כבוד לחברי הנכבד", נראה לו „ש־עמדה זו מחמירה יתר על המידה עם המדינה". לדעתו, יש לבית ה־משפט סמכות לצוות גם על מעצרם עד תום ההליכים של נאשמים שאי־נם צפויים לעונש מוות או מאסר עולם. לשם כך, צריך בית המשפט להתחשב בחומרת העבירה, וכמובן בנסיבות המקרה, שכיחות העבירה, והסכנות הכרוכות בה.

„מן הראוי לציין, הזכיר השופט, שהחלטת חברי הנכבד השופט כהן ניתנה בשנת 1972, ולצערנו מצב המשיעה בארץ הולך ומחמיר ומחו־בתנו לעשות הכול כדי להקל על המדינה במאמציה ובתפקידה הקשה במלחמה בפשיעה, בפרט במקרה כזה שלפנינו, כשמדובר בהפצת אחד ה־סמים המסוכנים ביותר, ובכמויות עצומות".

השופט הדגיש כי מדובר באחד מעסקי סחר האופיום הגדולים שנת־גלו בארץ, והוסיף, כי סוחרי סמים אינם בוחלים באמצעים וכי לרשו־תם סכומי כסף עצומים שבהם הם יכולים להשפיע על עדים, וגם להב־טיח את בריחתם מן הארץ. לאור חומרת העבירה, וחשש זה, הבהיר השופט כי „עם כל הצער שיש בהח־זקת אדם במעצר, עוד בטרם הוב־רה אשמתו, הרי טובת הציבור מחייבת זאת כדי להבטיח הליכים משפטיים תקינים ללא פחד של איו־מים על עדים".

אמנות ותרבות במשחקים האולימפיים

מאת חיים לנגלבן

הפילוסופיה והתרבות של היוונים העתיקים היתה מבוססת על השגת ההרמוניה מלאה בין שלמות הגוף לבין עמקות רוח־נית־אינטלקטואלית. עיקרון זה בלט במיוחד בארגון המשחקים האולימפיים ביוון העתיקה, בהם באה לביטוי ושילוב מופלא תר־בות הגוף עם ארכיטקטורה, פי־סול, שירה, אמנות הנאום, ה־רטוריקה ואמנות המוסיקה. כל האמנים בתחומים הללו זכו ל־כבוד ולפרסים באותו יום בו זכו הספורטאים בפרסים שלהם.

הבארון פייר־דה־קוברטן, מ־חיה המשחקים האולימפיים בעי־דן המודרני, היה עצמו איש אש־כולות, מומחה בתחומי תרבות שונים ובספרות. לפיכך קבע מ־לכתחילה כי אירועי תרבות וא־מנות יהיו משולבים במשחקי ה־ספורט, כעיקרון היווני הקלאסי העתיק.

לראשונה בתולדות המשחקים האולימפיים בעידן המודרני ישו־לב עיקרון זה באולימפיאדה ש־תיערך במונטריאול, קנדה, והו־קים מיוחדים נתקבלו בקשר לכך על ידי הוועדה המארגנת את ה־משחקים, שהיא וועדה בינלאו־מית.

מונטריאול תציג בפני העולם את תרבותה, ואת אורח חייה בכל מחוזות קנדה, מחוף אל חוף, ותציג את מיטב אמניה ב־תחומי המוסיקה, האמנויות ה־גראפיות ומלאכות היד העממיות השונות. קונצרטים, מופעים ו־תערוכות שיציגו דברים אלה יי־ערכו במשך כל חודש יולי הש־נה, יתחילו שבוע לפני פתיחת המשחקים האולימפיים ויתקיימו בעיר האולימפית עצמה וכן ב־מונטריאול ובאוטאווה. הוועדה האולימפית עושה צעדים מתא־מים והכנות מיוחדות כדי לשתף את הציבור הקנדי בכך. רבים מהמופעים תוכננו במיוחד בש־ביל ילדים.

קנדה גם דאגה להנצחה בול־אית ונומיסמטית הולמת לרגל האירועים האולימפיים. ריי זבר־צייר שלושה בולי דואר מיו־חדים, המוקדשים לנושא זה, ד־המיוחד בבולים שהם מנציחים גם את אמנות הצילום. מיוצגים על הבולים שלושה היבטים של מופעי אמנות ותרבות־אמנויות ביצועיות. אמנויות תקשורת וכ־לאכות יד. כל זה מיוצג באמ־צעות צילומים של כלי נגינה ואביזרים שונים. האמן סידר ב־צורה מיוחדת את כל האובייק־טים שצולמו, כך שהקומפוזיציה על כל שלושת הבולים היא מור־כבת ועשויה בקפדנות ותוך מח־שבה רבה.

הבולים ראו אור ב־6 בפברו־אר ש. ז. בערכים נקובים של 20 סנטים (המהדורה — 10 מיל־יון עותקים), 25 ס' ו־50 סנטים (במהדורה של 8.5 מיליון). ה־בולים הודפסו על ידי הבנק ה־ממלכתי הקנדי בבליונות דואר המכילים 50 בולים. ביום הו־פעת הבולים הוצאה למכירה מע־טפת „היום הראשון", שהוטבעה בחותמת דואר מיוחדת.

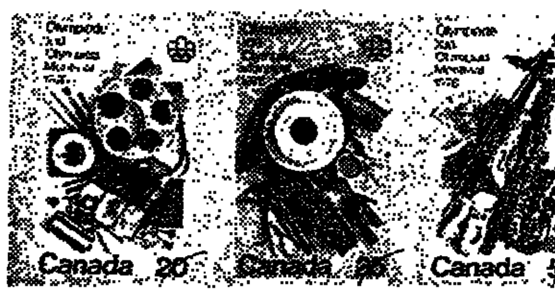

פינת הבול

מוזיאון הלוחמים והפרטיזנים

בד' ניסן תשל"ו, 4 באפריל 1976, ייפתח חגיגית מוזיאון ה־לוחמים הפרטיזנים בתל אביב, בבית ז'בוטינסקי, במעמד שרים, ראש עיריית תל אביב, חברי ה־כנסת, הרב הראשי הנהלת „יד ושם" וארגוני הפרטיזנים.

מוזיאון הלוחמים והפרטיזנים בתל אביב הוקם במטרה להנציח את מלחמת הגבורה של העם ה־יהודי בגיטאות ובמחנות ההש־מדה, מלחמת הפרטיזנים נגד ה־נאצים בתקופת מלחמת העולם השנייה. דורנו שהיה קרבן לאחד הפשעים הגדולים ביותר בהיס־טוריה האנושית ואיבד שליש מבניו, מוטל עליו החוב הקדוש להנציח את אלו שקמו למרוד להילחם ולנקום את נקמת דם עמם השפוך.

מטרתו העיקרית של המוזיאון להמחיש בצילומים, מוצגים, בו־לאות ויצירות אמנות את רוח ה־הקרבה מלא הוד והגבורה שפעמה בליבותיהם של בני עמנו בעמ־דם מול הרוצחים הנאצים.

במסגרת פתיחת המוזיאון יו־צג אוסף בולאי ממחקרו של ה־מהנדס ארי סטמפלר, על מחנות ריכוז והשמדה: דכאו, אושוויץ, מטהאוזן, דרזנסבורק ואחרים. ה־אוסף כולל מעטפות דואר, גלו־יות, בולים וכן דואר „היודנ־ראט" בתקופת הגיטאות שהוקמו על ידי הקלגסים הנאצים.

פתיחת סניף דואר מיוחד

לרגל פתיחת מוזיאון הלוח־מים והפרטיזנים ביום א' ד' ב־ניסן תשל"ו 4 באפריל 1976 — ייפתח בבית ז'בוטינסקי בתל אביב, רחוב המלך ג'ורג' 38, סניף דואר מיוחד לציון האי־רוע.

סניף הדואר המיוחד יעסוק ב־מכירת בולים, בקבלת מכתבים רגילים ורשומים ובהחתמת חומר בולאי ויהיה פתוח לשירות ה־קהל משעה 10 בבוקר עד שעה 12.30 בצהריים ומשעה 5 אחרי הצהריים עד שעה 7 בערב.

אספנים המעוניינים בהטבעת החותמת המיוחדת שתצא לרגל המאורע, ימציאו את המעטפות המבויילות כתוך למנהל הדואר תל אביב לפני תאריך הפתיחה. משרד הדואר יעשה מאמצים מ־יוחדים לבצע ההחתמה ברורה ו־נקיה.

זיהומי מים חמורים נתגלו במועצה האזורית „מפעלות אפק"

תוצאות בדיקות בקטריולוגיות של מיכלי המים במועצה האזורית „מפעלות אפק" מצביעות על זי־הום חמור בכל מיכלי המים, פרט למיכל בכפר סירקין. כן נמצא זיהום חמור בשליש מתוך עשר הבארות שנמצאו במעקב תברואי.

בדיקות אלה נעשו במסגרת הפי־קוח השוטף שמקיימת לשכת הברי־אות המחוזית ברמלה בנושא תב־רואת המים.

מתוצאות הבדיקות ניתן ללמוד כי רוב הזיהומים הבקטריולוגים, הן ב־בארות והן במיכלים — וכתוצאה מכך ברשתות האספקה — מתהווים בעקבות תחזוקה מרושלת של מית־קני המים. על המועצה האזורית לתת איפוא דעתה בדחיפות רבה ל־נושא זה. יש לערוך מבצע של שטיף הבארות מבחינה פיסית ולדאוג ולת־קון.

46 מכלל הבארות במחוז המרכז מספקות מים בתכולת חנקת מעל לרמת התקן הרצויה, היינו עליה בשיעור 7.2 אחוזים לעומת שנת 1974. 7.8 אחוזים מכלל הבארות מהמספקים מים שתכולת החנקת ב־הם עולה על רמה המירבית המותרת בחוק, וזוהי עליה בשיעור 1.7 אחוז לעומת שנת 1974. ממצאים אלה מת־גלים בדוח הבריאות המים במחוז המרכז לשנת 1975, שהוכן ע"י לש־כת הבריאות המחוזית באיזור המר־כז.

הבעיה העיקרית הניכרת מתוצאות הבדיקות הכימיות במחוז המרכז היא תכולה גבוהה של חנקת. בעיה זו אינה חדשה במחוז זה, ונוקטים צע־דים כדי שהצרכן יקבל את מי ה־שתיה העומדים בדרישות התקן ה־ישראלי.

בשכונותיה הישנות של ירושלים [ג']

רוחות חדשות

מאת יעקב יהושע

החדר האשכנזי בשכונות אלו היה פתוח בכל שעות היום והלילה. לאחר תפילה מעריב נהגו התלמידים לשוב וללמוד. ההליכה לחדר בימות הגשמים לא היתה נוחה. סמטאות השכונה היו חשוכות ומלאות שלוליות של מים, ואין פלא איפוא אם התלמידים ניסו להשתמט מלימוד בשעות הערב. משהיו רואים את העננים המכסים את פני השמים, היו מתקבצים מסביב למשגיח רבי אריה לוין ומביעים בפניו את חששם כי ייתכן שיירדו גשמים ולא יוכלו לשוב הביתה. רבי אריה לוין היה מרים עיניו לשמים ומשיב להם: עננים אלה, אין מה לחשוש מפניהם ואין הם טומנים בחובם גשמים, והם עשויים להתפזר. וכדי להוכיח את אמיתות דבריו היה סר לבית הכורסות של דוד אליעזר אופלטקה, אשר במחנה יהודה, ומסתכל במודד מזג האוויר.

תלמידי החדרים בשכונות אלו לא הסתפקו בלימודים היומיומיים. בערבי שבתות וחגים נהגו להתכנס בבית הכנסת ולשנן את תלמודם ואף לקרוא תהילים. האמהות ויתרו על עזרתם של הבנים בהכנות לשבת ובלבד שבניהם יישבו על התורה.

הבחינות היו נערכות בכל יום חמישי כשם שהיו נערכות בתלמוד תורה „דורש ציון" שבו למדתי בילדותי. הבוחן היה נוהג לרשום את ציוני הבחינות בפנקס. משהיה הבוחן מרים אצבע אחת, ידע התלמיד שהוא שגה שגיאה אחת, ואם היה מרים שתי אצבעות, ידע כי שגה שתי שגיאות.

משפחות רבות בשכונות אלה נהגו להזמין תלמידי ישיבה עניים כדי לסעוד „ימים" על שולחנן. משפחות אחרות נדבו כברות לחם כדי לחלק אותם בקרב המשפחות הנצרכות. מספרים, שגם תלמידים מישיבות באה שערים נהגו לסעוד על שולחנן של משפחות אשכנזיות רבות בשכונת מזכרת, שמצבן הכלכלי שפר עליהן. גם בשכונות נהגו לחלק מנות „סעולנט" למשפחות נצרכות.

ימי פגרה רבים לא היו לתלמידי החדרים בשכונות אלו, כשם שיש לבנינו ולנכדינו. מזמן לזמן נהגו תלמידים אלו, יחד עם המלמדים, לצאת מכתלי הצרים של החדר, ולטייל בעולמו של הקדוש ברוך הוא וליהנות מזיוו. ביחוד רבו הטיולים בתקופת האביב שבין חג הפסח וחג השבועות. גם בראשי חודשים נהגו לצאת לשדות ולכרמים אשר מסביב לירושלים ולהתענג מיפי הטבע.

מספרים על המלמד רבי אלטר יאכדוב, שנהג לכרוך את הסבא יחד עם ליכוד תולדות עם ישראל. הוא נהג להוביל את תלמידי החדרים לקברו של שמואל הנביא, לכפר השילוח ולמקום של רבי יוחנן הכהן ובן לשאר מקומות היסטוריים שמסביב לירושלים.

שאלתי את אחד התלמידים, שהשתתפו באותם ימים רחוקים בטיולים היסטוריים אלה, האם לא חששו מפגיעתם של „השקצים" הערבים שנהגו להמוד להם לצון, למשוך בפאותיהם, להוסוף את כובעיהם וליידות אבנים, מלאכה שהיתה חביבה עליהם. השיב אותו תלמיד: נהגו ראשי הישיבות להודיע על כך מראש לזקני הכפר והללו היו מבטיחים להם כי טיולים אלו יעברו בשלום ואיש לא יעז לפגוע בהם לרעה, וזאת כמובן לאחר ש„המנחה" עברה לפניהם.

הסמינרים למורים הנהיגו לערוך טיולים בסביבות ירושלים, בערים והעיירות הסמוכים לה. המורים רכבו על חמורים, ותלמידיהם הלכו אחריהם ברגל ושמעו את הסבריהם ופירושיהם. בעונת האביב הקיץ המתה ירושלים מטיילים. זוכר אני כי בילדותי נוהג הייתי לראות את פרחי הכהונה הנוצרים מטיילים בסביבות ירושלים כשעל ראשיהם. מתחת לכובעיהם משפחות לבנות, מסתור מחמת שמש הקיץ הבוערת. פרחי כהונה אלה הלכו ברגל בלווית מוריהם. אלה ואלה נמנו עם החוקרים הראשונים בתולדות הארץ.

שיטת הלימוד היתה באידיש. עם תנועת התחיה העברית החלה רוחה של השפה העברית לחדור לאיטה אל החדרים. מספרים על המלמד רפאל מילר מהתלמוד־תורה עץ־חיים, אשר גוייס לצבא התורקי ולא שב ממנו. כי בלכתו באחד הימים עם בנו רפאל מילר ברחוב יפו ראו את אליעזר בן יהודה מטייל עם אשתו ומשוחחים ביניהם בעברית. ביקש המלמד את בנו הקטן להתקרב אליהם לאט ולהשתדל להאזין לשיחתם. כשחזר הבן לאביו, אמר לו בשמחה: שמעתי מספר מלים בעברית. מן הראוי לציין, כי גם בקרב העדה הספרדית היה קיים חשש לדבר בשפה העברית, שכן יש בכך משום חילול קודש. באותם ימים לא האמינו מלמדי תלמוד תורה „עץ חיים" כי השפה העברית תיהפך לשפת דיבור בחיי יום־יום.

עושר רוחני רב היה טמון בקרב תושבי השכונות הללו. רבים מגדולי ההוראה, מלמדים סוחרים אנשי מסחר בנקאים וכן אנשי עסקים נמנו עם בני השכונות. רבים מעסקני השכונות לא ניתקו עצמם, אף שהיו טרודים בעסקיהם, ממוסדות החינוך התורניים. רבי חיים מאן שימש כמורה לתלמוד בתיה עץ חיים ולמד דף גמרא עם תוספות. אביו של רבי ראובן זילברשטיין, רבי בן ציון זילברשטיין, שימש גם הוא כמנהל תלמוד תורה ובאי בית הכנסת.

*

רבים מבני השכונות הללו לא יכלו לעמוד בפני פיתויה של ההשכלה שהחלה לתת את אותותיה בכמה משכונותיה החדשות של ירושלים. רבים מבני השכונות הללו ראו שלא די בלימוד דף גמרא, וכדוגמת הצעירים הספרדים מבני הישיבות והתלמוד־תורה, אשר החלו בלימוד השפה הערבית כדי להתפרנס, ולא להיות סמוכים על שולחנם של מוסדות חסד הצדקה — כך החלו הצעירים האשכנזים ללמוד שפות אירופיות, בעיקר אנגלית וגרמנית. שתי שפות אלו שהיו ידועות כשפות „הכוללים", בהן השתמשו גבאי המוסדות כדי לעורר את רחמנותם של נדיבי עם בארצות הגולה לבוא לעזרת העניים והנזקקים, ותלמידי הישיבות, הלומדים והחכמים, העוסקים בתורה והעומדים על משמר חומותיה של ירושלים.

צעירים אלה, ששימשו במוסדות הצדקה והחסד בירושלים לסוגיהם ומיניהם השונים, אשכנזים וספרדים כאחד, עסקו בניסוחם של מכתבים ובכתיבתן של אדריסאות של נדיבי לב המתגוררים בארצות הגולה. ואילו חלק מהנוער האשכנזי בשכונות אלה, כשכונות, מזכרת וסוכת שלום, החל לחדור לחיי המסחר והכלכלה, שהחלו להתעורר בירושלים בשנים שקדמו למלחמת העולם הראשונה. חלק אחר נכנס למוסדות החינוך החדשים שקמו באותן שנים בירושלים.

רבים מאברכי הישיבות האשכנזיות „התגרו" בכתב באה ועסקו בכתיבת האדרסאות על גבי מאות ואלפי המעטפות, שטמנו בתוכן את מכתבי הבקשות. אפילו מוסדות החסד והצדקה הספרדים, כגון בית היתומים הספרדי, שאבא ז"ל נמנה בין מייסדיו, בית החולים משגב לדך, שסבי ז"ל נמנה בין מייסדיו, ובית הזקנים הספרדי, העסיקו בחורי ישיבה אשכנזים לכתיבת אדרסאות.

אמנם לא כל צעירי הספרדים בארץ ובשאר ארצות המזרח פנו למוסדות החינוך של כי"ח, כדי להתמחות בשפה הצרפתית ולשמש במוסדות מסחריים כפקידים, או לסיים את השתלמותם בבית המדרש למורים אשר בפריס, כדי לשוב למוסדות החינוך של כי"ח למורה ולשמש בהם כמורים. מספר צעירים ספרדים בירושלים למדו בבית הספר למל ובבית מדרש לרבנים, שבו שימשו כמורים לתלמוד הרבנים הספרדים רבי בן ציון קואינקה, הרב מרדכי הלוי והרב הצעיר בן ציון מאיר חי עוזיאל. בין המורים שלימדו במוסדות אלו נמנו מספר מורים מבני הארץ. מבין הצעירים הספרדים אשר „מרדו" בשיטת החינוך של כי"ח, ונטו להשכלה אירופית עברית, נזכיר את יהודה בורלא, חניכה מורחי ואחיו שנקטף בדמי ימיו, שנמנו בין ראשוני המשכילים הראשונים מקרב בני העדה הפרסית, וכן בני משפחת הלויים שהתגוררה בשכונת ימין משה מונטיפיורי, יצחק עבאדי ועוד.

*

המעבר למוסדות החינוך החדשים לא היה קל. האווירה בבתי הספר החדשים היתה שונה מהאווירה ששררה בחדרים, בתלמודי התורה ובישיבות. מספר לי אחד מאלה אשר „התחמקו" מהישיבה: בחדרים ובישיבות היתה האווירה לבבית וחמימה. מלמדינו לא הקפידו במידה רבה על לבושנו. ואילו בבית הספר למל נוהג היה המורה לעמוד בשעות הבוקר בשער בית הספר ולבדוק את אוזניו, פניו, ידיו ובגדיו של כל תלמיד שעבר את השער. והיה אם גילה „פגם" כלשהו בבגדיו, באוזניו או בכפות ידיו, היה מחזיר אותו לביתו כדי שאמו תתקן את המעוות ותשלח אותו שנית לבית הספר כשהוא „מצוחצח למשעי".

שכונות אלו שנוסדו מחוץ לחומות ירושלים שלחו את בניהן למוסדות החינוך העבריים, הסמינרים ועוד שהוקמו בסוף המאה החולפת והיו בבחינת הספקיות העיקריות למוסדות חינוך אלה. בתי הספר של כי"ח קלטו, כמובן לאחר קשיים ראשונים, את הנוער הספרדי של ירושלים. האווירה בבתי ספר אלה היתה אף היא שונה במידה רבה מהאווירה שהיתה קיימת במוסדות החינוך הספרדים, כגון תלמוד תורה שבעיר העתיקה ובית המדרש „דורש ציון". במוסדות החינוך החדשים משלו בכיפה שתי תרבויות, גרמנית וצרפתית.

באיזו מידה היו שכונות אלו „ליברליות" יעידו מוסדות החינוך שקמו בקרבתן. בקרבת לשכת המס של קופת חולים ברחוב בסילת ישרים עומד עדיין הבית שבו נפתחה לראשונה הגימנסיה העברית, ובקרבתו, בקצה סוכת שלום, בשורת החדרים הפונים לרחוב אגריפס, נפתחה לראשונה הדר תורה החכמתי הקיים עד היום הזה.

על חבלי הקליטה וההסתגלות של בחורי הישיבות בבית־הספר למל ובבית המדרש למורים כותב לי המורה הוותיק אהרן שטרנברג (כ"ב מרחשון תשל"ג):

בחורי החדרים והישיבות הסתגלו במהירות רבה ללימודים ולאווירה של שני המוסדות הנ"ל על אף העובדה, כי קשה היתה עליהם השפה הגרמנית.

בידידי הוזה עובדא, כשבאתי להירשם לשנת הלימודים בסמינר ולהיבחן בחינות כניסה כביכול, התכוננתי במתמטיקה ובהיסטוריה כללית, ביתר המקצועות לא התעניינתי (לשבחם יאמר כי הם לא הקפידו הרבה בבחינות ותמיד דנו לקולא). פתח מר פרס, אחד המורים הוותיקים ששימש כמורה לגיאוגרפיה, ואמר לי: הגד נא לי, מה ידוע לך על הדרדנלים והבוספור. השבתי לו: שמות אלה אינם נמצאים לא במשנה ולא בתלמוד. צחקו כל המורים המסובים ולא המשיכו בשאלותיהם ונשתררה דומיה. פתח מורי ורבי, דוד ילין ז"ל, ואמר לחבריו: הניחו לו בשאלותיכם, מובטחני כי הוא יעלה על רבים שלמדו את כל התורות ויצליח, והרי הוא בחור ישיבה. (הופעתי עדיין בפאות ארוכות ובקפוטה כדרך האברכים בני הישיבה, כי לא רציתי להישאר קרח מכאן ומכאן).

היחסים בין התלמידים האשכנזים והספרדים היו מצויינים ולא היה כל פער חברתי ביניהם. רוב התלמידים הספרדים באו מן העילית של המשפחות והיו בעלי כשרונות. בראשית בואם התקשו בשפה הגרמנית, שהיתה זרה להם, אך במרוצת הימים הסתגלו אליה עד מהרה.

אולם היו כאלה אשר התקשו מאוד בלימודים, שרובם היו בגרמנית עד פרוץ מלחמת השפות. היה לנו מורה גרמני שנמנה על חסידי אומות העולם, שלימדנו בוטניקה וזואולוגיה, ובסבלנות רבה עזר למתקשים בהבנת החומר. זכורני כי פעם הוטל על תלמיד ספרדי לתת שעור בבית הספר למל (שעור לדוגמה) על חיי הקוף. והתלמיד יליד חברון, שידע קצת אידיש, פתח בשעור בשפה נלעגת: „הקוף כמו בן אדם ברצותו הולך וברצותו יושב וכו'." המורה נקלע למצב ביש בשל צחוקם של התלמידים, עמד ואמר: „התלמיד העתיד להיות מורה אינו מרגיש בטוב, אני אלמד במקומו", ואכן המשיך הוא את השיעור.

אחת הסיבות ליחסים הטובים שהיו קיימים בין האשכנזים והספרדים ילידי הארץ היתה כי אלה כן אלה היו נתונים ללחצם של התלמידים שבאו מחוץ לארץ ללמוד בסמינר. הם הביטו עלינו מגבוה כי הם באו מאירופה ואנחנו, „לא עלינו", אסיאתים.

ילידי הארץ, בין אשכנזים ובין ספרדים, נטו ביותר למגמה מעשית מסחרית ולא להוראה, מה שאין כן תלמידי חוץ לארץ, שמטרתם היתה הוראה. והדבר מובן, כי זאת היתה מטרת הוריהם, להיכנס לחיי המסחר ולהמשיך במסורת של הבית. כמובן, שהיו גם בודדים שפנו להוראה, כמו י. בורלא וד. אבישר ז"ל ואחרים.

יש שהיו מלגלגים על הסטודנטים שבאו מחוץ לארץ וקראום בשם „יחפים", כי נעלו סנדלים (דבר שלא היה מקובל באותם ימים) ולבשו חולצות עם צווארונים רקומים ורובשקה חגורה על מתניהם. בקשר למלחמת השפות אומר מר אהרן שטרנברג, כי תלמידי חוץ לארץ היו החדורים יותר באידיאה של חיבת ציון ורעיון ההתיישבות ובנין המולדת מאשר ילידי הארץ והרי לשם כך עלו ארצה. רבים מילידי הארץ התנגדו ל„מרד" במימסד הגרמני, וזאת בהשפעת הורים „הקרובים למלכות". הצד שכנגד באלץ להביא מתל־אביב את ד"ר בוגרשוב ובחצר בית העם ששכן מול בית הספר למל נשא נאום חוצב להבות ותקף בחריפות את הספרדים והאשכנזים כאחד, ילידי הארץ, על פסחם על שתי הסעיפים.

*

תלמידי החדרים בשכונות אלו לא ידעו פחד. הם התהלכו בסמטאותיהן של השכונות בשעות היום והלילה. בשכונות אלו לא נשמעו קריאותיהם של הכרוזים היהודים שהכריזו על „היעלמו" של ילד בסמטאותיה של העיר העתיקה, שלאחר מכן כבאי אותו ישן שנת ישרים באחת הפינות הנסתרות והחשוכות שבסמטאותיה של העיר העתיקה. משהיו ילדי העיר העתיקה שומעים את קולם המהדהד של הכרוזים הללו, היו מצטרפים לאמות, לאחים, לאחיות ולשכנים אשר שוטטו בסמטאות העיר העתיקה כדי לגלות את האבידה. מקרים מעין אלה קרו במיוחד בעונת הקיץ, כש„צועניות", אשר גילו עתידות תמורת גורלות, שוטטו בסמטאותיה וחוצותיה של העיר העתיקה.

כרוזים מסוג אחר, אשר שעשעו אותנו בילדותנו, היו הכרוזים שהושמעו לא רק בסמטאות העיר העתיקה אלא גם בשכונותינו. אלה היו כרוזים שהכריזו על אבדן חמורים. אנו, הילדים, נהגנו לשמוע את תיאורו של החמור. ומשעמדנו מפי הכרוז, על „תוארו, מידותיו ואותות חייו", היינו אף אנו משננים אחריו את התיאורים שתיאר הכרוז או בעל האבידה בכבודו ובעצמו, כשנימה של תחנונים מהולה בקולו. באותה שעה הפכה השכונה למעין מקהלת ילדים שעליה ניצח הכרוז. לפרקים אף הולכנו שולל את בעל החמור והודענו לו כי אכן ראינו חמור מעין זה משוטט באחת מסמטאות השכונה.

הדאגה לשלומם לא הצטמצמה לגבי ילדים בלבד, אלא גם לגבי מבוגרים. בעלת בית נהגה לשאול את בעלה שהיה שוב את הבית בשעות הערב המאוחרות: „אונדי סי איסטה יינדו", דהיינו לאן פניך מועדות, והבעל היה משיב: „הולך אני למקום פלוני אלמוני". תשובה זו של הבעל היתה מרגיעה את האשה ובני ביתה, שהיו מחכים בסבלנות לשובו של הבעל.

בימינו שומעים אנו ה„חדרים" בשכונות אלו, שפעם המו ילדים מבני העדה האשכנזית התימנית. מלמדיהם ומוריהם הלכו לבית עולמם. אולם עוד שוכנות בבתי ראנד ובבנייני הסמוכים, השוכנים מסביב לשכונות אלו, משפחות הממשיכות באותה צורת חיים שבה חיו אבותיהם ואבות אבותיהם בעבר, השולחות את בניהן הקטנים לתלמוד תורה „עץ חיים" אשר בקרבת השוק של מחנה יהודה. פוגש אני אותם בדרכם לתלמוד תורה ובשובם ממנו בשעות הבוקר והערב. אף הם לא השתנו. לובשים הם אותם הבגדים שלבשו אבותיהם. רואה אני אותם כשהם הולכים יחד קבוצות־קבוצות כשזרועו של אחד מונחת על כתפו של חברו. לובשים הם מכנסיים קצרים המוחזקים על ידי כתפיות (שלייקס), מכנסיים שידיהן של אמהות התקינו עבורם, מכנסיים ישנים של הורים וקרובים, גרביים שחורים גבוהים המגיעים עד לברכיהם שידיהן של סבתות סרגו אותם. בידיהם שקי ניילון (זהו הפריט המודרני היחידי המשמש אותם), ובהם ארוחת הבוקר הדלה, פרוסת לחם, עגבניה, שזיף ותפוח עץ קטן ומצומק. עוברים הם על פני דוכניהם של בעלי חנויות הסוכריות, העוגות והממתקים רואה אני בעיניהם הבהירות, הגדולות והישות, המפיקות חכמה ותבונה, כיצד הם משתדלים לקיים את הפסוק „ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם".

אולם, בשעות הערב המאוחרות, כשהם שבים באותה „דרך העינויים", צועדים הם לאטם כשהם מסתכלים לצדדים ומזינים את עיניהם בטוב המציע להם מבעד לדוכנים. בשעה זו הם מתלחשים ביניהם ומתייעצים מה לקנות בפרוטות המעטות המצויות בידי אחדים מהם. עומד אני בקרבתם כדי לראות כיצד הם מתקרבים לאחד הדוכנים או החנויות ובוחרים לעצמם דבר מאכל שנפשם חשקה בו. ומשהחליטו על כך, זימנו את חבריהם ל„סעודה" קלה זו, שלא היה צורך בנטילת־ידיים.

כשאני רואה את חבורות הילדים מאלה הממשיכים במסורת אבותיהם ולומדים תורה באחד המוסדות הוותיקים ביותר בירושלים, אשר הקים מתוכו מאז קיומו ועד היום הזה מאות ואלפי אנשי תורה, שואל אני את עצמי אותה שאלה אשר שאל אחד מרבנינו: משום מה לא הנהיגה בתלמודי התורה האשכנזים שנוסדו במאה האחרונה בירושלים השפה העברית כשפת לימוד? אילו הנהיגו מוסדות אלה את השפה העברית, כי אז חלק גדול מבני העדה הספרדית ועדות המזרח היו פונים אל מוסדות התורה האלה, ולא היתה התורה נשכחת מקרב העדה הספרדית ועדות המזרח כפי שהיא הולכת ונשכחת כיום ולא היינו עדים לבערות המשוועת השוררת כיום בעדה הספרדית ובעדות המזרח שחסרים להן לא רק רבנים בעלי שעור קומה אלא גם קוראים בתורה, חזנים וסתם „רבני עמך", שידעו לערוך תפילות בבתי אבלים, להגיד „אשכבה", לערוך „שבע ברכות" שופעת לבביות וחמימות, באותה צורה נאה כפי שנהגו לערוך רבנינו בעבר.

רק רב אשכנזי אחד ראה את הנולד — רבי יצחק פראג אופלטקה. כשיסד בשנת תרכ"ז את בית המדרש „דורש ציון" (שרק לפני שנתיים שבק חיים לכל חי ועיריית ירושלים ה„מומחית" להנצחת שמותיהם של כל מיני עסקנים, גדולים וקטנים במוסדות החינוך שנוסדו בירושלים, לא מצאה לנכון לקרוא את אחד מבתי החינוך החדשים בשם „דורש ציון", מוסד שהיה קיים בירושלים למעלה ממאה שנה), הנהיג את לימוד השפה העברית ממוסד זה יצאו כל הרבנים הספרדים שחיו עד אמצע המאה הנוכחית. בבית ספר דתי זה למדו גם ערבית ותורקית, שפות שהיו דרושות לבני הארץ. זהו „לה אישקולה די פראג", בית הספר של פראג, שעוד זוכרים אותו כמה מוותיקי ירושלים.

מספרים, כי הרב חיים זוננפלד, ממנהיגיה של „אגודת ישראל", אמר, כי אילו היינו מנהיגים את לימוד התורה במוסדותינו בשפה העברית, כי אז היינו כובשים את החינוך הציוני.

זכרון להור…

הרב אביעזר ציצבי…

(ליום השלושים)

נלב"ע אחד מבני עליה … הרב רבי אביעזר צי… ששימש בעירנו תל־אביב … מחלקת הנשואין במשך שנים … בשנים. שמרן הרב הראשי אונטרמן זצ"ל שימש בשני … יהודי — כבה הראשי של ת"א … רב ראשי לכל הארץ וקבע … בירושלים — היה הרב המנוח האחרון לכל המחלקה … על תעודות הנשואין, בהסכמת … הרבנות הראשית לישר… ושימש למעשה הרב הראשי … עיר לעניני הכרעות בהלכה.

הרב המנוח שימש אב… הגדולה בלין במשך שנ… נודע כגברא רבה דרב חילו… זה בהוראה הלכה למעשה, בהלכות איסור והיתר ובהל… שות. בעודיו היה יחוס … כעילוי, בחריפות שכלו ורוח… ידיעותיו.

… בעשית דבר בשמחה … לשותף, ואף אני בעצמי … ראוני האומר לך: בואך …

הרב יהו…
חבר מחלקת הנשו…

ר' משה גוטנטג,

(לגילוי המצבה)

נולד בריסק, פולין, בש… (1910). גמר את חוק לימ… המדרש לרבנים „תחכמוני" … זמן קצר עסק בהורא… מלחמת העולם השניה, אח… תה של פולין ניסה את מז… באורח בלתי לגאלי את הגב… …

שלח את ידו במסחר … לורשתו של מוצרי … בבוליביה, ואחר כך … ההורשה שלו לבואנוס איי… ארגנטינה.

… גולת הכותרת של משה … כעורך התרבות של … בארגנטינה היה ספרו „יהדות … הבצור", המכיל 133 עמודים, … לאור בבואנוס איירס בשנת … ובו מאמרים על ירושלים.

… הוא בן 65. הובא למנוחות … העלמין בנחלת־יצחק.

אפרים …

הורחבו שירותי הבריאות והסיעוד לבני המיעוטים

...נה בישוב הערבי נפתחה ...נה לבריאות המשפחה בסכו אשר שירותיה היעילים בי־...ל האוכלוסיה המקומית. ב־...ייך זה מתעתדת לשכה ה־...הבריאות לפתוח תחנה נוס־...פת. בנוסף לכך נפתחו ב־... שש תחנות לטיפול באם ...כפרים הערביים" הורחבו ...ריאות התלמיד לעשרה בתי ...ספר בנפת עכו.

...אלה מסר מר ג'. שחאדה, ...על ענייני המיעוטים. ...סר מר שחאדה, כי בשנת ...מו 40 בנות ערביות את ...בשני קורסים מעשיים מיו־...חדים וכל הבוגרות נקלטו ...הבריאות באזור מגוריהן, ...בשרותי בריאות הציבור ו־...מרפאות קופת־ח הכללית וב־...לים סביבת מגוריהן. זאת ...עוד 35 בנות ונערים ערביים ...לימודיהם בקורסים הכלליים ...כים ומעשיים — וכולם בק־...זותי הבריאות בארץ — מר־...תי חולים.

...הצלחת הקורסים המיוחדים, ...קשי קליטת הבוגרות בגלל ...הקפאת התקנים וקיצוץ ה־..., מגיעה ליחידת האחיות ...הבריאות ולהנהלות בית ה־...ות מוסכמות ומעשיות בק־...ניה ובנות ערביים להרשם ...לאחיות.

...נפתח לציבור במזרח ירוש־...לים בריאות באזור ג'ת וכו ... 2 רופאים ערביים, נוסף ...רופאים מומחים מביה"ח ...המבקרים בהוסד במועדים ...לקבלה ולטיפול. ...יופעל בעתיד מכון רנטגן, ...עבודתי ובית מרקחת. במס־...גרת מופעלת גם תחנה להד־...

רכת הילד, המטפלה בילדי מזרח ירושלים ובה מועסקים רופא פסי־כיאטרי ופסיכולוג.

לקראת שנת 1976 מתכונן משרד ה־בריאות לפתוח 5 תחנות חדשות ל־טיפול באם ובילד ובבדיקה האפשרות להפעלת תחנה ניידת לשרות היישו־בים הקטנים בהם יהיו קשיים בהש־גת ציוד מתאים.

תוכניות לשמירת הישגי החינוך ולהערכות מתאימה נוכח המצב הכלכלי הקשה

הצעות לשמירה על הישגי החינוך בישראל ולהיערכות נוכח המש־בר שנות הירוד הכלכלי הצפויה ל־מדינת ישראל השמיע ח"כ שלום לוין מזכ"ל הסתדרות המורים ב־מסיבת עתונאים שהתקיימה אתמ־מול בבית אגרון בירושלים.

נוכח המגמה של ירידת ההוצאה הלאומית לחינוך המסתכמת בסך של 4.8 מיליארד ל"י בשנת הכספים החדשה (מהם תקציב משרד החינוך וההתרבות בסך כ־3.5 מיליארד ל"י) לעומת לחמישה מיליארד ל"י אשר הקד, מבחינת הכבות של ח"כ לוין על עקרונות של הפסקת השקעות במבנים, דחיית ביצוע פרוייקטים חינוכיים הקשורים בהוצאות גדו־לות, ומניעת ויסות רבתי של פיזור כיתות ואיחודן עם כיתות אחרות כדי שלא לפגוע ברקמות חינוכיות קיימות.

עם זאת ממליץ ח"כ לוין להפעיל את שיטת הקידום של מעוטי טיפוח בהדגשה הצורה הישירה של טיפוח וקידום תוך אשר להקדיש את רוב המאמצים לשיטת האינטגרציה ב־שנות הרזה. זאת נוכח ההוצאות הגדולות הכרוכות בהפעלה מלאה של האינטגרציה.

אשר לחינוך העל־יסודי מציע מז־כ"ל הסתדרות המורים לקיים „חינוך מקיף" במקום „בית ספר מקיף". הדבר דרוש נוכח שיבוש התכניות בדבר הנהגת חינוך תיכון חינם הל־בביתה ". עובדה זו עלולה להפגוע חלק ניכר של בני הנוער לעבודה או לשוטטות. כדי להתגבר על תופ־עה זו סבור מר לוין שיש להעניק לתלמידי התיכונים „חינוך מקיף" אשר יכלול גם עבודה, אפילו אם יקוצץ מספר שעות הלימוד העיוני. על ידי כך יוחזרו מסגרות חינוכיות לרוב־רובם של בני הנוער, אשר מחמת המצוקה הכלכלית והעדר ח־נוך חינם לא היו ממשיכים בלימו־דיהם.

כמו כן יש לשמור ולהרחיב את היקף הכשרת מורים. מר לוין מציע להקים מוסד פוליטכני להכשרת מו־רים כנכסין לשם משיכת גברים ל־מקצוע ההוראה. במוסד פוליטכני זה ילמדו החניכים מקצועות כהנד־סאות, ראיית חשבון ואחרים, לצד ההוראה.

הפקעת האדמות באיזור צפת מ־2000 בעלים יהודים — לעומת מ־1000 בעלים ערבים

באיזור צפת הופקעו כ־6000 דונם מכ־2000 בעלים יהודים, בעוד שהפקעות האדמה הערבית מתחלקת בין כאלף בעלים באותו היקף של שטח.

מינהל מקרקעי ישראל קיבל הוראות לפצות את הבעלים היהודים בכסף בלבד בעוד שהבעלים הערביים יקבלו קרקע תמורת קרקע, בהתחשב בזיקה המיוחדת שיש להם לאדמה תוכח העובדה שחלקם אף מתפרנסים ממנה.

פרטים אלה מסר אל"מ (מיל.) משה גת, מנהל „מינהל מקרקעי ישראל" בצפון. כן מסר, שבשנה האחרונה בלבד מכר המינהל 10,000 דונם אדמות־מדינה לערבים, מתוכם 10 אלף דונם לשיקום, כ־4000 מגרשים לבניה, 3500 דונם לתעשיה. כן החכיר לערבים עשרות אלפי דונם מרעה המוחזקים ע"י הערבים.

עשרות ערבים מהגליל קיבלו כבר פיצוי מהמינהל תמורת אדמתם שהופקעה במסגרת פיתוח הגליל. עד עכשיו כבר העמיד המינהל בחילופין 1000 דונם מתוך 6000 שהופקעו, ובתוכנית המד"מ על חליפין נוספים של אלפי דונם. כך שלמעשה ישארו רק מעטים מבין הבעלים הערבים שיקבלו פיצוי כספי תמורת אדמתם במקום קרקע תמורת קרקע.

שר העבודה: נתבדו תחזיות האבטלה ההמונית לשנת 1975

בתקציב משרד העבודה נלקחה בחשבון האפשרות של ירידה משמעותית בתעסוקה בשנת 1976 והמשרד נערך בכל הכלים העומ־דים לרשותו לקדם פני רעה זו, אמר אתמול בכנסת שר העבודה, מר משה ברעם, בקשר להקציב משרדו. השר רואה באבטלה אסון למדינה ובאבטחת התעסוקה מלאה את התפקיד העיקרי של משרד העבודה בשנה זו.

התחזיות הקודרות באשר להתפת־חות מצב של אבטלה כבר בשנת ה־כספים החולפת לא התאמתו וקיימים עדיין ענפים במשק בהם לא ניתן למלא את ההזמנות לעובדים. מספר המועסקים ב־1975 הסתכם בכ־100,103,000 איש. מספר שהינו גבוה יק במעט מזה שהיה ב־1973 לפני מלחמת יום הכיפורים. ההאטה ב־קצב הגידול של כח העבודה האזרחי דינה חלק ממגמה רב־שנתית ה־מתבטאת בצמצום שיעור ההשתתפות של גברים בכח העבודה. מגמה ה־נובעת בעיקרה מצמצום העליה, ה־גידול בירידה וגידול היקף הגיוסים לצבא קבע.

לעומת זאת רואה שר העבודה תופעה מעודדת בעליה המתמדה של שיעור השתתפות הנשים בכח העבו־דה, מ־31.3 אחוז ב־1965 ל־34.9 אחוז ב־1975.

המדיניות הכלכלית כפי שבאה ל־ידי ביטוי בהצעת התקציב שמה כ־אחד מיעדיה את שינוי ההרכב ה־מקצועי והסבת כ"א מענפי השרותים לייצור. למרות שהיתה ירידת עוב־דים בסדר גודל של כ־25,000 איש היא לא היתה בכוון הרצוי.

מספר המועסקים בשרותים הצי־בוריים גדל בשנה החולפת בכ־15 אלף איש, ואילו מספר המועסקים בתעשיה הצטמצם בכ־5,000 איש. שינוי זה של ההרכב הענפי עשוי להתבטא במצב של אבטלה שלשם הסבת נוקיה נערך המשרד במספר מישורים.

הנואם ראה בקידום הרווחה וצמ־צום הפערים החברתיים והכלכליים בכשק את אחת המטרות העיקריות של משרד העבודה. הכלים השמדים לרשות המשרד הם בראש וראשונה המוסד לביטוח לאומי, „המשקם" המסגרות להכשרת נוער שוליים ול־שיקום נכים ומוגבלים. השר הודיע שמשרד העבודה נערך לביצוע של חוק הנוער עד לשנה 1881. כשמטר־תו של החוק הינה הנהגת יום לימו־דים בשבוע לכל עובד. מימושו של חוק זה כרוך בפרישה של רשת בתי ספר בכל רחבי הארץ ובתקציב הש־קעה ופעולה של מעל ל־100 מיליון ל"י.

בסקרו את פעולות המוסד לביטוח לאומי מסר השר, שפעולות המוסד התרחבו בצורה ניכרת בשנים האח־רונות כתוצאה מגידול מספר מקבלי הגימלאות, הרחבת הזכאות בענפי הביטוח הקיימים באמצעות שידה של תיקוני חוק שהתקבלו בכנסת, הנהגה של ענפי ביטוח חדשים וצרוף אוכלוסיות זכאים חדשות כתוצאה מהסדרים עם מוסדות שונים.

מהחודש הבא שבועית נוספת „לופטהאנזה"

חברת התעופה הגרמנית „לופט־הנזה" מוסיף בחודש הבא טיסה נו־ספת במספר לשבוע, בקו ...ישראל, בשנה הבאה מתכוננת להפעיל 10 טיסות לשבוע. ...מנהל החברה בישראל, מר ..., שמסר על כך בקבלת פנים ...של הסניף, מר ג. קול, ...הגדלת הטיסות נובעות מ־...תנועת הנוסעים של החברה ...ממנה. העליה בשנה האח־...רונה בשיעור של 20% והחב־...רה ב־48 אלף נוסעים. תנועת ...מגרמניה לישראל גדלה ב־14% והסתכמה ב־50 אלף ...

אבא אבן — לארה"ב
...הכנסת אבא אבן יצא אתמול ...ב"ל לארה"ב, לסדרת ... בשליחות הבנבית ומפעל ...מלוה הפיתוח.

נחנך מרכז עיבוד נתונים בגליל העליון

...לימוד נתונים אוטומטי של ...ם ואזוריים בגליל העליון ...אתמול בקרית שמונה, ב־...פיתוח הגליל שליד הרוצצה ...

...ז הוא שותפות בין המפעלים ...ים המאוגדים בחברה לפיתוח ...לבנה, היחידה הבין־קיבוצית ...כלכלית שכונה „השבי", ...מחובר באמצעות מסוף ל־...של אוניברסיטת בר־אילן ש־... הגדולים בארץ. המרכז ב־...ושנה יספק נתונים למפעלים ...ים התעשייתיים, החקלאיים ...בגליל העליון, שמחזורם ...השנתי מגיע למיליארד ל"י. ...פיתוח הגליל מר יגאל ...ציין בדברי הפתיחה, כי ...מסוף באיזור מעניקה אפש־...רות להעמקת השיתוף ה־...לשיפור רמת הניהול באיזור ...ים. כמו כן ישמש המסוף להוראת מדעי המחשב בבתיה"ס ב־גליל.

במרכז האזורי בקרית שמונה מועסקים 13 עובדים, בתוכם 8 בנ־ניות מקרית שמונה שהוכשרו ב־מקום. המרכז עתיד לקלוט חברים צעירים ותיקים מקיבוצי האזור ה־מעוניינים בעבודה טכנולוגית מתק־דמת.

...ור ל־150 קהילות בארצות־הברית

...כ־150 קהילות יהודיות ב־ארה"ב יהיו קשורים עם ירוש־לים, באמצעות שידור במעגל סגור שיהיה מן הגדולים ביותר ...ה האמריקנית — מסר מר ...אסנברג, יו"ר המגבית ה־מאוחדת, בארה"ב, שהגיע ...בערב לישראל כדי להשת־תף בישיבת הנהלת הסוכנות וב־ועדות של הסוכנות.

...ואסנברג ציין, כי בשידור ...בעצמו לו כ־15 אלף יהודים ...קהילות ברחבי ארה"ב, הם ...להגביר את מאמציהם למען ...ולקחת חלק מעשי יותר ר־...חר בתוכניות ההומניטרית ...יות של הסוכנות היהודית. ...דר זה גם יוכרז זו הפעם ...ה באו קיומה של המגבית ...דים מבצע התרומה של המג־...6 ביוני.

...מבעות להקר המימון צ"ש ...יאנני הלר ומשפחת יהושע ...נמסר ביום ששי בביה"ס ...של האוניברסיטה העברית ...בעין־כרם בירושלים. ה־...הוקמו בסיועם של ה' שמר ...ה הלר שנקבר שבקברה.

מעצר עד תום ההליכים לנאשם בהחזקת הרואין

פקודת מעצר עד תום ההליכים הוצאה אתמול נגד חיים חבורה מ־כרם התימנים, הנאשם בהחזקת 152 גרם הרואין כרוכז

אביו של חיים חבורה, עזרי בן ה־50, שוחרר בערבות. כן שוחרר בערבות אליהו חן כליפא, המואשם שבא לקנות הרואין אצל משפחת חבורה.

בכתב האישום טוענת התביעה, כי לפני חודש נערך חיפוש בדירה של משפחת חבורה ברחוב קהילת עדן 5 בתל־אביב ונמצאו 152 גרם הרואין מרוכז חבויים בגרב בתוך ארון. כן נמצאו שם 2 גרם חשיש, 3 מאז־נים קטנים לשקילה ו־730 דולר.

בעת החיפוש בא למקום אליהו חן כליפא ועמו 6000 לירות. הוא נאשם שבא לקנות סמים.

השופט התורן דב לוין הורה לע־צור את חבורה עד תום המשפט.

היה זה תיק הסמים הראשון ש־נידון בבית משפט מחוזי, אחרי ש־ביום א' פסק שופט בית המשפט העליון, כי אפשר לעצור עד תום ההליכים נאשמים בהחזקת סמים מסוכנים.

בנימוק החליט השופט העליון ב־תיק „הקשר האיראני" כי החזקת סמים היא עבירה חמורה במידה כ־זאת שניתן להחזיק בגללה נאשם במעצר עד תום ההליכים. ההלכה הקודמת, שנקבעה על ידי בית ה־משפט העליון לפני שנים אחדות, היתה כי החזקת סמים איננה עבירה כה חמורה, שבגללה אפשר יהיה להחזיק במעצר עד תום המשפט.

ששת הסבלים מבת־ים המואשמים בסחיטה למעצר

כתב אישום נגד שישה סבלים מבת־ים, באשמה סחיטה מבעלי עסק בעיר, הוגש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. השישה נמצאים במעצר והתביעה מבקשת לעצור אותם עד תום המשפט.

בכתב האישום נאמר, כי אלי חזן בן 23 מבת־ים עומד בראש קבוצת סבלים, הכוללת את האחים יצחק ובנימין (בני דוד) לוי בני 25 ו־21, האחים אברהם ויחזקאל צפני בני 24 ו־23, ונסים בוסון ב. 21, כולם מ־מעברה בת־ים. חברי הקבוצה מוא־שמים, כי דרשו מבעלי נגריה ברחוב היוצקים 6 באיזור התעשיה למסור להם את כל עבודות הסבלות, למרות שבעלי הנגריה לא חפצו בכך. ה־סבלים מואשמים שקשרו קשר לסחוט באיומים את העבודה.

התובע טוען בכתב האישום, כי לפני כשלושה שבועות הופיעו ה־סבלים ליד הנגריה, כשהגיעה למקום משאית טעונה עצים. הסבלים דרשו ש־יתנו להם לעשות את עבודת פרי־קת הסחורה, ולמרות התנגדות בעלי הנגריה, התחילו לעשות זאת. הם איימו על בעלי הנגריה שיפרצו אותה ו„יחתכו לחלקים" את פועלי־הם. הסבלים מואשמים שהפריעו ל־עבודת פועלי הנגריה, שהיו צריכים לעשות בעצמם את עבודת הפריקה. לאחר מכן דרשו הנאשמים 400 ל"י בעד עבודתם.

הדיון בבקשת המעצר עמד להת־ברר ביום א' בפני השופט דב לוין בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, אבל נדחה לבקשת הסניגורים, כ־כיון שטרם הספיקו ללמוד את החומר הראייה של התביעה.

ערבי נשדד על ידי מתחזים כשוטרים

פועל ערבי מה"א נשדד ביום א' בלילה ע"י 4 אלמונים שהתחזו ב־פניו כאנשי־משטרה.

המקרה אירע ברחוב הירקון ב־תל אביב. 4 צעירים שנסעו במכונית לארק פנו לערבי ושמו איברהים הושיין בן 25, פועל בסטקיה בצפון העיר. האלמונים טענו בפניו כי הם שוטרים וציוו עליו להרים ידיים כדי לערוך חיפוש על גופו. הפרצל נאות להם ואז שדדו ממנו 300 ל"י שהיו בכיס מכנסיו ונמלטו במכוני־תם.

מנויים ב„טפחות"

מועצת המנהלים של הבנק אישרה בישיבתה מינויים בהנהלה הבכירה של הבנק. ה"ה גדעון איגס ושוי ורדי־זר ששימשו עד כה כסגנים ל־מנהל הכללי הועלו לתפקיד משנים למנהל הכללי יחד מאיר להב מונה כסגן למנהל הכללי של הבנק.

מר גדעון איגס, אחראי במסגרת תפקידו על נושאי הפסיב, ובהם ה־קשר עם מפקידים בבנק ונושאי ה־חסכון שהבנק מטפל בהם. מר איגס ישמש גם כמנהל כללי של „טפח־ — מימון בניה בע"מ (ביסוד).

מר שוי ורדי־זר אחראי במסגרת תפקידו על נושאי האקטיב ובהם כל מתן ההלוואות של הבנק וגבייתן באמצעות הסניפים של הבנק ברחבי הארץ. הלוואות לבודדים, מוסדות ויזמויות והן על השקעות הבנק ב־חברות הבנות שלו ובמסגרת זו מש־מש גם כמנהל כללי של בנק „כרמל" למשכנתאות והשקעות בע"מ.

מר מאיר להב אחראי במסגרת תפקידו על אגף ארגון ומינהל ובמס־גרת זו על המחשב של הבנק והפע־לו ועל הטיפול בכח האדם ובמשק של הבנק.

פעולות בנק טפחות גדלו בשנה האחרונה. מספר ההלוואות בין אפ־ריל 1975 לפברואר 1976 היה כ־18 אלף. סכום ההלוואות וההקדמות היה כ־950 מיליון ל"י. היקף מאזן בנק „טפחות" בסוף דצמבר 1975 היה יו־תר מ־2 מיליארד ל"י.

אלפים ישתתפו היום בחזיון האור־קולי במצדה

אלפים ישתתפו היום בחזיון ה־אור־קולי לביכה מצדה, שהופק על ידי המחלקה האירגון ב„מרכז ה־הסברה". החזיון יבוצע ביצופים ב־את סיפור הגבורה במצדה באמצעות אור, קול ואפקטים פירוטכניים. ה־תכנון והביצוע נעשו על ידי ארגון אדר. התמליל נכתב בידי דן אלמגור. הבצוע המוסיקלי הוא בשל נועם שריף.

טרם החזיון יוקרנו בפני הצופים פרופ' יגאל ידין על החפירות ב־שקופיות אשר הלוינה בהרצאתו של מצדה.

החזיון הוצג לראשונה לקראת חגיגת הכ"ה למדינת ישראל. יצרו הדים ניכרים בשל ייחודו והצלחתו המרובה. לבקשת בקשות חוזרות ו־נשנות של הציבור הרחב, גופים ומוסדות רבים, הוחלט על הקרנה החוזרת של החזיון לקראת חג החרות הקרב. יצויין כי בכוונת „מרכז ה־הסברה" לקיים מופע זה בעונה ואילך אחת לשנה.

בחג הפסח תוצג הצגה מיוחדת של החזיון בשפה האנגלית בפני תיירים המבקרים בישראל.

יוגדל מענק הלידה

מענק הלידה ליולדת הניתן כטעם „המוסד לביטוח לאומי", יועלה החל מיום א' בניסן 1.4.76 לכדי 490 ל"י במקום 380 ל"י עד כה. יולדת תאו־מים תקבל מענק בסך 2450 ל"י במקום 1900 ל"י עד כה.

פרטים אלה נמסרו אתמול ע"י דובר „המוסד לביטוח לאומי", מר אבנר מיכאלי.

עוד מסר הדובר כי מענק האשפוז המשולם ע"י ה„מוסד לביטוח לאומי" לבית החולים תמורת אישפוז היול־דת, יועלה לסך 1400 ל"י במקום 675 ל"י עד עתה. אולם עם כניסת שיעור תשלום זה לתקפו, יבוטל ההסדר התשלום הנוסף לבתי החולים בסך 405 ל"י, ששולם עד עתה על חשבון האוצר. כידוע היולדות מקב־לות עתה לנוחיותן, את מענק ה־לידה מיד לאחר הלידה עוד בשהותן בבית החולים.

עוד מסר דובר המוסד לביטוח לאומי כי בשנה האחרונה שילם ה־מוסד למעלה ממאה אלף מענקי לי־דה. מאז הקמת ה„מוסד לביטוח לאומי" בשנת 1954 שילם המוסד קרוב למיליון וחצי מענקי לידה — כן ירבו. התניית זכאותה של היולדת לקבלת המענק בלידה בבית החולים, הביאה לירידה תלולה בתמותת תי־נוקות והיא עתה מהנמוכות ביותר בעולם.

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר מרקובסקי מרדכי הגיש לועדה המקומית לתכנון ול־בניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שימוש חורג בכנס גוש 30048 חל־קה 34 ברחוב אגריפס 21 בירושלים, דהיינו: חדר להכנת תה וקפה באזור הריסה.

את ההתנגדויות להתרת שימוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבו־עיים מתאריך הודעה זו לועדה ה־מקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

מ"מ יו"ר הועדה המקומית

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי גב' לאה גרשגן הגי־שה לועדה המקומית לתכנון ול־בניה (להלן הועדה) בקשה להתרת שימוש חורג בכנס גוש 30073 חלקה 14 ברחוב יפו 123 בירושלים, דהיינו: מכירת פרחים וצמחים ב־הרחבת רחוב יפו בבנין המיועד ל־הריסה.

את ההתנגדויות להתרת שימוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבו־עיים מתאריך הודעה זו לועדה ה־מקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל 23, ירושלים.

מ"מ יו"ר הועדה המקומית

הוקמה ועדה לבדיקת השירותים הדתיים הדרוזיים

שר הדתות, ד"ר יצחק רפאל, הטיל על ועדה מיוחדת לבדוק את ענין השירותים הדתיים בישובים ה־דרוזיים. בראשות הועדה עומד מר י. ליפל, סמנכ"ל משרד הדתות. חברים בה שייך כאמל טריף, וזה־כי כאבל, מנהל בתי הדין הדרו־זיים.

הועדה נתבקשה לבדוק את המבנה הקיים ואת רמתם של השירותים ה־דתיים במגזר הדרוזי כפי שהם ני־תנים היום, והאם יש לשפר ולייעל שירותים אלו.

תלונה על גניבת תכשיטי זהב

תושב יפו התלונן כי תכשיטי זהב נגנבו ממנו לאחר שבילה ערב בבית קפה, שם נהג עינו בכוס.

האיש בן 36, מרחוב נהל הבשור ביפו, טען כי סמוך לחצות נכנס לבית קפה ביפו ושתה קוניאק ובירה, עד אשר התערפלו חושיו. כשהת־עורר לאחר מכן נוכח לדעת כי נגנבו ממנו 3 שרשראות זהב, שעון הזהב ועוד תכשיטים שונים שהיו על גופו. המשטרה פתחה בחקירה.

מעצר עד תום ההליכים לחשוד באיום על שוטרים

פקודת מעצר עד תום ההליכים הוציאה אתמול השופטת המחוזית גב' הדסה בן־עתו נגד שמעון סופר מנהריה, הנאשם באיומים על שוט־רים. בכך קיבלה השופטת את ערעור התביעה על החלטתו של שופט שלום לשחרר את סופר בערבות.

בכתב האישום נאמר, כי במסגרת תפקידם ביקרו שוטרי סיור לפני כשבוע וחצי במועדון הלילה „גולדן גייט" בנהריה. שמעון סופר בן 22 מנהריה פנה אל אנשי המשטרה ב־תוך המועדון ובנוכחות הקהל שאל מדוע מתנפלים על אחיו. הדבר היה לאחר שאחיו נעצר בקשר לחשד המיוחס לו. השוטרים ביקשו את סופר לצאת מן המועדון, אך בחוץ הוא החל לאיים עליהם: „אני עוד אחסל אתכם... אתה מכניס אותי למעצר ואתה חושב שבזה נגמר ה־ענין? אתה טועה. עוד יהיה דם"...

נגד סופר הוגש כתב אישום ו־התביעה ביקשה לעצרו, אולם שופט השלום בנהריה יוסף כהן הורה ב־יום א' לשחררו בערבות.

עו"ד ש. דוהן מפרקליטות מחוז המרכז ערער על כך בפני בית ה־משפט המחוזי בתל־אביב. השופטת גב' בן עתו קיבלה את הערעור וקבעה כי בית המשפט צריך לאפשר למשטרה לעשות את עבודתה ב־אוירה חסרת לחץ.

ברלין — מוקד של מתיחות

(סוף מעמוד 3)

...לבד בלבד, אך במשך השנים התייצבו החיים ...של חברי הקהילה בל הלך. בשנים האחרונות ...ספר אלף יהודים מברית־המועצות.

...לה של השואה

אתה עומד ביום שלג בברלין, מול בניין ה„ריכסטאג", ומהרהר, כי הנה מכאן יצאו הפקו־...ות העולים להשמדה. רק לפני לכבלה בשלו־...שנה, היה מסוכן ליהודי להתהלך על האדמה ... הנה עתה העולם השתנה, במחי יד נשתנה ...התמורות הצבאיות והפוליטיות גרמו לכך ...ב הגרמנים יאמרו לך כיום שהם לא ידעו ...השמדה. הנוער יאמר לך שהוא איננו רואה ...י אחראי לכך. מי בכל זאת אחראי לרצח ...ה מיליון? כן, כנופיית פושעים בלבד. הם ...בשם העם הגרמני, שלא ידע כלל. אחד ...אשי משרד האינפורמציה, ...כבערב גרמני, מספר ...כי הוא היה חייל בצבא הגרמני, במלחמת ...הם. שירת בנורבגיה וגם בחזית המזרחית. ...שמע פעם מפי חבר־חייל על מבצעי ההשמדה ...מנים של יהודים, אבל קשה היה לו להאמין ... עתונאית צעירה בברלין מתרגזת כאשר אתה ...ה להעלות את שאלת האשמה הגרמני, בהקשר לשאלת השואה ובצוע פקודות. „אל תדאג יותר מדי לגרמנים", היא אומרת.

שגריר ישראל ברפובליקה המערבית, יוחנן מרון אחד השגרירים המוכשרים ביותר של ישראל, שרכש לו עמדה חשובה בקרב הסגל הדיפלומטי בגרמניה, יאמר לך, כי הוא נמנע מ־לגעת בנושא השואה בבואו לדבר עם אישים גרמניים, אבל למרות כך זה, אין כמעט שיחה שנושא זה לא נשתל בו בדרך זו או אחרת.

מסביב לשרידי החורבות שנשארו כסמל בלבד ממלחמת העולם השניה, עומדת ברלין הצויה לשניים. במערב — חיים של שגשוג, של עושר כלכלי. במזרח — עיר מתה. החומה מפרידה בין שני חלקי העיר. אשה יהודיה זקנה, ילידת ברלין, שבאה לביקור, מצביעה על המקום שבו עמד בית הספר שלה בשנות הנעורים, וסמוך לו עמדו בנייני משרדי הממשלה. עתה הכל שונה, אין זכר לבניינים אלה. קמה עיר חדשה על פני הקודמת ואין להכיר בה שהיה קודם.

„אונטר דן לינדן", הרחוב הראשי של ברלין המקורית, שוב איננו אותו רחוב. אין להכיר בו את העבר. הוא חצוי לשניים, בין מזרח למערב. בעיקום זה של שגשוג כלכלי בגרמניה, מזכירה ברלין את העבר השחור המדוכא, בחומה החוצה את שני חלקי העיר.

במפלגה ובתנועה

המפד"ל—הפוהמ"ז בת"א

בביהכ"נ זר נוריאל שכ' התקוה ב־5 שיעור גמרא ע"י הרב יעקב פרב.

בביהכ"נ עולי אפגניסטן נוה צה"ל ב־6 שיעור תורה ע"י הרב מ. יודי.

בסניף קרית שלום ב־3 שיעור ב־מסכת חולין ע"י הרב זייד.

במועדון רמת ישראל דם המכבים 19 ב־7 שיעור בתורה והלכה ע"י המחנך א. עקנין.

בביהכ"נ שבת אחים רמת ישראל ב־8 שיעור תלמוד מסכת ברכות ע"י הרב מ. מזרחי.

בביהכ"נ נר מאיר ראב"ד 42 ב־5 שיעור אורח חיים ע"י הרב י. כלאר־כי.

בביהכ"נ בית ישעיהו צ'לנוב 18 ב־5 שיעור במסכת שבועות ע"י ה־רב קלמן גולדריך.

תל־אביב

מחר גילוי מצבה והטמנת אפר קדושי מינסק

מחר, יום רביעי ב־4.30 אחה"צ יתקיים גילוי מצבה והטמנת אפר קדושי מינסק והסביבה בבית־ה־עלמין בקרית שאול, ה"א בהשתת־פות הרב הראשי לת"א־יפו, הרב פרנקל וגזבר הסוכנות, מר א. דול־צ'ין, וב־6.30 בערב ייערכו בבית הסופר ע"ש טשרניחובסקי, קפלן 6 ת"א, כנס התייחדות והאזכרה ה־שנתית לקדושים.

לוח הצופה

● סגל קונה הכל רהיטים פלורידות מקררים מערכות תיפולים 832267 863748.

● להשכיר לדתיים לשנה, דהוף, בבני־ברק דירת לוקסוס 3 חדרים עם פ"א ריהוט מלא. אפשרות להאריך כניסה 5.4.76 טל. 782117.

● דרושה אשה מלווה לאשה דתיה מבוגרת במצב כללי טוב, תמורת שכר דירה ואוכל. טל' 30283.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב — בני, רח' דיזנגוף 174, טל. 222386.

ירושלים — רמות אשכול, מרכז מסחרי, רמות אשכול מס' 15, טל. 810552; אל בתרא, רח' צאלח א־דין טל. 284123.

רמת־גן — גנגה, דרך גנגה 38, טל. 743159.

פתח תקוה — בריאות — רח' הגבורי ציון 40, טל. 912357.

בת־ים — בלפור, רח' בלפור 90, טל. 883448.

נתניה — הדסה, רח' הרצל 24, טל. 22243.

הרצליה פיתוח — גולדשטיין — ככר דה שליט, טל. 932942.

חולון — אסותא — רח' סוקולוב־דור 4, טל. 858197.

בני ברק — נחמיה — רח' נחמיה 2.

שומר מושב הותקף

שומר מושב של מיזמה פרי ההדר בגליל העליון הותקף על ידי משפחה במושב אליפלט.

השומר לאון מזור עצר רכב של אחד מתושבי המושב וגילה בו מיכל עם תפוחי עץ. השומר ביקש מכנו תעודת משלוח, אך החקלאי סרב להציג תעודה ואף סרב לנסוע ל־תחנת המשטרה בראש פינה.

בעל הפרי, אשתו ובנו בן ה־20 השיגו את השומר וקרעו את חולצתו.

עירית ירושלים
המחלקה לתכנון העיר

הנדון: הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 (להלן: החוק).

בהתאם לסעיף 149 לחוק ניתנה בזה הודעה כי מר ניסים נחמה, הגיש לועדה המקומית לתכנון ול־בניה ירושלים (להלן „הועדה ה־מקומית") בקשה להתרת שימוש חורג ו/או הקלה בגוש 30415 חלקה 48 ברחוב סימון בוליבר 5, קרית היובל, בירושלים, דהיינו: הקלה בקו הבנין האחורי בפינה אחת 4.00 מ' במקום 5.00 מ' ה־מותרים.

את ההתנגדויות להתרת השימוש החורג ו/או ההקלה הנ"ל אפשר להג־גיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו, לועדה המקומית במשרד מהנדס העיר רחוב הלל 23, ירושלים.

בכבוד רב,
מ. בנבנישתי
מ"מ יו"ר ראש
הועדה המקומית

עזבון המנוחה
רבקה אלטר דה גרין
(הידועה גם כרבקה גרין)
הודעה לפי סעיף 123 (א) לחוק הירושה תשכ"ה

כיורשים של המנוחה רבקה אלטר דה גרין הידועה כרבקה גרין (ת. 6442752) שנפטרה ביום 17.1.75 ושמענה האחרון היה: שבריהו לוין 15 תל־אביב, ועל פי הוראות סעיף 123 (א) לחוק הירושה תשכ"ה—1965 הננו מזמינים בזה את נושי המנוחה להודיע לנו בכתב על תביעותיהם תוך 3 חודשים מיום פרסום הזמנה זו, לפי הכתובת: עו"ד אמנון הוכינר ובוצו רווחה, יהודה הלוי 127, תל־אביב.

ציונה פוטמן — יצחק גרין

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו
מודעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, בקשה ליתן אישור להקלה: לשמוש חורג לשנתיים ובסג־רת מרפסת בבנין שברחוב הירקון 112.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאה ההיתר אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ו־לבניה תל־אביב—יפו בשד' קפלן 68 את התנגדותו המנומקת ויציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו וי־הובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. גריפל
מ"מ ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

נרשמו לנשואין

לשכת הרבנות — רמלה
דיאנני משה בן יהודה (גרוש) ברוקי־רמלה
אזרי אסתר בת ארמינה (גרושה) " "

הרב דוד עזאץ הגבי
הרב המקומי ראש־העין
לוי יהודה בן זכריה (רוק) ישראל—ראש־העין; לוי ברכה בת זכריה (רוקה) ישראל—ראש־העין.
סעבל אברהם בן סלם אהרן (רוק) ישראל ראש־העין; צפר מריה בת סלם צאלח (רוקה) ישראל—ראש־העין

הרבנות הראשית והמועצה
הדתית — חיפה
אברהם אלין עמנואל בן הירש (רוק) רומניה־עכו; שטולר אידית דיסה בת ליאון (רוקה) חיפה־צבא
גת מיכאל בן שלמה (אלמן) פולין־חיפה הורטיג מריסה בת יעקובסון קרול (גרושה) רומניה—חיפה
[illegible]

הרבנות הראשית והמועצה
הדתית — ירושלים
שוקר יעקב בן מנחם (רוק) ירושלים כהן צפורה בת אברהם (רוקה)
לאב מיכאל בן משה (רוק) ישראל־ר"ג גוטבן (גוטבו) מאירה־תהה בת ברוך (אל־מן) (רוקה) ירושלים
סבת (שבט) מרדי (פריד) בן מוריס (משה) (רוק) תל־אביב־ירושלים; קוסטן אילנה בילהה בת שמעון (פריץ) (רוקה) ישראל—קרית־טבעון.
ארמוזה (אירמוזה) אברהם בן דוביב (אלמן) ירושלים; הנוך (לבית ארמוזה) שושנה בת יצחק (אלמנה) ירושלים
יהודה בן ציון בן צבי (אלמן) רוסיה—תל־אביב; בנט (לבית מרכוס) פלר חנה בהיהודה (אלמנה) פולין—תל־אביב.
[illegible]

לשכת הרבנות בני־ברק
[illegible]

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל המעונין שהוא הנאה או המעונין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק 7891/ל"ו
בענין ירושת המנוח אביבי אריה שנפטר בהדרה כ"ג אלול תשל"ה (29.8.75).
המבקשת: צילה אביבי.

תיק 7787/ל"ו
בענין ירושת המנוחה ארדיטי רבקה שנפטרה בת"א י"ד אדר א תשל"ו (11.2.76).
המבקש: יצחק ארדיטי.

תיק 8369/ל"ו
בענין ירושת המנוח ביבי יצחק שנפטר ברמת־גן י' שבט תשל"ו (12.1.76).
המבקש: יעקב ביבי.

תיק 3518/ל"ו
בענין ירושת המנוחה בסוס בתי־ה־אס (כתחיה), שנפטר ברמת־גן י"ג אייר תשל"ה (24.4.75).
המבקשת: בסוס אסתר.

תיק 5263/ל"ו
בענין ירושת המנוחה: האובן מרים, שנפטרה ברמת־גן י"ג אב תשל"א (9.8.71).
המבקש: האובן יהושע.

תיק 4603/ל"ו
בענין ירושת המנוח יהוד זכריה, שנפטר בפ"ת, ב' כסלו תשל"ו — (6.11.75).
המבקשת: שרה יהוד.

בית הדין הרבני האזורי חיפה
י"ז אדר ב' תשל"ו (18.3.76)

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל התובע טובה הנאה או המעונין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק שלו/3238
בענין ירושת המנוחה זלסה פפררו ז"ל שנפטרה בחיפה ביום א' שבט תשל"ו 3.1.76.
המבקש: בצלה: בניש פפררו.

תיק שלו/3264
בענין ירושת המנוח יהודה הקכן ז"ל שנפטר בחיפה ביום ד' חשון תשל"ו 9.10.75
המבקשת: אשתו הדסה הקכן.

תיק שלו/3268
בענין ירושת המנוחה אסתר לאופמן ז"ל שנפטרה בחיפה ביום ה' אדר א' תשל"ו 23.2.76.
המבקש: בעלה דוד שלמה לאופ־מן.

תיק שלו/3272
בענין ירושת המנוח גורדזי סאלח ז"ל שנפטר בחיפה ביום ז' אדר א' תשל"ו 8.2.76.
המבקש: בנו אשר סאלח.

תיק שלו/3273
בענין ירושת המנוח ישראל אי־זידור הופמן ז"ל שנפטר בחיפה ביום י"ח שבט תשל"ו 19.1.76.
המבקשת: אשתו סרוה הופמן.

תיק שלו/3278
בענין ירושת המנוח יהושע לאופ־מן ז"ל שנפטר בחיפה ביום ס"ו טבת תשל"ו 19.12.75.
המבקשת: סופיה לאופמן.

הרב רפאל סולייזאני
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי חיפה
י"ז אדר ב' תשל"ו 18.3.76

בית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל התובע טובה הנאה או המעונין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק שלו/3183
בענין ירושת המנוח דוד יוסף גר־שון ז"ל שנפטר בחיפה ביום כ"ט שבט תשל"ו 31.1.76.
המבקש: אביו ניסים גרשון.

שלו/3196
בענין: ירושת המנוח יוסף ביגלר ז"ל, שנפטר בקרית ים ביום ד' תמוז תשל"ג 3.7.73.
המבקש: בנו אליעזר ביגלר.

תיק שלו/ 3207
בענין ירושת המנוח יעקב ברגר ז"ל שנפטר בחיפה ביום ס' שבט תשל"ו 11.1.76.
המבקשת: אשתו חוה ברגר.

תיק שלו/3224
בענין: ירושת המנוח מרקו בלו־כנפלד ז"ל שנפטר בחיפה ביום ס"ו אייר תשל"ה 26.4.75.
המבקשת: אשתו קלרה בלומנפלד.

תיק שלו/3225
בענין: ירושת המנוח סלומון פלקס ז"ל שנפטר בחיפה ביום כ"ג כסלו תשל"ו 27.11.75.
המבקשת: אשתו כרים פלקס.

היק שלו/3231
בענין: ירושת המנוח אהרן גבע ז"ל, שנפטר בפרדס חנה ביום כ"ז שבט תשל"ו 29.1.76.
המבקשה: אשתו רבקה גבע.

הרב רפאל סולייזאני
המזכיר הראשי

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל התובע טובה הנאה או המעונין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק 11524/ל"ה
בענין: ירושת המנוח גנרין חיים שנפטר בבאר־יעקב ב' אייר תשל"ד (12.5.74).
המבקש: גנרין אלברט.

תיק 8039/ל"ו
בענין: ירושת המנוחה נפסל רגי־נה שנפטרת בחיפה כ"ח טבת תשל"ו (1.1.76).
המבקש: סמו עמנואל.

תיק 7273/ל"ו
בענין: ירושת המנוחה פולק הלנה שנפטרה בחודש אלול תשל"ה (או־גוסט 1975).
המבקש: פולק שלמה צבי.

תיק 7833/ל"ו
בענין: ירושת המנוחה קרסו בר־אנה שנפטרה ברמת. גן כ"ו טבת תשל"ו (30.12.75).
המבקש: קרסו ברוך.

תיק 8107/ל"ו
בענין: ירושת המנוח שרשבסקי בקה שנפטר בחיפה ב' אב תש"ח (7.8.1947).
המבקש: שרון אהרן.

עבדיה לוי
אחראי לעזבונות וירושות

האופרה הישראלית
מייסדת והמנהל: א. דה־פילפ
ת"א: 29.3
הספר מסיביליה

בפגל מבקש להחזיר פרטים בראש הצגת בכורה
ת"א: אפריל: 3, 7, 10, 15, 17, 21, 24; י־ם: 27; חיפה: 29
האלמנה העליזה
DIE LUSTIGE WITWE

מכירה מוקדמת של כרטיסים החל מ־15.3, אלנבי 1, טלפון 57227.

היום

יום ג', כ"ח אדר ב' תשל"ו, 30.3.76

פרשת תזריע

הפרק: נחום א—ב; המשנה: פאה ה, ה—ט; הדף: עירובין סג; ה־הלכה: קצור ש"ע כו—סב, כא—ג.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א', ב', צ' — כל שעה.
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
17.55 (א) חדשות באנגלית
18.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי הכניות לעולים (ב)
עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומניה — 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

08.10 „קונצרט בוקר" 10.05 דף בתוך ספר הדש 10.15 שידורים לתלמידים ב־בתיה"ס היסודיים 10.35 „רדיותק" 11.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים 11.35 „פרקי נגינה" 12.05 [illegible] 13.05 [illegible] 13.55 [illegible] 14.10 [illegible] 15.05 [illegible] 16.10 [illegible] 17.10 [illegible] 18.06 [illegible] 19.00 [illegible] 19.50 „היום הזה" 20.30 [illegible] 23.05 [illegible] 23.35 [illegible] 00.10 [illegible]

רשת ב'

06.00 [illegible] 10.05 [illegible] 11.05 [illegible] 12.30 [illegible] 13.05 [illegible] 14.10 [illegible] 15.05 [illegible] 15.52 [illegible] 17.10 [illegible] 17.52 [illegible] 18.05 [illegible] 18.45 [illegible] 21.05 [illegible] 21.06 [illegible] 22.05 [illegible] 00.10 [illegible] 01.05 [illegible]

טלוויזיה כללית

17.30 [illegible] 17.50 [illegible] 18.00 [illegible] 18.30 [illegible] 18.32 [illegible] 18.45 [illegible] 19.00 [illegible] 19.30 [illegible] 20.00 [illegible] 21.00 [illegible] 21.30 [illegible] 22.20 [illegible] 23.10 [illegible] 24.00 [illegible]

טלוויזיה לימודית

8.15 [illegible] 8.40 [illegible] 9.05 [illegible] 9.25 [illegible] 10.00 [illegible] 10.20 [illegible] 10.45 [illegible] 11.05 [illegible] 11.25 [illegible] 12.00 [illegible] 12.20 [illegible] 12.40 [illegible] 13.05 [illegible] 13.25 [illegible] 15.30 [illegible] 16.00 [illegible] 16.20 [illegible] 16.45 [illegible]

אבדה פוליסה לבטוח חיים מס' 24143 שהוצאה ע"י „סהר" חברה לבטוח בע"מ ע"ש זאב ליסמן. הפוליסה הנ"ל בטלה ומבוטלת.

קולנוע

ירושלים
אורגע — אחר הצהרים של פריצות (18)
אוריון — אקספרס לאפריקה
ארנון — תופת הגיהנום
מיטשל — אמריקאי בפריז
הבירה — שוד הליקופטרים הגדול

תל־אביב
אסתר — המרוץ המטורף אחרי הבצע (2)
גת — מלחמה ואהבה (17)
הן — אקספרס לגהינום (2)
סינרמה — בעקבות החקירה (2)
דרייב אין — העיר האסורה (2)
פאר — צוד יאיר השחר (10)

חיפה
אורה — יופי של צרות (4)
אטפי — מפגש אלים
ארמון — חיסול בסכנה (2)
אורלי — הדו קרב הגדול
הן — מלחמה ואהבה (5)
פאר — פגישה מקרית (2)
רון רוצח במלכודת

האופרה הישראלית
30.3.76 הערב
הבימה:
מאחר: אולם גדול
הקאמרי:
דון קילוס

הצפה
עתון יומי
HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דון־יחיא, מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421, ת"ד: 2045, חשבון בבנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד: 1148, טל: 234910, בערב טל. 538344 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1, טל. 663628 ✱ דפוס העשור בע"מ ת"א. רח' המסגר 66, טל. 31554.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולשמותן

صكذا من الاجل

הושג הסכם על סגירת מכרות תמנע

הפסקת הפעילות במכרות ממחר; רוב העובדים יפוטרו עד 30 לאפריל

המו"ל בדבר סגירת מיכרות הנחושת תמנע נחתם אתמול, בשעה 4 אחה"צ באילת, בהסכמה מלאה של כל הצדדים ובהרמת כוסות שמפניה.

במסיבת עיתונאים, שהתקיימה מיד לאחר מכן ב„בית תמנע" באילת, הודיע יו"ר צוות הברים ומנכ"ל מיכרות הנחושת, מר אורי וירצבורגר, „כי לאחר מו"מ ממושך שהתנהל במשך שלושה החודשים, החל מה-4 בינואר 1976, הגיעו הצדדים להסכמה בדבר התנאים לסגירת המיכרות".

בצוות המו"מ השתתפו גם היה אפרים ירמס, הממונה על השכר במשרד האוצר, אריאל ארבל, מנהל המיכרות, אברהם שכטר, מנהל אגף כוח אדם בתמנע, וי"א נציגי ועדים, מאיר דהבול, שלום אלישיב, בתי גלעדי וראובן מליק. כן השתתפו בכל הדיונים מזכיר מועצת הפועלים באילת ג'קי אוחנה והנשא היק הסגנ בהסתדרות, שמעון גילמן.

בהמשך דבריו אמר מר וירצבורגר, כי ההסכם מדבר על הפסקת הפעילות ב-1 לאפריל, ורוב העובדים יפוטרו עד 30 לאפריל. העובדים יקבלו החל מה-31 במרס 3 חודשי משכורת נוספים, כדי לאפשר להם להמצא בתקופת הצפויה אחריה.

הממשלה קבעה שתי קרנות להשלום הפיצויים: קרן אחד השלם את שיעור הפיצויים, שנקבע בגובה של 150 אחוז עד 200 אחוז, והקרן הב' שנית השלם את הכתבקים הנספסים לעובדים. לעובדים בוותק של 7 עד 12 שנה תהיה תוספת של 25 אחוז לפיצויהם, ולעובדים בוותק של 13 שנה ומעלה — 37.5 אחוז.

כן החלט להקים, במסגרת משרד העבודה, רשות מלכתית בשיתוף עם נציג העובדים ובראשית סמנכ"ל משרד העבודה, מר ברוך הלקאי. רשות זו תדאג לקליטתם של העובדים הנכים והמבוגרים.

מר וירצבורגר הדגיש, כי בתחום הסוציאלי נעשו ויתשו דברים אשר לא נעשו מעולם בארץ. על ההסכם התמו נציגי הנהלת מיכרות הנחושת, חברת כי"ל וכימיקלים לישראל, ונציגי ההסתדרות ונציגי ועדי העובדים.

בסיום דבריו אמר מר וירצבורגר: „בכרות הנחושת תמנע בצ'ים הב' שך להתקים. הקום חברה אחרת, שתהיה קשורה במכרות, ותפסוק כי נראה בהקמת מאגרי הנפט בסביבות אילת יהפכת שדה התעופה הבינ"לאומי ליד עין עברונה. בשלב ראשון יעבדו בחברה זו 70—80 עובדים. כן יעברו 42 עובדים במפעל כבלי ציון, שיתחיל לפעול באילת באוגוסט. כ-50 עובדים יישארו לתחזוקה שוטפת של המיכרות".

יו"ר ועד העובדים החדשים בתמנע, מר מאיר סוביל, אמר: „לאחר דיונים ממושכים, סבוכים ומייגעים, נחתם סוף סוף ההסכם לשביעות רצוננו הגמורה בדבר סגירת המפעלים. נעשו מאמצים מיוחדים וכנים לפתור את בעיותיהם של העובדים הקשישים, הנכים והמוגבלים. ועדי העובדים קיבלו את הבטחת שר המסחר והתעשייה כר חיים בר-לב כי הממשלה תעשה כל שביכולתה לסייע בידי העובדים".

א. שביט: נשקול אם יש לנו מקום במערכת הבטוח הלאומי

מאת ספרנו הכלכלי

נשקול אם יש לנו מקום במערכת הביטוח הלאומי — הצהיר אתמול יו"ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ונשיא התאחדות התעשיינים, מר א. שביט, בהתייחסו להחלטת הממשלה להעלות את שיעורי ההשתתפות של המעסיקים בביטוח לאומי בגובה מקביל.

מועצת הביטוח הלאומי עומדת היום להחליט על העלאה של 2% בדמי הביטוח הלאומי ולדעת לשכת התיאום בספיקה העלאה של 1.5% על שיעור זה, שעליו החליטה ועדת הכספים של הביטוח הלאומי, מסכימים גם המעסיקים, כי הוא דרוש כחישובים אקטואריים. מעבר לסכום זה, טען א. שביט, זה מס שמטילים על השכר.

לגבי הכס המקביל, שאותו עומדים להעלות ב-6.7% אמר כי „גילגול" סכום של 300 מיליון ל"י, שיקוצצו בהקצבה לקופות, על המעסיקים.

מר א. שביט הביע גם התמרמרות על הצורה שבה הוחלט על ההעלאות. על הכוונה להעלות השיעורים נמסר בפגישה עם שר האוצר שהתקיימה בשבוע שעבר. בישיבה זו נמסר כי ייערך דיון נוסף אך זה לא התקיים והשבוע החליטה הממשלה על ההעלאות בלי לשתף בדיונים את המעסיקים.

חילופי חשבים במשרד הדתות

טקס חילופי חשבים במשרד הדתות נערך אתמול בלשכת מנכ"ל משרד הדתות מר דוד גלס. חשב המשרד היוצא, מר ישראל יערי, עבד במשרד הדתות 13 שנה. מר גלס, שברך את החשב היוצא, ציין לשבח את עבודתו המסורה והפוריה.

החשב הנכנס הוא מר יהושע קלצ'ין, לשעבר סגן החשב במשרד החקלאות. ברכו את החשבים סמנכ"ל משרד הדתות מר צבי וייננרטן ומנהל המחלקה לבתי הכנסת הרב אליהו מרכוס.

נהרג מפגיעת משאית

הולך רגל בן 57, גבריאל שורק, מרחוב גהל עזו ביפו, נהרג ביום א' לפנות ערב מפגיעת משאית ברחוב המרכבה בחולון.

המשטרה פתחה בחקירה לבירור נסיבות התאונה.

הוגדלו החזרי המסים העקיפים הניתנים ליצואנים

החזרי המסים העקיפים ליצואנים הוגדלו בשיעור 3-4 אגורות לדולר יצוא החל מ-15.3.76.

בהודעה מטעם מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה ד"ר משה מנדלבום, נמסר כי הגדלת שיעורי ההחזר באה בהמשך להחלטות שנתקבלו בדבר הגדלת ריווחיות היצוא, ובמסגרתן סוכם על הגדלת החזר המסים ליצואנים, בהתאם לשיעורי הפיחות הזוחל.

השיעורים החדשים של ההחזר יהיו כדלקמן:

מוצרים שבקבוצת ערך מוסף של עד 25 אחוז לא יהיו זכאים להחזר, כבעבר.

מוצרים שערכם המוסף בגבולות 26 אחוז עד 35 אחוז יקבלו מעתה 1.51 ל"י לדולר יצוא, במקום 1.48 ל"י.

קבוצת ערך מוסף שבין 36 אחוז לבין 45 אחוז תקבל החזר של 1.67 ל"י לדולר, לעומת 1.64 ל"י.

קבוצת ערך מוסף שבין 46 אחוז לבין 55 אחוז תקבל החזר של 1.81 ל"י לדולר, לעומת 1.77 ל"י.

מוצרים שערכם המוסף בגבולות 55-65 אחוז יקבלו החזר של 1.97 ל"י לדולר, לעומת 1.93 ל"י.

מוצרים שערכם המוסף 66 אחוז ומעלה יקבלו החזר של 2.07 ל"י לדולר, לעומת 2.03 ל"י לדולר.

השיעורים החדשים כוללים גם תשלום של 10 אגורות לדולר כפצוי על לקידום היצוא.

עיריית תל־אביב תערוך „מבצע־פסח" לנקיון העיר

על „מבצע פסח" לנקיון ת"א ועל סידורת שיפורים וחידושים בתחום התברואה בעיר, מסר אתמול ראש אגף התברואה בעיריית ת"א אריה קרמר במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב" בת"א.

המבצע יכלול שיפור כללי של חזות העיר, ניקוי כל השווקים העירוניים, עבודות שיפוץ כלליות בתחומי העבודות הציבוריות.

בשווקים יבוצעו עבודות שטיפה יסודית, יפוזרו חמרי הדברה, ינוקו מערכות הביוב ובעלי העסקים ישפצו את החנויות והדוכנים.

אגף התברואה ינקה מגרשים ציבוריים, יסולקו גרוטאות וינוקו איי תנועה, יוגבר הפיקוח על הנקיון בחצרות ובמסעדות, וינוקו ספסלי הישיבה בגנים, אמר מר קרמר.

הדובר הוסיף, כי במבצע ישתתפו גם 12 אלף תלמידים, שיעזרו בניקוי ושיפוץ בתי הספר וסביבתם ואף „יאמצו" שטחים מחוץ לכותלי בית הספר.

מר קרמר מסר, כי במסגרת חידוש כלי הרכב של אגף התברואה הושלמה כבר הזמנת 52 כלי רכב חדשים, ותוך שנתיים יוזמנו עוד 58 כלי רכב משוכללים לפינוי ערימות אשפה וטיאוט רחובות ומדרכות.

עוד נמסר, כי יוצבו 2000 סלי אשפה חדשים בעיר, ועליהם יהיו פרסומים שונים וכן יוחלפו לוחות הפרסום הישנים במודלים חדשים ויפים.

להלן נמסר, כי בחודשים האחרונים נסגרו לפי צו מינהלי 41 מסעדות ומשחטות, שהתנאים התברואתיים בהם היו לקויים.

לרגל עבודות השיפוץ בעיר ייסגרו שוקי הכרמל ו„התקוה" החל כיום שישי, 2 באפריל, בשעה 6 אחה"צ ועד יום שני, 5 באפריל, בשעה 4 בבוקר.

שר הדתות בטקס חלוקת פרסים לבני ישיבות:

מדינת ישראל הינה מרכז גדול של יצירה תורנית

מאת סופרנו בירושלים

מדינת ישראל הפכה לא רק למרכז גדול של יצירה תורנית שלא ידענו כדוגמתו בתולדות ישראל — אמר שר הדתות ד"ר י. רפאל בטקס חלוקת פרסים לבני ישיבות מצטיינים מטעם משרד הדתות שהתקיים אתמול במוסד הרב קוק בירושלים.

בהמשך דבריו העלה שר הדתות על נס, את התופעה שבתוך הישיבות מצויים עילויים צעירים המעלים מדי פעם את חידושיהם על הכתב ובכך ממשיכים את מסורת היצירה התורנית.

הפרסים הוענקו ל-50 בני ישיבה שחיבוריהם התורניים נמצאו ראויים לכך ע"י ועדה מיוחדת בהרכב: הרב משה הרשלר והרב דב איזנשטיין.

הרב שמחה קוק, רבה הראשי של רחובות, עמד בדבריו על ערך לימוד התורה וציין במיוחד את העובדה שבין מקבלי הפרסים נמנים בחורים מכל הישיבות ומכל החוגים, מעל ומעבר לכל מחיצות חיצוניות המפרידות כביכול. הוא מתח ביקורת על כך שמדינת ישראל מקפחת עדיין את בני הישיבה לעומת הסטודנטים באוניברסיטאות.

חבר ועדת הבחינות, הרב דב איזנשטיין הביע בדבריו קורת רוח מהעבודות שהוגשו לוועדה המגלות שאכן בישיבות בישראל גדלים גדולי תורה שיאירו בבוא היום לישראל וליהדות כולה.

פתח והנחה את הטקס הרב יעקב שאול, מנהל המחלקה לישיבות ולמוסדות תורה שציין בדבריו כי תלמידים מכ-30 ישיבות בארץ נמנים בין מקבלי הפרסים.

הוארך מעצר 2 חשודים בדליקת מלון „פארק"

מעצרם של יהונתן דהאן, בן 21, ומשה גבריאל, בן 26, שנעצרו לאחר הדליקה במלון „פארק" בנתניה, הוארך אתמול ב-10 ימים נוספים בבית משפט השלום בנתניה.

נציג המשטרה מסר, כי דהאן נעצר לאחר שאיים על קצין הביטחון במועדון מלון „פארק" לפני הדליקה לבטל תלונה נגד דוד בוארון על סחיטה ואיומים. בוארון הוא בין העצורים שנעצר ל-15 יום.

בקשר למשה גבריאל אמר נציג המשטרה, כי היה אחד מחמישה צעירים שרצו להיכנס ללא תשלום למועדון בליל הדליקה, ולא ניתן להם. גבריאל נכנס בתשלום, ולא ידוע מי הם ארבעה האחרים, שמחפשים אחריהם.

גבריאל עצמו טען תחילה, שלא היה במועדון באותו לילה, אולם לאחר מכן אישר זאת, כששוטר הכיר אותו.

נהרג בתאונה ליד עין פשחה

תושב אילת, אלי זהבה, בן 28, נהרג אתמול בתאונת דרכים, שארעה ליד עין פשחה ים המלח. שלושה אחרים נפצעו קל.

הנפגעים הובאו לבית החולים האוניברסיטאי „הדסה" בירושלים בסיוע של צה"ל, שהוזעק למקום התאונה. אולם אלי זהבה נפטר בטרם הגיע לבית החולים.

המשטרה פתחה בחקירה של נסיבות התאונה.

כתב אישום נגד קצין משטרה הנאשם בעדות שקר

כתב אישום על עדות שקר הוגש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד קצין המשטרה מפקח אריה עינבר מתחנת ראשון לציון.

עורכת הדין דבורה ברלינר מפרקליטות מחוז ת"א מאשימה את עינבר, כי העיד עדות שקר במשפטו של שמואל שילון (זהבי) לפני חדשים אחדים. במשפט טען שילון כי בחקירתו באוקטובר 1972 חנק אותו מפקח עינבר בצווארו והיכה אותו באגרופיו. כשהובא שילון לדין (הוא נידון למאסר שנים אחדות בגלל זיופים, אבל היו תלויים נגדו תיקים נוספים) הוא שאל את מפקח עינבר, שהופיע כעד התביעה, אם אכן הקצין היכה אותו. איש המשטרה הכחיש זאת בעדותו וטען כי היה זה שילון שתקף אותו בתחנת המשטרה. התובעת טוענת בכתב האישום כי היתה זאת עדות שקר.

אחד מעדי התביעה הוא עורך דין עמו נצר, שהיה בזמן המקרה בתחנת המשטרה ללא כל קשר לשילון.

טרם נקבע מועד לבירור המשפט.

הושבתו הלימודים ברוב בתיה"ס במזרח ירושלים

ברוב בתי-הספר במזרח ירושלים לא התקיימו אתמול הלימודים.

התלמידים שבאו לקראת השעה 8 לבתי הספר נשלחו ע"י מוריהם הביתה. עם זאת נראה, שחלקם נותרו ברחוב. בשעה 0850 נמסר כי בכביש הסמוך לביה"ס לבנות מימוניה נחסם הכביש בצמיגים בוערים. המשטרה מקיימת נוכחות מוגברת במזרח ירושלים למניעת הפגנות.

גם בכביש רמאללה, ליד שכונת דחית אל ברי"ג הסמוכה לכפר בית חנינה, ניסו צעירים לחסום את הכביש אך הם נמלטו כשהגיע כוח של משמר הגבול. צעירים אלה הקימו גם מחסום בכניסה אל השכונה.

המשטרה עצרה כבר כמה צעירים שהשתתפו בהקמת המחסומים.

הצעירה היהודית, החשודה בהובלת כרוזים הקוראים לערבים לשביתה מחר ובהעלבת שוטרים — שוחררה בערבות במשטרה, לאחר שהיתה עצורה לחקירה והוצאה נגדה פקודת מעצר משטרתית.

החשודה היא בת 29 ואשתו של ישראלי הכלוא על עבירות ביטחון. כזכור, היא נעצרה יחד עם יהודי וערבי, ליד מחסום משטרתי, בדרך ב„המשולש" לרמת-גן.

לסגן יו"ר ועד ההורים של ישיבתנו מאז הקמתה

מר אליעזר ינאי ומשפ'

במות עליך אביך המנוח

ר' יעקב ז"ל

קבל תנחומינו

בעבודתך הציבורית תמצא ניחומים

ישיבת נחלים ההנהלה — ועד ההורים א. הופלר יו"ר

הופיע מדריך לבת דתית המתגייסת לצה"ל או מתנדבת לשירות לאומי

המחלקה לתרבות תורנית במשרד החינוך והתרבות מפיצה בימים אלה מדריך חדש לבת הדתית המתגייסת לצה"ל ולמתנדבת.

במדריך נאמר, כי בפני הבנות הדתיות עומדים לבחירה שני מסלולים:

מורה-חיילה לתרבות תורנית במסגרת צה"ל.

מסלול זה הוא המסלול הצבאי היחיד (פרט לנח"ל הדתי) המאפשר לבנות שירות במסגרת דתית.

מורה לתרבות תורנית במסגרת שירות לאומי לתקופה המקבילה לשירות הצבאי.

מסגרת זאת מיועדת לבנות המודיעות לחובתן בשירות מלא.

המורות בשני המסלולים נשלחות לעבודת הוראה והדרכה בעיקר בעיירות פיתוח, במושבים ובריכוזי עולים חדשים. הן עוסקות בהדרכת אמהות בנושאי יהדות ובחינוך ילדים, בהדרכת נוער, בהוראה לעולים חדשים ועוד. משרד החינוך מעמיד לרשות המורות החיילות דירות למגורים וכן דמי קיום. המורות בשירות הלאומי מקבלות דיור ודמי קיום מהרשויות המקומיות. המועמדות עוברות בחינות מיון ומשתתפות בהשתלמות מיוחדת לפני צאתן לעבודה.

למדריך מצורף שאלון לבנות דתיות המעוניינות לשמש כמורות-חיילות במסגרת צה"ל או כמורות במסגרת שירות לאומי.

הוארך מעצרו של החייל החשוד במכירת נשק לערבים

אחד מן החיילים שנמלטו מן הכלא הצבאי, הרהון דהוה, בן 20, החשוד במכירת נשק לערבים — הובא אתמול לבית משפט השלום בת"א, ונעצר ל-10 ימים.

יחד עמו הובאו גם שלושה החשודים בסיועם לנמלטים ובהסתרתם.

חוקר המשטרה לא התנגד לשחרורה בערבות של רבקה פליצקי, מרשפון, אך ביקש להאריך את מעצרם של בעלה יורם פליצקי ושל צבי שרף, כולם מרשפון.

השופט יהושע גרוס דחה את בקשת המשטרה וציווה לשחרר את פליצקי ושרף בערבות. בו במקום עירערו אנשי המשטרה בבית המשפט המחוזי, אשר פסק כי הם יוסיפו לשהות במעצר עד למחר ואז יתנהל דיון בערעור המשטרה.

לפני שופט השלום כבך בי"כ הר אותה, מפקח גבריאל גובל, כי שני החיילים שנמלטו מכלא 6 הופיעו בביתם השוכן באתר שובם ברשפון ב-25 בכדה. באותו בית הושכר חדר להסתר הנוסף, צבי שרף.

החוקר טען, כי השלושה הפכו בזאת לשותפים לעבירה בהסתירם את החיילים. הוא טען, כי החיילים הנמלטים תכננו ביצוע עבירות ואף ביצעו מספר גניבות ושוד בחיפה. כן טען החוקר כי השלושה שהסתירו את החיילים נטלו חלק במספר עבירות שביצעו החיילים.

החשודים מרשפון טענו, כי הם חפים מפשע וכי לא ידעו כלל, כי החיילים ששכרו אצלם חדר — הינם עבריינים בורחים. לטענתם, המקום מבודד, ואין שם טלפון ואינם קוראים עתונים. בקשר לפרסום על תפיסתם של שני החיילים העריקים באחד הבתים במושב רישפון, מסרו חברי מזכירות המושב לכתב עתי"ם, שחיילים אלה לא נתפסו באחד מבתי המושב, אלא באזור הר שוף הסמוך למושב.

בעבר לכביש החוף, בכיוון חוף הים, ישנם כמה בתים בודדים, שניבנו על ידי תושבים שאין להם כל קשר עם המושב.

אישים ומוסדות

— יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, קבל אתמול את הרב אלכסנדר שינדלר, יו"ר מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, בלווית מר יהודה הלכן, מזכיר המועדון. כן קבל משלחת בראשותו של מר מוריס אגוז, ראש עיריית סן אמאן לה־זן בצרפת, עיר תאומה של דימונה.

— ראש הממשלה והגב' רבין אירחו בביתם בירושלים את משלחת התעשיה האמריקאית לישראל המבקרת בימים אלה כאורחת מפעל מלוות העצמאות והפיתוח.

— ראש הממשלה, מר יצחק רבין, קיבל אתמול בלשכתו בירושלים את שגריר צ'ילה, מר סמואל גליזר. היתה זאת שיחת פרידה עם סיום כהונתו של השגריר בישראל.

— מנכ"ל משרד הפנים, מר חיים קוברסקי, קיבל אתמול בלשכתו בירושלים, את הברונית אלמה בירק, סגנית השר לענייני איכות הסביבה בבריטניה.

— במעמד קהל רב של רבנים, הפאים, ואישי ציבור, באו בברית נישואין, ד"ר יעקב קליין עם נוריה ריישטיין שנערך במלון פלאזה בירושלים. סידור קידושין נערך ע"י הרב יוסף רלב"ג, רבה של קרית היובל.

נדחתה בקשת מינור אנשי ביה"ד

בקשתו של פרקליט קבוצת ה„ביהורים", שנכו מאשמת תפילה על הר הבית, לדחות את מועד שמיעת ערעור פרקליטות המדינה על גזר הדין — נדחתה אתמול על ידי נשיאת בית המשפט המחוזי בירושלים גב' מרים בן פורת.

ב"כ הקבוצה, עו"ד דב שילנסקי, פנה אל בית המשפט המחוזי בבקשה, כי ידחה להאריך באוזר יותר מועד שמיעת הערעור, שנועד להיקבע ביום הכישי אחר הצהריים.

לשכת רואי חשבון פנתה בתזכיר בעניין מס ערך מוסף

מאת ספרנו הכלכלי

לשכת רואי חשבון פנתה ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת, מר י. קרגמן, בתזכיר שבו היא מצביעה על כמה מההתקנות לניהול חשבונות לגבי ערך מוסף הנדונות עתה בוועדה.

נשיא הלשכה, מר י. שטראוס, טוען בתזכיר כי ניהול החשבונות ע"י החייבים בכס הוא תנאי הכרחי להצלחת מס ערך מוסף. לדעת הלשכה אין תחייה לדרישה החשבונאי אם ייעשו להשליט את החוק כרוחו וכלשונו. לכן צריכות ההוראה לניהול השבונות להיות פשוטות וניתנות לביצוע ע"י הציבור הרחב. אולם, הוא ההתקנות המוצעות סותרות לדעת הלשכה בתנאי יסוד זה והוא בעייתי המציבה. יצרי יהמבנעו לדעת הלשכה, שהוראה שהציבור הרחב לא יוכל לעמוד בהן והעלולה להכשיל ביצוע החוק.

340 ל"י נשדדו מעקרת בית

340 ל"י נשדדו ביום א' בלילה מעקרת בית חנה סרנט מרחוב שן ארי ביפו.

האישה התלוננה כי לאחר חצות, כשירדה מאוטובוס בגבול בת ים, באו מאחוריה שני צעירים, התנפלו עליה, הלמו בה וחטפו בכוח את ארנקה שהכיל 340 ל"י ומטבעות. האישה הקימה צעקות אולם השניים נמלטו בחסות העלטה.

ישיבת חרום של הועד המנהל ב„בר־אילן" על קיפוח בהקצבות המדינה

הועד המנהל של אוניברסיטת בר־אילן התכנס לישיבת חרום על רקע הודעת רקטור האוניברסיטה ד"ר שמואל שפרבר, שהאוניברסיטה לא תוכל להמשיך למלא את תפקידיה עקב ההקצבה הבלתי מספיקות הבלתי מציאותית שהוקצבו לה מתקציב המדינה.

כפי שנודע לכתב עתי"ם, פרץ המשבר לאחר הודעת הועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה לאוניברסיטה, על הסכמתה להגדיל נומינלית את תמיכת הממשלה בתקציב שנת השל"ז ב-5% אחוז בלבד. בכך תועמד ההשתתפות הממשלתית על 89.3 מיליון ל"י, בי מסגרת תקציבית כוללת של 134.5 מיליון ל"י לשנה זו.

לעומת זאת קבעה האוניברסיטה, שגם לאחר כל הקיצוצים האפשריים בפעילויותיה, לרבות הפסקת עבודתם של 9 אחוזים מאנשי סגל אקדמי, עדיין תזדקק לתקציב מינימלי שוטף של 155 מיליון ל"י.

בעיקר טוענת אוניברסיטת בר־אילן, שהיא מקופחת מבחינת ההקצבות הממשלתיות בהשוואה לשאר האוניברסיטאות. לדברי אנשי האוניברסיטה בולט קיפוח זה במיוחד לאור הנתונים הרשמיים שפורסמו על ידי המועצה להשכלה גבוהה. נתונים אלה, אומרים ראשי האוניברסיטה, מוכיחים כי בבר־אילן עלות הסטודנט לשנה היא הנמוכה ביותר והפרש בינה ובין אוניברסיטאות אחרות נע בתחום זה בין 20 ל-90 אחוז. כן מראים נתונים אלה את המספר הקטן יחסית של אנשי מינהל שהאוניברסיטה מחזיקה, ביחס למספר אנשי הסגל האקדמאי והסטודנטים.

כטענה נוספת של אנשי האונ[...] מה היא, שתקציבי האוניברסי[...] במשך כל השנים תקציבים [...] ולא היו בה תקנים בלתי מא[...] המכונים „תקנים כתומים"[...] אוניברסיטת בר־אילן יכולה [...] בחשבון במסגרת הקיצוצים [...] סולם של „תקנים כתומים", [...] צימצום בתקן פירושו הפסק[...] ממשית של מישרה ואנשי [...] אקדמי.

בסיכום הישיבה בחר הועד [...] ועדה חירום מיוחדת בראשו[...] ד"ר זרח ורהפטיג, שתפקיד[...] בוא בדברים עם הגורמים [...] בדבר כדי למנוע את הפגיע[...] באוניברסיטה, להבטיח [...] ההקצבה המגיעה לה, לר[...] למנוע „סכנה ממשית להמשך[...] כלשון הודעת האוניברסיט[...]

משלחת ישראל יצאה לועידת איפלפ"א

משלחת של איגוד הטייסים בישראל בראשותו של יו"ר האיגוד, קברניט „אל על" עלי בהט, יצאה אתמול לניו־יורק בדרכה לאקפולקו שבמכסיקו, שם תשתתף בועידה השנתית של איפלפ"א, הפדרציה הבינלאומית של איגודי הטייסים.

מר בהט מסר לכתב עתי"ם כי הועידה תמשך ימים מספר וידונו בה נושאים מקצועיים הקשורים לבטיחות טיסה, עניני עזרה הדדית בין טייסים ועניני בטחון. יחד עם מר בהט יצאו עוד שני טייסים חברי המשלחת הישראלית.

מורלה

רובקס

ארומור — צבעי דלתות וקירות

אל תשכח!!!

פנה בעוד מועד למסעדה גרליץ וקבל תפריט המיועד לחג הפסח

● טוב המאכלים כשר למהדרין ●

אפשר להזמין ארוחות מוכנות בכל ימי החג

בברכת חג כשר ושמח

מסעדה ומגדניה גרליץ

רח' מלכי ישראל 18 • טל' 284342

את ל[...]

הסד[...]

ב מלון המר[...] ירושל[...]

— כשר למהדרין —

להשתתפות: * בסדר קהילתי * לסדר לכל משפ[...] ומשפחה לח[...]

אפשר להזמין ארוחות מוכנות בכל ימי החג

טל. 223111—02 — רח' פינס 6 „כפר הדוידקה" ירושלים

המועצה לענף הלול

הרשות המרכזית לצרכנות — המועצה הישראלית לצרכנות בהסתדרות

צרכן – אל תשלם יותר!

מחירי העופות הקפואים:

עוף מס. 1. 13.40

עוף מס. 2. 12.20

עוף מס. 3. 11.00

בדוק את סימון העוף ושלם בהתאם למספר המצויין על עטיפתו.

דרוש מנהלן

בעל נסיון וידע

עם כישורים למזכירות פדגוגית למוסד חינוכי־דתי גדול במרכז הארץ.

■ מועמדים דתיים יפנו בכתב „לגבעת וושינגטון" ד. נ. שקמים בציון „מינהלן".

אגוד המושבים של הפועל־המזרחי המחלקה לתרבות — המפלגה הדתית־לאומית המזרחי־הפועל־המזרחי המחלקה לעניני דת „חבר הרבנים"

מסיבת ראש־חודש ניסן במושבים ע"י הרבנים המאמצים

היום יום שלישי, כ"ח אדר ב' תשל"ו (30.3.76) בשעה 6.00 בערב:

ישעי — הרב ש. אחרק

תרום — הרב כ. פ. טכורש

נוחם — הרב ש. י. צדוק

ביום רביעי, כ"ט אדר ב' תשל"ו (30.3.76), בשעה 6.00 בערב:

תירוש — הרב י. בוסכילה

פורת — הרב מ. זמל

גאולי־תימן — הרב ר. כהן

שיבולים — הרב ש. צדוק

ביום חמישי, א' ניסן תשל"ו (1.4.76), בשעה 6.00 בערב:

עוזה — הרב א. בוגרד

רווחה — הרב י. א. גרשטנקורן

תעוז — הרב ש. דמארי

ברקת — הרב ש. יגאלי

שלוה — הרב ש. י. צדוק

איתן — הרב ד. שקולניק

במוצש"ק, ג' ניסן תשל"ו (3.4.76), בשעה 8.00 בערב:

זרחיה — הרב ב. אביעד

מזכרת חיה

החברות מתנדבות להלוקת בגדים לנצרכים ע"ש

מרת חיה דבורה שרגא ע"ה

כל המעוניין לנדב בגדים לחלוקה לנצרכים יתקשר לטל' 30305 ונבוא בע"ה לקחתם

המועצה המקומית נתיבות

מכרז פומבי מס' 9/76

המועצה המקומית נתיבות פונה בזה לקבלני חשמל לקבלת הצעות לביצוע תאורה פרוזקטורית במגרש כדור־סל בבית־ספר „נתיב הבנים"

את חומר המכרז ניתן לקבל במחלקה הטכנית תמורת 50 ל"י שלא יוחזרו.

להצעות יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בגובה 10% מערך ההצעה לתקופה של 35 ימי לוח מועד ביצוע העבודה.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במזכירות המועצה או לשלוח בדואר רשום עד לתאריך 13.4.76, שעה 12.00.

על המחירים במכרז לא תשולם התייקרות.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת כלשהיא.

בברכה

שלום דנינו — ראש המועצה

דרשו את המדריך לשמפו נכון בתכשירי „וולה", בפרפומריות, בתי־מרקחת, חנויות כלבו, שק"ם